

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)**

ΚΒ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΑΘΗΝΑ – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Συντονιστής:

Δρ. Γεώργιος Παπαγεωργίου
Δ/ντής ΕΣΔΔΑ

Αγγελική Μπουρμπούλη

Δημήτρης Τσιμάρας

Ιωάννης Ψυχάρης

Ηλίας Αλεξόπουλος

Ιωάννης Αναγνώστου

Κώστας Καπλής

Σιαχάμη Δήμητρα

Ε.Σ.Δ.Δ.Α., 12/2012

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του παρόντος περιεχομένου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς γραπτή άδεια του Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δημοσίας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Νόμος 2121/1993 & κανόνες Διεθνούς Δικαίου, που ισχύουν στην Ελλάδα.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5 -
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 -
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ	9 -
ΚΦ-Σ00: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	10 -
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	11 -
ΚΦ-Μ01: ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	13 -
ΚΦ-Μ02: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	15 -
ΚΦ-Μ03: Ο ΕΝΩΣΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	17 -
ΚΦ-Σ01: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	21 -
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	23 -
ΚΦ-Μ04: ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	25 -
ΚΦ-Μ05: ΔΙΚΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	27 -
ΚΦ-Μ06: ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	29 -
ΚΦ-Μ07: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	32 -
ΚΦ-Σ02: ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	35 -
ΚΦ-Σ03: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ Ε.Σ.Π.Α.	37 -
ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	39 -
ΚΦ-Μ08: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	41 -
ΚΦ-Μ09: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ	45 -
ΚΦ-Μ10: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	48 -
ΚΦ-Μ11: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	50 -
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	53 -
ΚΦ-Ε01: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	55 -

ΚΦ-Ε02: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	- 58 -
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	- 63 -
<i>ΕΙΔΙΚΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ:</i>	- 69 -
<i>Α' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ</i>	- 71 -
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ.....	- 73 -
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	- 75 -
ΕΔ-Μ01: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	- 77 -
ΕΔ-Μ02: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	- 79 -
ΕΔ-Μ03: ΔΗΜΟΣΙΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ	- 81 -
ΕΔ-Ε01: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ	- 83 -
ΕΔ-Ε02: ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	- 85 -
ΕΔ-Ε03: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	- 87 -
ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	- 89 -
ΕΔ-Μ04: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.	- 91 -
ΕΔ-Ε05: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.	- 93 -
ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	- 97 -
ΕΔ-Μ05: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ.....	- 99 -
ΕΔ-Μ06: ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	- 103 -
ΕΔ-Ε05: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	- 99 -
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	- 107 -
ΕΔ-Ε06: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	- 109 -
ΕΔ-Ε07: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	- 109 -
-	
ΕΔ-Ε08: ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	- 112 -

ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	- 123 -
<i>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</i>	<i>- 127 -</i>
<i>B' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ</i>	<i>- 131 -</i>
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	- 133 -
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	- 135 -
ΕΔ-Ε09: ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ.....	- 137 -
ΕΔ-Ε10: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ.....	- 139 -
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	- 141 -
ΕΔ-Ε11: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	- 143 -
ΕΔ-Ε12: ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	- 144 -
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	- 147 -
ΕΔ-Ε13: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....	- 149 -
ΕΔ-Ε14: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	- 150 -
ΕΔ-Ε15: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	- 151 -
ΕΔ-Ε16: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....	- 152 -
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	- 153 -
ΕΔ-Μ08: ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	- 155 -
ΕΔ-Ε17: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	- 162 -
ΕΔ-Ε18: ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	- 164 -
ΕΔ-Ε19: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.....	- 167 -
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ.....	- 171 -
<i>ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....</i>	<i>- 175 -</i>
<i>ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗ.....</i>	<i>- 179 -</i>

Πρόλογος

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) συστάθηκε δυνάμει του ν. 3966/2011 ως ενιαία εκπαιδευτική μονάδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), διαδεχόμενη την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) και ενσωματώνοντας την Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.).

Αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι η δημιουργία ενός σώματος εξειδικευμένων διοικητικών στελεχών, με άρτια κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, που προορίζονται για τη στελέχωση των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης (κεντρικής και αποκεντρωμένης) και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σχεδιάζεται από τους Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας σε συνεργασία με το Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.. Η πρόταση επί του Προγράμματος Σπουδών υποβάλλεται και στο Επιστημονικό – Εκπαιδευτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια εγκρίνεται από το Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. Για τη δημιουργία του λαμβάνονται υπόψη οι έρευνες ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών που πραγματοποιεί η Ε.Σ.Δ.Δ.Α, τυχόν μελέτες που εκπονούνται από ομάδες εργασίας, καθώς και οι αξιολογήσεις των προηγούμενων προγραμμάτων σπουδών τόσο από τους εκπαιδευόμενους όσο και από τους εκπαιδευτές.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι συνολικής διάρκειας δέκα οκτώ (18) μηνών, μη υπολογιζόμενης της μηνιαίας κατ' έτος κανονικής άδειας και διαρθρώνεται σε τρεις διαδοχικές φάσεις:

- (α) Την Κοινή Φάση Σπουδών, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών.
- (β) Την Ειδική Φάση Σπουδών, διάρκειας δεκατριών (13) μηνών.
- (γ) Τη Φάση Προετοιμασίας Τοποθέτησης των εκπαιδευομένων στις υπηρεσίες για τις οποίες προορίζονται, διάρκειας ενός (1) μηνός.

Αποτελείται από 5 κάθετους θεματικούς άξονες, οι οποίοι διατρέχουν όλες τις φάσεις σπουδών:

Άξονας 1: Δημόσια Διοίκηση

Άξονας 2: Οικονομία

Άξονας 3: Θεσμοί και Δημόσιες Πολιτικές

Άξονας 4: Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Άξονας 5: Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών

Κοινή Φάση Σπουδών

Το Πρόγραμμα της Κοινής Φάσης Σπουδών έχει διάρκεια τεσσάρων (4) μηνών και απευθύνεται προς όλους τους εκπαιδευόμενους, ανεξάρτητα από τα επιστημονικά πεδία των σπουδών τους. Καλύπτει δε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων και αποσκοπεί στην απόκτηση ενός ενιαίου γνωστικού υπόβαθρου.

Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε πέντε άξονες. Κάθε άξονας περικλείει έναν επιμέρους κύκλο μαθημάτων ή/και εργαστηρίων, που αντιστοιχούν σε μια θεματική ενότητα.

Οι άξονες αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

Άξονας 1^{ος}: Δημόσια Διοίκηση

Άξονας 2^{ος}: Οικονομία

Άξονας 3^{ος}: Θεσμοί και Δημόσιες Πολιτικές

Άξονας 4^{ος}: Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Άξονας 5^{ος} Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών

Στο πλαίσιο των ανωτέρω είναι δυνατή η διεξαγωγή εμβόλιμων διαλέξεων από ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του εκάστοτε μαθήματος.

Η διδακτική ώρα κάθε μαθήματος ή εργαστηρίου ορίζεται σε πενήντα (50') λεπτά.

Η κλίμακα βαθμολογίας για κάθε μάθημα, εργαστήριο, σεμινάριο ή εργασία ορίζεται από το ένα (1) έως το δέκα (10). Ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή/και να ορίζεται με ακρίβεια μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.

Αναβαθμολόγηση μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εργασιών δεν επιτρέπεται, ενώ διόρθωση βαθμού επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που έχει εμφοιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα και ύστερα από σχετικό έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντος και απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Τα γραπτά βαθμολογούνται και παραδίδονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. από τους διδάσκοντες – βαθμολογητές εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους.

Η βαθμολογία των μαθημάτων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και εργασιών της κοινής φάσης, καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο κάθε εκπαιδευομένου, ανακοινώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής. Η ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τη βαθμολογία δύναται να παρέχεται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ

ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ (4 μήνες)		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΩΡΕΣ
ΚΦ-Σ00	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ *	
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΚΦ-Μ01	ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	20
ΚΦ-Μ02	ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	20
ΚΦ-Μ03	Ο ΕΝΩΣΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	23
ΚΦ-Σ01	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	15
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		78
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΚΦ-Μ04	ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	20
ΚΦ-Μ05	ΔΙΚΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	20
ΚΦ-Μ06	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	20
ΚΦ-Μ07	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	17
ΚΦ-Σ02	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	20
ΚΦ-Σ03	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ Ε.Σ.Π.Α	20
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		117
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
ΚΦ-Μ08	ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	20
ΚΦ-Μ09	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ Ε.Ε.	20
ΚΦ-Μ10	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	26
ΚΦ-Μ11	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	20
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		86
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		
ΚΦ-Ε01	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	26
ΚΦ-Ε02	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	20
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		46
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ		
ΚΦ-Ξ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	29
ΚΦ-Ξ02	ΓΑΛΛΙΚΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ – ΙΣΠΑΝΙΚΑ – ΙΤΑΛΙΚΑ	29
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		58
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		385

* Το εισαγωγικό σεμινάριο δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και δεν υπολογίζεται στον χρονοπρογραμματισμό της ΚΒ' Εκπαιδευτικής Σειράς. Αποτυπώνεται όμως στον πίνακα για να τονισθεί η συμμετοχή του στην ομογενοποίηση των σπουδαστών.

ΚΦ-Σ00: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι η παρουσίαση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ) μέσα από το εκπαιδευτικό της πρόγραμμα, τον κανονισμό σπουδών και το οργανόγραμμά της, καθώς και οι σχέσεις της με τις άλλες μονάδες και διευθύνσεις του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Με τον τρόπο αυτό οι σπουδαστές θα αποκτήσουν μια πλήρη εικόνα για την εκπαίδευσή τους στην ΕΣΔΔΑ με όλες τις δράσεις που αυτή απαιτεί.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- Παρουσίαση της ΕΣΔΔΑ
- Παρουσίαση του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ)
- Παρουσίαση της Μονάδας Τεκμηρίωσης και Καινοτομίας (ΜΟΤΕΚ)
- Η Οργάνωση των Σπουδών στην ΕΣΔΔΑ (Φιλοσοφία και Στόχοι)
- Παρουσίαση της Οργανωτικής Δομής της ΕΣΔΔΑ
- Παρουσίαση Προγράμματος Σπουδών:
 - Οι Φάσεις Σπουδών
 - Οι Θεματικοί Άξονες
 - Πρακτική Εκπαίδευση
 - Τελικές Εργασίες
- Κανονισμός Σπουδών (Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Σπουδαστών)
- Θέματα Διοικητικής Μέριμνας
- Η Βιβλιοθήκη του ΕΚΔΔΑ
- Διάρθρωση της ΚΒ' Εκπαιδευτικής Σειράς σε Εκπαιδευτικά Κλιμάκια

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (N/A)

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου θα δοθεί στους σπουδαστές το απαραίτητο συνοδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή (ενδεικτικά κανονισμός σπουδών, πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα σπουδών, δημοσιονομικός κώδικας, κώδικας διοικητικής διαδικασίας κ.α.)

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΦ-Μ01: ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών με την διαδικασία ελέγχου της διοικητικής δράσης σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, στην παρουσίαση όλων των μορφών ελέγχου, και στην εκπαίδευσή τους στη διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ειδικότερα θα αναλυθούν όλες οι μορφές ελέγχου και συγκεκριμένα: ο έλεγχος που ασκείται από τα διοικητικά όργανα στο πλαίσιο της ιεραρχικής εποπτείας, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, ο δικαστικός έλεγχος, ο έλεγχος που διενεργείται από το Συνήγορο του Πολίτη και τις Ανεξάρτητες Αρχές στο πλαίσιο της αποστολής τους, καθώς και ο έλεγχος μέσω των πάσης μορφής διοικητικών προσφυγών που προβλέπονται από το Κεφάλαιο Ε' του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Θα παρουσιαστεί ο θεσμός του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, οι αρμοδιότητές του ως προς την καταπολέμηση της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης, οι μέθοδοι ελέγχου και τα ελεγκτικά πρότυπα, οι προϋποθέσεις για ένα επιτυχημένο έλεγχο και η διενέργεια ελέγχων από μικτά κλιμάκια.

Θα παρουσιαστεί το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και οι αρμοδιότητές του, οι διαδικασίες επιθεώρησης και ελέγχου που ακολουθούνται και η σύνταξη εκθέσεων ελέγχου όπως επίσης και τα ιδιαίτερα σώματα και οι υπηρεσίες επιθεώρησης ελέγχου και οι αρμοδιότητές τους..

Θα αναλυθεί ο έλεγχος νομιμότητας που ασκείται από την κεντρική διοίκηση επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού.

Θα παρουσιαστούν επίσης μελέτες περιπτώσεων, χωρίς να αποκλείεται και η «κατασκευή» ορισμένων πλευρών των υποθέσεων αυτών, οι οποίες θα αναδεικνύουν διάφορες μορφές μη τήρησης της νομιμότητας. Τα πρακτικά ζητήματα, που θα επιλεγούν, θα έχουν ανακύψει κατά την διαδικασία επιθεώρησης και ελέγχου σημαντικών υποθέσεων.

Επιπλέον θα αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις από την ελεγκτική εμπειρία, που αναδεικνύουν προβλήματα, τα οποία προκύπτουν κατά την άσκηση της διοικητικής δράσης.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ετήσιες Εκθέσεις ΓΕΔΔ-ΣΟΕΕ

Ετήσιες Εκθέσεις ΣΕΕΔΔ

«Διοικητικός Κώδικας» Αντώνης Μακρυδημήτρης-Μαρία –Ηλιάνα Πραβίτα

Σπηλιωτόπουλος, Επ. (2002) *Εγχειρίδιο διοικητικού δικαίου*, 11η έκδοση, Αθήνα

Τάχος, Α.Ι. (2003) *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα

Μπέσιλα – Μακρίδη, Ελ. (2006) *Έλεγχος της διοίκησης: Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης,*

Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου, Αθήνα

ΕΚΔΔΑ-ΙΝΕΠ (Δρ Ιωάννης Μάρκοβιτς-Νικόλαος Δουλαδέρης-Πέτρος Ελευθεριάδης) Η

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ - ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Θεσμικό πλαίσιο:

(Ν.3074/2012 όπως τροποποιήθηκε ,συμπληρώθηκε και ισχύει)

ΚΔΔ (Ν.2690/99 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις των Ν.2880/2001, Ν.3230/2004, Ν.3242/2004, Ν.3345/2005, 3448/2006, 3731/2008)

Σύνταγμα της Ελλάδας

Αναμένεται, επίσης, να δοθεί κατάλληλο αδιαβάθμητο εμπειρικό υλικό σε φακέλους, που διαμορφώνονται από τις διάφορες εισηγήσεις. Θα καταρτισθούν συγκεκριμένοι φάκελοι, οι οποίοι θα περιέχουν τα έγγραφα συγκεκριμένων υποθέσεων με την αναγκαία για το χειρισμό της νομοθεσίας.

ΚΦ-Μ02: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών με τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά και τις διάφορες κατηγορίες της διοικητικής πράξης, που αποτελεί το βασικό προϊόν της διοικητικής δραστηριότητας, καθώς και στην απόκτηση των γνώσεων, που θα επιτρέψουν στο δημόσιο υπάλληλο να εκδίδει διοικητικές πράξεις κατά τρόπο που να εγγυάται τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας. Στα πλαίσια του μαθήματος αυτού, θα αναλυθεί ιδίως η νόμιμη διαδικασία που κατατείνει στην έκδοση νόμιμης διοικητικής πράξης και τα χαρακτηριστικά της νόμιμης αιτιολόγησής της. Με τον τρόπο αυτό οι σπουδαστές θα αποφεύγουν κατά τη σταδιοδρομία τους την έκδοση άκυρων διοικητικών πράξεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η αρχή της νομιμότητας.
- Η ατομική διοικητική πράξη, διακρίσεις εννοιολογικά χαρακτηριστικά.
- Η αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου, διακρίσεις, μεταβίβαση.
- Η διαδικασία παραγωγής διοικητικής πράξης.
- Κανόνες λειτουργίας συλλογικών οργάνων. Ουσιώδεις τύποι.
- Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βενιζέλος, Ε. (2008), *Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Γέροντας, Απ., Λύτρας, Σ., Παυλόπουλος, Π., Σιούτη, Γ. και Φλογαΐτης Σ., (2004), *Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Δαγτόγλου, Π. (2004), *Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Δαγτόγλου, Π. (2005), *Συνταγματικό Δίκαιο – Ατομικά Δικαιώματα Τόμος Α΄ και Β΄*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Μάνεσης, Α. (1981), *Συνταγματικά Δικαιώματα Τόμος Α΄. Ατομικές Ελευθερίες*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

Ράικος, Α. (2008), *Συνταγματικό Δίκαιο. Θεμελιώδη Δικαιώματα*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2010), *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2005), *Το Ελληνικό Δημόσιο Δίκαιο. Οι Βασικοί Κανόνες*, Αθήνα: Πατάκη.
- Σπυρόπουλος, Φ. (2006), *Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.
- Τάχος, Α. (2005), *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη Σάκκουλα.
- Τάχος, Α. (2002), *Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.
- Χρυσανθάκης, Χ. (2006), *Εισηγήσεις Διοικητικού Δικαίου*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Χρυσόγονος, Κ. (2006), *Συνταγματικό Δίκαιο. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

ΚΦ-Μ03: Ο ΕΝΩΣΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί έναν ιδιαίτερο, όσο και ιδιότυπο, χώρο παραγωγής δημόσιων πολιτικών. Η ιδιοτυπία αυτή συνίσταται, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι η διαδικασία παραγωγής των "ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών" διεξάγεται σε ένα πολυεπίπεδο και πολυπαραγοντικό, ιδιαίτερος περίπλοκο και ρευστό θεσμικό, πολιτικό και κοινωνικό περιβάλλον. Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή εφαρμοσμένων γνώσεων για τις κύριες διαδικασίες παραγωγής των Ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών. Παρουσιάζονται με αναλυτικό τρόπο και με τη χρήση εφαρμογών οι σύγχρονες μέθοδοι σχεδιασμού των δημόσιων πολιτικών στο νέο σύνθετο και πολυεπίπεδο περιβάλλον του «ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου». Αναλύονται οι διαδικασίες, καθώς και η συμβολή των επιμέρους θεσμικών φορέων δράσης και των μεταξύ τους σχέσεων στην ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών δημόσιων πολιτικών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επιδιώκει την εμβάθυνση στα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας του ευρωπαϊκού ενωσιακού πολιτικού και θεσμικού συστήματος, καθώς και την εξοικείωση των φοιτητών με την "πραγματική" λειτουργία του.

Κατά συνέπεια, επιχειρείται η ανάλυση της ενωσιακής πολιτικής διαδικασίας : α) σε όλες τις φάσεις και τα στάδια ανάπτυξής της (διαμόρφωση, υλοποίηση, αξιολόγηση), β) στο σύνολο των επιπέδων διοίκησης που συγκροτούν τον ευρωπαϊκό δημόσιο χώρο (υπερεθνικό, εθνικό, τοπικό), γ) στο σύνολο των παραγόντων (δημόσιων και ιδιωτικών), εθνικών και διεθνικών.

Η εμβάθυνση αυτή στοχεύει στην αναζήτηση των οργανικών αρμών και λειτουργικών διαδράσεων μεταξύ επιπέδων και δρώντων, με επίκεντρο τόσο τις τυπικές όσο και τις άτυπες σχέσεις και διαδικασίες, καθώς και τις σύγχρονες μεθόδους διοίκησης οι οποίες γνωρίζουν εκτεταμένη εφαρμογή στο ενωσιακό σύστημα (benchmarking / best practices, αυτορρύθμιση / συρρύθμιση, αποκεντρωμένα ρυθμιστικά δίκτυα, αυτόνομοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί κ.α.).

Έμφαση δίνεται στο ζήτημα της οργάνωσης των εθνικών διοικήσεων – κεντρική διοίκηση / ρυθμιστικές αρχές - για τη διαχείριση της «ευρωπαϊκής» τους πολιτικής σε όλα τα

στάδια του πολιτικού κύκλου, των προβλημάτων προσαρμογής και των αλληλεπιδράσεων των ποικίλων διοικητικών παραδόσεων.

Τέλος το μάθημα στηρίζεται: α) στην αναλυτική και συγκριτική εξέταση επιλεγμένων παραδειγμάτων πολιτικής, με βάση την παραδοσιακή κατάταξη των δημόσιων πολιτικών σε ρυθμιστικές, διανεμητικές, αναδιανεμητικές και καταστατικές, β) στην εφαρμογή των σύγχρονων θεωρητικών υποδειγμάτων (λχ. πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, συγκριτική πολιτική, νεοθεσμική θεωρία κα), γ) στη συνδρομή στελεχών της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης με ακαδημαϊκή και πρακτική εμπειρία στον χειρισμό των ευρωπαϊκών θεμάτων και, δ) στη συστηματική προετοιμασία των φοιτητών με βάση κατάλογο επιλεγμένων αναγνωσμάτων.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασόπουλος, Ι. (1993), ‘Εθνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Κοινότητα Αναγκαίες Προσαρμογές του Ελληνικού Διοικητικού Συστήματος’, στο Βωδινάς Στ., Παπαγιαννίδης Αντ. Δ. και Φραγκάκης Ν. Εθνική Διοίκηση και Κοινοτικό Δίκαιο, Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Christiansen, Th. και Larsson, T. (επιμ.) (2007), *The Role of Committees in the Policy-Process of the European Union – Legislation, Implementation and Deliberation*, Cheltenham: Edward Elgar.

Dimitrakopoulos, D. and Richardson, J. (2001), ‘Implementing EU public policy’, στο Richardson, J.(ed) *European Union. Power and policy-making*, London: Routledge.

Dimitrakopoulos, D. (2001), ‘The Transposition of EU Law: ‘Post-decisional Politics’ and Institutional Autonomy’’, *European Law Journal*, 7(4), σελ. 442-458.

Dimitrakopoulos, D. (2008), *The Power of the Centre: Central Governments and the Macro-Implementation of EU Public Policy*, Manchester: Manchester University Press.

Dimitrakopoulos, D. και Passas, A. (2003), ‘International Organisations and Domestic Administrative Reform’, στο Peters, G. και Pierre, J. (επιμ.), *Handbook of Public Administration*, London: Sage, σελ. 440-450.

Dimitrakopoulos, D. and Passas, A. (επιμ.) (2004), *Greece in the European Union*, London: Routledge.

Egeberg, M. (επιμ.) (2006), *Multilevel Union Administration. The Transformation of Executive Politics in Europe*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Frangakis, N. και Papayannides, A. D. (2003), ‘Greece: a never-ending story of mutual attraction and estrangement’’, στο Wessels. W., Mauter A. and Mittag J. (ed.), *Fifteen into*

One? The European Union and its Member States, Manchester: Manchester University Press, σελ. 166-183.

Goetz, K.H., Hix, S. (ed.) (2001), *Europeanized Politics? European Integration and National Political Systems*, London: Frank Caas.

Gortitzka A. and Sverdrup U. (2008), Who consults? The Configuration of Expert Groups in the European Union, στο *West European Politics*, 31 (4), σελ. 725-750.

Heisenberg D. (2005), ‘The Institution of ‘Consensus’ in the European Union: Formal Versus Informal Decision-making in the Council’’, *European Journal of Political Research*, 44, σελ. 65-90.

Heritier, A. (2001) ‘‘Differential Europe: the European Union impact on national policymaking’’ στο Héritier, A., Kerwer, D., Knill, C., Lehmkuhl, D., Teutsch, M., και Douillet A.C. (επιμ.). *Differential Europe: The European Union Impact on National Policymaking*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

Hix, S. (2009), *Το Πολιτικό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ιωακειμίδης, Π. (1998), *Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελληνικό Κράτος*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Kaeding, M. (2007), ‘‘Administrative Convergence Actually - An Assessment of the European Commission's Best Practices for Transposition of EU Legislation in France, Germany, Italy, Sweden and Greece’’, *Journal of European Integration*, 29 (4), σελ. 425 – 445.

Kassim, H., Peters, B.G, και Wright, V. (ed.) (2000), *The National Co-ordination of EU Policy. The Domestic Level*, Oxford: Oxford University Press.

Kassim H., Menon, A., Peters, B.G., και Wright, V. (ed.) (2001), *The National Co-ordination of EU Policy. The European Level*, Oxford: Oxford University Press.

Knill, C. (2001), *The Europeanisation of National Administrations. Patterns of Institutional Change and Persistence*, Cambridge: Cambridge University Press.

Λάβδας, Κ. (2004), *Συμφέροντα και Πολιτική*, Παπαζήσης, Αθήνα.

Mastenbroek, E. και Kaeding, M. (2006) ‘‘Europeanization Beyond the Goodness of Fit: Domestic Politics in the Forefront’’, *Comparative European Politics*, 4, σελ. 331–354.

Nuget, N. (2009), *Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Σαβάλλας.

Papadopoulos, Y. (2007), ‘‘Problems of Democratic Accountability in Network and Multilevel Governance’’, *European Law Journal*, 13 (4), σελ. 469–486.

Πασσάς, Α. (2008), ‘‘Εθνικά Κοινοβούλια και Επιρροή στο Ενωσιακό Πολιτικό Σύστημα: Το Παράδειγμα της Ελληνικής Βουλής’’, στο Μαραβέγιας Ν. (επιμ.), *Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον*, Αθήνα: Θεμέλιο.

- Πασσάς, Α. και Τσέκος, Θ. (2004), ‘‘Η Επαγγελματική Εκπαίδευση των Δημοσίων Υπαλλήλων. Ευρωπαϊκή και Ελληνική Εμπειρία’’, στο *Μελέτες*, 20, Αθήνα; Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ.
- Πασσάς, Α. και Τσέκος, Θ. (επιμ.) (2009), *Εθνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Η Ελληνική εμπειρία*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Quaglia, L., de Francesco, F. και Radaelli, C.M. (2008), ‘‘Committee Governance and Socialization in the European Union’’, *Journal of European Public Policy*, 15 (1), σελ. 155-166.
- Σπανού, Κ. (2001), *Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Stephanou, C. και Passas, A. (1997), ‘‘Chapitre VIII: Grèce’’, στο Rideau J. (ed.), *Les États Membre de l’ Union Européenne. Adaptation-Mutation- Résistances*, Paris: Librairie Generale De Droit Et De Jurisprudence.
- Σωτηρόπουλος, Δ. Α. (2007), *Κράτος και Μεταρρύθμιση στη Σύγχρονη Νότια Ευρώπη: Ελλάδα-Ισπανία-Ιταλία-Πορτογαλία*, Αθήνα.

ΚΦ-Σ01: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Το σεμινάριο αποσκοπεί στην παροχή ενός συνόλου θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων που συνεισφέρουν στην εμπειρική θεμελίωση και τεκμηρίωση της λήψης των αποφάσεων.

Συγκεκριμένα, στο σεμινάριο περιγράφεται ο σχεδιασμός της έρευνας (υποθέσεις εργασίας, μέθοδοι έρευνας, δειγματοληψία), μέθοδοι περιγραφής δεδομένων (στατιστικά μεγέθη, γραφικές παραστάσεις), ανάλυση δεδομένων και λήψη αποφάσεων, συγγραφή αποτελεσμάτων (δομή τελικών εργασιών, σύνταξη βιβλιογραφίας).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- Σχεδιασμός έρευνας
- Υποθέσεις εργασίας
- Καθορισμός Πληθυσμιακής Ομάδας
- Καθορισμός Μεθόδου συλλογής δεδομένων
- Ανάγνωση και εξοικείωση με βασικούς δείκτες
- Αριθμητικές μέθοδοι παρουσίασης δεδομένων
- Γραφικές μέθοδοι
- Ανάλυση Στατιστικών Δεδομένων
- Συγγραφή αποτελεσμάτων
- Δομή τελικών εργασιών
- Βιβλιογραφική τεκμηρίωση.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ασημακόπουλος, Δ. και Αραμπατζής, Γ. (2006). Τεχνικές Ανάλυσης Δεδομένων και Λήψης Αποφάσεων. Με τη χρήση Microsoft Excel. Αθήνα: Παπασωτηρίου

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών. Αθήνα: Κριτική

Κολύβα, Μαχαίρα (1999). Εισαγωγή στη Στατιστική Θεωρία και Ασκήσεις. Αθήνα: Ζήτη
Οικονόμου, Γ. και Γεωργίου, Α. (2006). *Ποσοτική Ανάλυση για τη Λήψη Διοικητικών
Αποφάσεων*. Αθήνα: Μπένου.
Χατζηπαντελής, (1998). Ανάλυση Δεδομένων με τη βοήθεια Στατιστικών Πακέτων. Αθήνα:
Ζήτη

ΑΕΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΦ-Μ04: ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η οικονομική ανάπτυξη έχει πολυδιάστατο χαρακτήρα και αποτελεί μια δυναμική διαδικασία οικονομικής διεύρυνσης και κοινωνικής αλλαγής, σημαίνει δε όχι απλή αύξηση των παραγωγικών δυνατοτήτων μιας χώρας αλλά βαθύτερη μεταλλαγή της σε επίπεδο διάρθρωσης της οικονομίας, θεσμικού πλαισίου, προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, παιδείας, υγείας κ.τ.λ. Στο πλαίσιο αυτό, ο σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση των υποδειγμάτων και των θεωριών που αναπτύχθηκαν για την μελέτη της οικονομικής ανάπτυξης. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ποσοτική εκτίμηση του επιπέδου ανάπτυξης, καθώς και μία σειρά από ζητήματα τα οποία αποτελούν τη βάση και του σύγχρονου επιστημονικού προβληματισμού όπως, η ανισότητα και η φτώχεια.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Χαρακτηριστικά των αναπτυσσόμενων χωρών
- Μεθοδολογία και δείκτες μέτρησης της οικονομικής ανάπτυξης
- Ανάπτυξη, ανισότητα και φτώχεια
- Γενικές θεωρίες οικονομικής ανάπτυξης και μεγέθυνσης
- Δυϊσμός
- Κλασσικά και νεοκλασσικά υποδείγματα
- Κεϋνσιανά υποδείγματα
- Μαρξιστικά και νεομαρξιστικά υποδείγματα
- Ο ρόλος του αγροτικού τομέα στη διαδικασία της οικονομικής ανάπτυξης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαΐτσος, Κ. (2009), Αρχές Οικονομικής Ανάπτυξης: Η Δυναμική της Κοινωνικής-Οικονομικής Αναπαραγωγής, Αθήνα: Κριτική.

Βαΐτσος, Κ. και Μπαρτζώκα, Α. (2004), Αναπτυξιακή Οικονομική: Κείμενα Οικονομικής Σκέψης και Κοινωνικού Προβληματισμού, Αθήνα; Κριτική.

Ρέππας, Π. Α. (2003), Οικονομική Ανάπτυξη. Θεωρίες και Στρατηγικές, Τόμος Α και Τόμος Β., Αθήνα: Παπαζήσης.

Thirlwall, A.P. (2003), Μεγέθυνση και Ανάπτυξη Τόμος Α' και Τόμος Β', Αθήνα: Παπαζήσης.

Torado, M.P., (1998), Οικονομική του Αναπτυσσόμενου Κόσμου: Εισαγωγή στις Αρχές, τα Προβλήματα και την Πολιτική της Ανάπτυξης, Αθήνα: Gutenberg.

ΚΦ-Μ05: ΔΙΚΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί, αφενός στην εξοικείωση των σπουδαστών με τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της διοικητικής σύμβασης και, αφετέρου, με το σύστημα σύναψης των διοικητικών συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, που ισχύει στην Ελλάδα. Επιδιώκεται, ειδικότερα, η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων τόσο ως προς τη διαδικασία που κατατείνει στη σύναψη διοικητικής σύμβασης όσο και ως προς τη διοικητική δραστηριότητα που αναπτύσσεται μετά τη σύναψη της διοικητικής σύμβασης και σχετίζεται με την εκτέλεσή της.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Προμήθειες αγαθών, υπηρεσιών και έργων (Εννοιολογικός προσδιορισμός)
- Διαγωνισμοί (Είδη διαγωνισμών, προμηθειών, υπηρεσιών έργων)
- Δημόσιες πολιτικές προμηθειών. Ειδικά προγράμματα προμηθειών – Ηλεκτρονικές προμήθειες.
- Συμβάσεις
- Κοινοτικό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων
- Τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της διοικητικής σύμβασης και η διαφοροποίησή της από την ιδιωτική σύμβαση
- Οι διοικητικές συμβάσεις δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών
- Οι αποσπαστές πράξεις (διακήρυξη και συστήματα διακηρύξεων, αξιολογήσεις, κατακυρώσεις κ.λπ.)
- Η εκτέλεση των διοικητικών συμβάσεων και, ιδίως, των συμβάσεων δημοσίων έργων (συγκριτικοί πίνακες, πρωτόκολλα κ.λπ.)
- Προληπτικός έλεγχος - κοινοβουλευτικός έλεγχος - δικαστική προστασία. Ο δικαστικός έλεγχος των διοικητικών συμβάσεων.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δέγλερης, Π. (2008), *Δίκαιο Προμηθειών και Υπηρεσιών Δημοσίου*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Π. Σάκκουλα.

Μητκίδης, Χ. (2010), *Δημόσιες Συμβάσεις Μελετών και Συναφών Υπηρεσιών*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Παπαευαγγέλου, Θ. (2004), *Δημόσια Έργα*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

ΚΦ-Μ06: ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μετάδοση των απαραίτητων εισαγωγικών γνώσεων χωροταξίας και χωρικής ανάπτυξης στους σπουδαστές, ώστε να κατανοήσουν τη σημασία και την αναγκαιότητά τους ως μέσων για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη.

Ειδικότερος σκοπός αυτού είναι να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τους όρους, τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις άσκησης του χωροταξικού και του πολεοδομικού σχεδιασμού, ώστε να αποκτήσουν την αναγκαία «επιχειρησιακή» δεξιότητα και ετοιμότητα, που χρειάζονται για να επιτελέσουν το έργο τους στις υπηρεσίες τους.

Επίσης, το μάθημα σκοπεύει να εξοπλίσει τους σπουδαστές με κριτική προσέγγιση των σύγχρονων απόψεων και θέσεων για την ασκούμενη σήμερα χωροταξική και περιβαλλοντική πολιτική, για τους μηχανισμούς χάραξης και εφαρμογής τους, ώστε να τους προετοιμάσει για τη διαχείριση των σχετικών προβλημάτων, που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γενικές αρχές - μεθοδολογικά και εννοιολογικά ζητήματα (η εξέλιξη των αντιλήψεων για το σχεδιασμό, ορισμοί βασικών εννοιών κλπ)
- Η χωροταξία και ο προγραμματισμός στο διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο (ιστορικό, χωροταξική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του συμβουλίου της Ευρώπης)
- Η σημασία του χωρικού σχεδιασμού και των χωρικών πολιτικών για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- Η χωροταξική πολιτική και σχεδιασμός στην Ελλάδα στην Γ' Ελληνική Δημοκρατία (θεσμικό πλαίσιο, διαδικασίες, όργανα και μέσα χάραξης πολιτικής και εφαρμογής, του σχεδιασμού, προγράμματα δράσης κλπ)
- Η Περιβαλλοντική πολιτική στο διεθνή χώρο (διεθνείς οργανισμοί ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, ΣτΕ, κλπ) και την Ευρωπαϊκή Ένωση
- Η πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Στρατηγικές και προγράμματα εφαρμογής

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Beriatos E. *Planning in Greece* ISOCARP. Special Bulletin for 2002, on the occasion of the 38th Planning Congress. Athens, 2002
- Council of Europe-CEMAT. *Guiding Principles for Sustainable Spatial Development of the European Continent*. Strasbourg: CEMAT, 2002
- European Commission. *The EU compendium of spatial planning systems and policies, Greece*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000
- European Commission. *Ευρώπη 2000+: Συνεργασία για τη Χωροταξία στην Ευρώπη*. Λουξεμβούργο: Υπηρ. Επισ. Εκδ. Ευρ. Κοινοτήτων, 1995
- Γιαννακούρου Γ. *Η Χωροταξική Πολιτική στη Διευρυμένη Ευρώπη*, στο Ανδρικοπούλου Ε. – Καυκαλάς Γ. (επ.) *Ο Νέος Ευρωπαϊκός Χώρος. Η Διεύρυνση και η Γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης*. Αθήνα: Θεμέλιο, 2000, σ. 401-424.
- Γιαννακούρου Γ. *Το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού στην Ελλάδα. (Νόμος 2742/1999), Περιβάλλον και δίκαιο*, 1999, σ.σ. 519-523
- Μπεριάτος Η. *Διοικητική Γεωγραφία και Χωροταξία στην Ελλάδα: Η εξέλιξη της χωρικής-διοικητικής διάρθρωσης στο νεοελληνικό κράτος στο: Δεκαεπτά κείμενα για το Σχεδιασμό, τις πόλεις και την Ανάπτυξη (Συλλογικός τόμος)*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, 2000, σσ 23-61
- OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development). *Environmental Outlook*. Paris: OECD, 2001
- Κίνηση Πολιτών, Σύλλογος Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (1996), *Το Περιβάλλον στην Ελλάδα 1991-1996*, Αθήνα: Σιδέρη.
- Κοκκώσης, Χ. (επιμ.) (2002), *Άνθρωπος και Περιβάλλον στην Ελλάδα*, Αθήνα, ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Καράκωστας, Ι. (2006), *Περιβάλλον και Δίκαιο*, Αθήνα – Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλα.
- Καράκωστας, Ι. (2008), *Greek and European Environmental Law*, Bruylant: Ant.N.Sakkoulas.
- Μέλισσας, Δ. (2007), *Οι Χρήσεις Γης και το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.
- Μπεριάτος, Η. (2002), “Νέες Προσεγγίσεις στον Σχεδιασμό και την Πολιτική Προστασίας του Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος”, Τόπος: Επιθεώρηση Χωρικής, Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος ,(18), Αθήνα.
- Μπεριάτος, Η. (2003) “Σχεδιασμός και Διαχείριση Προστατευομένων Περιοχών στην Ελλάδα: Θεσμικές Εξελίξεις, Προβλήματα και Προοπτικές”, στο *Αειχώρος*, 2 (1), Βόλος.

OECD, Organisation for Economic Cooperation and Development (2000) *Environmental Performance Reviews –Greece*, Paris.

OECD, Organisation for Economic Cooperation and Development (2001) *Environmental Outlook*, Paris.

UNEP, (1997), *Global Environment Outlook*, Oxford University Press: Oxford.

ΥΠΕΧΩΔΕ, (1999), *Εθνικός Σχεδιασμός για το Φυσικό Περιβάλλον*, Αθήνα. (ανέκδοτη μελέτη στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ 2000-2006)

ΥΠΕΧΩΔΕ, (2000), Ελλάδα: Οικολογικό Απόθεμα της Ευρώπης. Εθνική Πολιτική για τη Διαχείριση - Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος, (Τεύχος συνέντευξης τύπου του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , Δεκέμβριος 2000), Αθήνα.

World Commission on Environment and Development, U.N.: 1987, *Our Common Future*, Oxford University Press: Oxford.

Χριστοφιλόπουλος, Χ. (2005), *Προστασία Πολιτιστικών Αγαθών*, Αθήνα: Δίκαιο & Οικονομία, Π.Ν. Σάκκουλα.

Commission of the European Communities (1992). *Towards Sustainability (Fifth Environmental Action Program)*, Brussels.

European Environment Agency (1999), *Environment in the European Union at the Turn of the Century*.

Νομοθεσία

N. 360/ 1976 «Περί Χωροταξίας και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 151Α/ 22-6-76)

N. 1650/ 1986 «Για την Προστασία του Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160Α/16-10-86)N. 1032/1980 «Περί Συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57Α/14-3-80).

ΚΦ-Μ07: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως σκοπό τη μετάδοση εισαγωγικών γνώσεων στους σπουδαστές σχετικά με την ανάπτυξη των βασικών οικονομικών λειτουργιών και των απαραίτητων εργαλείων και διαδικασιών οικονομικής διαχείρισης, καθώς και το περιεχόμενο και τη διαδικασία κατάρτισης προϋπολογισμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους ισολογισμούς και τα αποτελέσματα χρήσης, καθώς και στο ρόλο της ταμειακής υπηρεσίας και στις διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης. Αναλύονται επίσης θέματα του διαχειριστικού πλαισίου, που διέπει τη λειτουργία των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης. Αποσαφηνίζεται η θεμελιώδης έννοια της δημοσιονομικής αυτοτέλειας και αναλύονται οι διαθέσιμοι ανά φορέα πόροι , το θεσμικό πλαίσιο που τους προβλέπει καθώς και οι διαδικασίες απόληψής τους. Τέλος παρουσιάζεται το πλέγμα των οικονομικών ελέγχων και των επιμέρους μορφών τους , καθώς και οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διενέργειά τους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Έσοδα – Δαπάνες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (έννοια - διακρίσεις)
- Περιεχόμενο, διαδικασία κατάρτισης και έλεγχος του Προϋπολογισμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού
- Περιεχόμενο, διαδικασία κατάρτισης και έλεγχος του Απολογισμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Ισολογισμός – Αποτελέσματα χρήσης
- Ταμειακή Υπηρεσία
- Θεσμικό πλαίσιο και διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης
- Δημοσιονομική Αυτοτέλεια (έννοια – Συνταγματική και Θεσμική κατοχύρωση)
- Η δημοσιονομική αυτοτέλεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Πόροι της Περιφέρειας
 - Τακτικός Προϋπολογισμός (λειτουργικές ανάγκες)
 - Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (επενδύσεις)
 - Πόροι του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης
- Πόροι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού

- Θεσμοθετημένοι πόροι (Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι – Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης)
- Προγράμματα Υποστήριξης (Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Θησέας» κ.ά.)
- Λοιπές επιχορηγήσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού (Μεταβιβαστικές πληρωμές – χρηματοδοτικά κίνητρα – χρηματοδότηση Δημόσιας Επιχείρησης Ύδρευσης & Αποχέτευσης)
- Φόροι, τέλη, δικαιώματα – εισφορές, Έννοια ανταποδοτικών τελών.
- Ίδιοι πόροι – Περιουσία
- Δανεισμός
- Κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Πόροι και έσοδα Νομικών Προσώπων και επιχειρήσεων της Αυτοδιοίκησης και των συνδέσμων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Έννοια, περιεχόμενο και διακρίσεις των ελέγχων. Έλεγχοι λογαριασμών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Τακτικοί Έλεγχοι
 - Προληπτικός έλεγχος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - Κατασταλτικός έλεγχος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Έκτακτοι έλεγχοι
 - Έκτακτοι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου
 - Οικονομικοί και Διαχειριστικοί Έλεγχοι των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου αυτών από την οικονομική επιθεώρηση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών
 - Έλεγχοι από Επιθεωρητές του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
- Λογοδοσία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Μελέτες περιπτώσεων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Β.Δ. 17/5 –15/6 1959 «Περί Οικονομικής Διοικήσεως και Λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων»
- Γούπιος Γ. – Τάκης Ι. Οδηγός Σύστασης, Οργάνωσης και Λειτουργίας Ταμειακής Υπηρεσίας των Δήμων. Αθήνα: Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2000
- Εγκύκλιος 47/56455/22.10.04 «Κατάρτιση Προϋπολογισμού των Δήμων και Κοινοτήτων 2005»
- Θεοδώρου Ι. *Τα Έσοδα των Δήμων και των Κοινοτήτων*. Θεσσαλονίκη: έκδοση ιδίου, 2002
- Καραναστάσης Μ. *Το Λογιστικό των Δήμων και των Κοινοτήτων*. Αθήνα: εκδ. ιδίου, 1994
- Καραναστάσης, Μάρκος, Γ. *Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας : Α' Σχέδιο «Ι. Καποδίστριας» Ν. 2539/1997 ΦΕΚ Α' 244/97. Β' Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 2946/01 (ΦΕΚ Α' 224/2001)*. Αθήνα - Κομοτηνή: Α. Τριανταφύλλης, 2002
- Καραναστάσης Μ. *Η Φορολογική Νομοθεσία των Δήμων και των Κοινοτήτων*. Αθήνα: εκδ. ιδίου, 1993
- Ν. 1828/1989 «Οικονομική Αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α.»
- Ν. 2539/1997 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
- Μπέσιλα – Βήκα Ευριδίκη. *Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως Φορείς της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σάκκουλας, 1998
- Μπέσιλα-Μακρίδη, Ελισάβετ. *Ο Έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης από το «Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης»*. Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 1999
- Νικολόπουλος Κ. *Οικονομική Διοίκηση και Διαχείριση των Ο.Τ.Α. Χαλκίδα*, έκδοση του ιδίου.2004
- Νικολόπουλος Κ. *Περί των Εσόδων Ο.Τ.Α, Χαλκίδα*, έκδοση του ιδίου.2006
- Τάτσος Ν. *Δημοσιονομικό Σύστημα και Φορολογική Αποκέντρωση*. Περιοδικό «Τοπική Αυτοδιοίκηση-Αποκέντρωση», τεύχος 1(108), 1997
- Τάτσος Ν. *Δημοσιονομική Αποκέντρωση*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Δάρδανος, 1999
- Τζιβάκης Φ., Σκουφή Α., Οικονόμου Κ. (εισηγήσεις). *Έσοδα Τ.Α. Α' Βαθμού, Οικονομική Διοίκηση και Λογιστικό, Περιουσία των Ο.Τ.Α.* Αθήνα: ΥΠΕΣΔΔΑ, 1998
- Τ.Π.Δ. *Η Χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α. και οι Δραστηριότητες του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων*. Αθήνα: Τ.Π.Δ., 1997
- Χλέπας Ν., (2005), *Ο Δήμαρχος: Ο δήμαρχος ως αιρετός ηγέτης*, Αθήνα, Παπαζήσης

ΚΦ-Σ02: ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εφαρμοσμένη ανάλυση θεμάτων δημοσιονομικής πολιτικής στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, εξετάζεται το θεσμικό πλαίσιο και τα όργανα άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, εξετάζεται το πλαίσιο της δημοσιονομικής πολυμερούς εποπτείας και ειδικότερα, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και η Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος. Στη συνέχεια αναλύεται και ο άλλος πυλώνας μακροοικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, η νομισματική πολιτική. Τα παραπάνω προσεγγίζονται από την πλευρά της οικονομικής θεωρίας (θεωρία άριστων νομισματικών περιοχών, νομισματικές ενώσεις κ.λπ.).

Στη δεύτερη ενότητα του σεμιναρίου αναλύεται ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα, ιδιαίτερα όσον αφορά το μέγεθος και τη δομή των δημοσίων δαπανών και εσόδων, τόσο διαχρονικά όσο και σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Τέλος, εξετάζονται διάφορα θέματα σχετικά με το έλλειμμα και το χρέος του δημοσίου και αναλύονται πτυχές του θέματος της δημοσιονομικής βιωσιμότητας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

1. Η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη

- Το θεσμικό πλαίσιο
- Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα
- Ο Κοινοτικός Προϋπολογισμός
- Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης

2. Ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα

- Μέγεθος και δραστηριότητες του δημόσιου τομέα
- Η φορολογία στην Ελλάδα
- Οι δημόσιες δαπάνες στην Ελλάδα
- Δημόσιος τομέας και Εθνικοί Λογαριασμοί
- Έλλειμμα και Χρέος

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- De Grauwe, P. (2008), *Τα οικονομικά της Νομισματικής Ένωσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Rosen, H., Gayer T., Ράπανος, Β. και Καπλάνογλου, Γ. (2009), *Δημόσια Οικονομική- Α' Τόμος*, Αθήνα: Κριτική.
- Rosen, H., Gayer, T, Ράπανος, Β. και Καπλάνογλου, Γ. (2009), *Δημόσια Οικονομική-Β' Τόμος*, Αθήνα: Κριτική.
- Καραβίτης, Ν. (2008), *Δημόσιο Χρέος και Έλλειμμα*, Αθήνα: Διόνικος.

ΚΦ-Σ03: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ Ε.Σ.Π.Α.

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Το μάθημα αυτό αφορά στον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ και σκοπός του είναι να παρέχει στους σπουδαστές (1) μια ολοκληρωμένη αντίληψη σχετικά με τον προγραμματισμό της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας και (2) μια αναλυτική καταγραφή των διαδικασιών που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση και τον έλεγχο των δαπανών του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεωρία δημοσίων επενδύσεων. Οι τάσεις εξέλιξης των δημοσίων επενδύσεων στην Ελλάδα και διεθνώς. Πολιτική και προγράμματα δημοσίων επενδύσεων. Χρηματοδότηση δημοσίων επενδύσεων. Βασικά μεγέθη του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Απολογισμός, Ισολογισμός. Δημόσιοι υπόλογοι, ευθύνες, απαλλαγή.
- Εξειδίκευση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των δημοσίων επενδύσεων. Ανάλυση βασικών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, αποφάσεων και εγκυκλίων διαταγών. Αρχές προϋπολογισμού, διαδικασία σύνταξης, ψήφισης και εκτέλεσης αυτού. Διαδικασία χρηματοδότησης των έργων, έλεγχοι ΠΔΕ, ελεγκτικές αρχές.
- Εξειδίκευση και ανάλυση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ, Διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση και έλεγχος των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.
- Διαδικασίες σύνταξης Τεχνικών Δελτίων, μέθοδοι αξιολόγησης των προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων, ανάλυση κόστους οφέλους (Cost benefit analysis) και οι εφαρμογές της σε διάφορες κατηγορίες έργων (μεγάλα έργα, έργα που δημιουργούν έσοδα, κλπ). Ανάπτυξη παραδειγμάτων.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Μπάρμπας Ν. (2002), *Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου*, Αθήνα Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας
- Γέροντας Α. (2002), *Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο*, Αθήνα – Κομοτηνή: Σάκκουλας
- Γεωργακόπουλος Θ. (1997), *Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική*, Αθήνα: Εκδόσεις Μπένος
- Καράγιωργας Δ. (1981), *Δημόσια Οικονομική 2 – οι Δημοσιονομικοί Θεσμοί*, Αθήνα: Παπαζήσης
- Κλαουδάτου Μ. (2009), *Κρατικός Προϋπολογισμός*, Αθήνα: Κριτική

Πηγές

- Κρατικός Προϋπολογισμός- Εισηγητικές εκθέσεις
- Νόμοι «Περί Δημοσίου Λογιστικού κ.α.»
- Ε.Σ.Π.Α. και σχετικά κείμενα
- Εγκύκλιοι Κατάρτισης του Π.Δ.Ε.
- Κανονισμοί (ΕΚ) «Περί Γενικών Διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία»
- Νόμος 2860/2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του ΚΠΣ κ.α.»
- Φάκελος σημειώσεων

ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

ΚΦ-Μ08: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση από το σπουδαστή των γενικότερων διαρθρωτικών προβλημάτων του ελληνικού πολιτικού συστήματος, της πελατειακής πολιτικής κουλτούρας που διαμορφώθηκε μέσα από τις λογικές προσαρμογής του κοινοβουλευτικού συστήματος στην ελληνική κοινωνία και κυρίως οι όροι και οι συνθήκες της κοινωνικής συνοχής όπως διαμορφώθηκαν αυτές μετά τον εμφύλιο πόλεμο και ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση της δικτατορίας.

Μέσω της ανάλυσης αυτής, επιδιώκεται η κατανόηση των επιπτώσεων που είχαν αυτές οι διεργασίες για τη σχέση κράτους και οικονομίας στη χώρα μας, για τα προβλήματα λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, τη διάβρωσή της από τις πελατειακές σχέσεις και την συνεπακόλουθη απαξίωση του επαγγελματισμού των δημοσίων υπαλλήλων, για την αδυναμία διαμόρφωσης μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής πολιτικής και συγκριτικών πλεονεκτημάτων, αλλά και για την κατανόηση των πολιτικών που οδήγησαν τη χώρα μας στη σημερινή οικονομική και πολιτική κρίση. Κρίση η οποία στοιχειοθετεί το μεγαλύτερο στοίχημα-πρόκληση που αντιμετωπίζει η χώρα μας μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου. Σκοπός, δηλαδή, του μαθήματος είναι η γνώση και κατανόηση των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών διεργασιών που οδήγησαν στη σημερινή κρίση, ώστε να διαμορφωθούν οι όροι υπέρβασής της με ειδικό κέντρο την αναδιαμόρφωση και αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης ως εργαλείου διεξόδου από την οικονομική κρίση.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ο πρώιμος συνταγματισμός και κοινοβουλευτισμός στο ελληνικό πολιτικό σύστημα. Η καθολική ψηφοφορία και η αρχή της δεδηλωμένης. Το φαινόμενο του πρώιμου Κοινοβουλευτισμού
- Οι πελατειακές λογικές του ελληνικού κοινοβουλευτισμού
- Η παθολογία της σχέσης δημοσίου-ιδιωτικού
- Οι κρίσεις του μεσοπολέμου
- Ο εμφύλιος πόλεμος, λόγοι και αποτελέσματα

- Ο στρατός ως καθεστωτική δύναμη στη μετεμφυλιακή περίοδο. Η περίοδος του «κράτους των εθνικοφρόνων»
- Η κατάρρευση της δικτατορίας και η μεταπολίτευση
- Τα κόμματα ως καθεστωτική δύναμη στην περίοδο της μεταπολίτευσης. Κόμματα και ομάδες συμφερόντων
- Πελατειακές και νεοπελατειακές δομές του πολιτικού συστήματος
- Σύνδεση στην ΕΟΚ, ένταξη στην Ε.Ε, ένταξη στην ευρωζώνη
- Η διόγκωση του κρατικού τομέα (υγεία, παιδεία, συντάξεις, ΔΕΚΟ)
- Αποβιομηχάνιση, συρρίκνωση της γεωργίας. Οι 5 τομείς που αποτελούν το παραδοσιακό (Ναυτιλία, Τουρισμός) και το νέο κέντρο βάρους της οικονομίας (τράπεζες, κατασκευές, τηλεπικοινωνίες)
- Ο προϋπολογισμός, το χρέος, το έλλειμμα, το ισοζύγιο πληρωμών
- Η φοροδιαφυγή και η κοινωνική διαστρωμάτωση (εξαιρέσεις, φοροδιαφυγή, εισφοροαποφυγή). Φορολογική «ασυλία» και κοινωνική ανισότητα
- Πελατειακές δομές και σχέσεις κράτους-πολίτη. Μία ιδιότυπη πολιτική κουλτούρα
- Το έλλειμμα ως δείκτης συσσώρευσης πόρων και κοινωνικής ανισότητας
- Η σύγχρονη οικονομική κρίση χρέους και ελλείμματος ως αποτέλεσμα της δεύτερης φάσης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και της αναδιάταξης των στόχων της διεθνούς κερδοσκοπίας

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αθανασάτου Γ., Ρήγος Α., και Σεφεριάδης, Σ. (επιμ.), (1997), *Η Δικτατορία 1967-1974. Πολιτικές Πρακτικές-Ιδεολογικός Λόγος-Αντίσταση*, Αθήνα: Καστανιώτης.
- Αλιβιζάτος, Ν. (1986). *Οι Πολιτικοί Θεσμοί σε Κρίση. 1927-1974. Όψεις της Ελληνικής Εμπειρίας*, Θεμέλιο: Αθήνα.
- Βαρβαρέσος, Κ. (2002), *Έκθεση επί του Οικονομικού Προβλήματος της Ελλάδος*, Αθήνα: Σαββάλας.
- Βερέμης, Θ., Κολιόπουλος, Γ. (2006), *Ελλάς. Η Σύγχρονη Συνέχεια. Από το 1821 μέχρι Σήμερα*, Αθήνα: Καστανιώτης.
- Βερέμης, Θ. (επιμ.) (2009), *Ο Μεταξάς και η Εποχή του*, Αθήνα: Ευρασία.
- Βούλγαρης, Γ. (2001), *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης*, Αθήνα: Θεμέλιο.

- Γκιούρας, Θ. (2000), Φορολογία και Πολιτική. Πολιτικο-οικονομική Προβληματική και Δημοσιονομική Σκέψη, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Δεμερτζής, Ν. (επιμ.) (1994), *Η Ελληνική Πολιτική Κουλτούρα Σήμερα*, Αθήνα: Οδυσσέας.
- Δερτιλής, Γ. Β. (2005), *Ιστορία του Ελληνικού Κράτους. 1830-1920. Α΄ και Β΄ Τόμος*, Αθήνα: Εστία.
- Διβάνη, Λ. (2000), *Η Εδαφική Ολοκλήρωση της Ελλάδας (1830-1947)*, Αθήνα: Καστανιώτης.
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.) (2010), *Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής : Το Κοινωνικό Πορτραίτο της Ελλάδας*, Αθήνα: Έκδοση Ε.Κ.Κ.Ε..
- Ιατρίδης, Ι. (επιμ.) (1984), *Η Ελλάδα στη Δεκαετία 1940-1950. Ένα Έθνος σε Κρίση*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Λυριντζής, Χρ., Νικολακόπουλος Ηλ. Και Σωτηρόπουλος, Δ. (επιμ.) (1996), *Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ΄ Ελληνικής Δημοκρατίας, 1974-1994*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Νικολακόπουλος, Η. (1988), *Κόμματα και Βουλευτικές Εκλογές στην Ελλάδα, 1946-1964. Η Εκλογική Γεωγραφία των Πολιτικών Δυνάμεων*, Αθήνα: Έκδοση Ε.Κ.Κ.Ε..
- Νικολακόπουλος, Η. (2001), *Η Καχεκτική Δημοκρατία. Κόμματα και Εκλογές 1946-1967*, Αθήνα: Πατάκης.
- Ξηρός, Θ.Γ. (2008), *Κηδεμονευόμενος και Προκρούστειος Κοινοβουλευτισμός. Από το Σύνταγμα του 1952 στη Δικτατορία των Συνταγματαρχών*, Αθήνα: Σαββάλας.
- Ριζάς, Σ. (2008), *Η Ελληνική Πολιτική Μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο. Κοινοβουλευτισμός και Δικτατορία*, Αθήνα: Καστανιώτης.
- Σκοπετέα, Ε. (1988), *Το «Πρότυπο Βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Σταθάκης, Γ. (2004), *Το Δόγμα Τρούμαν και το Σχέδιο Μάρσαλ. Η Ιστορία της Αμερικανικής Βοήθειας στην Ελλάδα*, Αθήνα: Βιβλιόραμα.
- Σταυρίδη-Πατρικίου, Ρ. (2008), *Οι Φόβοι ενός Αιώνα*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σωτηρέλης, Γ. (1991), *Σύνταγμα και Εκλογές στην Ελλάδα: 1864-1909. Ιδεολογία και Πράξη της Καθολικής Ψηφοφορίας*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Τσεβάς, Α.Δ. (2007), *Διασφάλιση του Πλουραλισμού και Έλεγχος Συγκέντρωσης στα Μέσα Ενημέρωσης*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Τσουκαλάς, Κ. (1981), *Κοινωνική Ανάπτυξη και Κράτος: Η Συγκρότηση του Δημοσίου Χώρου στην Ελλάδα*, Αθήνα: Θεμέλιο.
- Χαραλάμπης, Δ. (1985), *Στρατός και Πολιτική Εξουσία. Η Δομή της Εξουσίας στη Μετεμφυλιακή Ελλάδα*, Αθήνα: Εξάντας.

Χαραλάμπης, Δ. (1989), *Πελατειακές Σχέσεις και Λαϊκισμός. Η Εξωθεσμική Συναίνεση στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα*, Αθήνα: Εξάντας.

Χατζιωσήφ, Χρ. (1993), *Η Γηραιά Σελήνη : Η Βιομηχανία στην Ελλάδα 1830-1940*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Ψαλιδόπουλος, Μ. (2010), *Οικονομολόγοι και Οικονομική Πολιτική στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.

Hering, G. (1986), *Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936. Τόμος Α' και Β'*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

ΚΦ-Μ09: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τα ζητήματα συγκρότησης και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο στον ιστορικό χρόνο όσο και σήμερα μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβόνας (1/12/2009). Η έμφαση δίνεται στη νομική-θεσμική διάσταση του Ενωσιακού οικοδομήματος, ώστε να παρασχεθούν οι απαραίτητες γνώσεις τόσο για την κατανόηση του ενοποιητικού φαινομένου, όσο και για την ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων για τον χειρισμό των «ευρωπαϊκών θεμάτων» στην υπηρεσία.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει:

Ιστορικά προλεγόμενα: Ίδρυση και εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, από τις Κοινότητες στην Ένωση. Το κράτος στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ένταξη, αποχώρηση, τροποποίηση των Συνθηκών, κανονική και απλοποιημένη διαδικασία). Πηγές και αρχές του ενωσιακού δικαίου. Σχέσεις εννόμων τάξεων: αρχή της αυτονομίας της ενωσιακής έννομης τάξης, σχέσεις διεθνούς και ενωσιακής έννομης τάξης, σχέσεις ενωσιακής και εθνικής έννομης τάξης, αρχή της υπεροχής, αρχή του αμέσου αποτελέσματος. Η κατάργηση του συστήματος των πυλώνων, οι αρμοδιότητες της Ένωσης αποκλειστικές / συντρέχουσες / υποστηρικτικές, η αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Θεσμικά όργανα και οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ρόλος, σύνθεση και διαδικασίες λήψης απόφασης). Η νομοθετική λειτουργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η συνήθης νομοθετική διαδικασία και οι ειδικές νομοθετικές διαδικασίες, οι νομοθετικές πράξεις / κατ' εξουσιοδότηση πράξεις / εκτελεστικές πράξεις, οι Κανονισμοί / Οδηγίες / Αποφάσεις. Το δικαιοδοτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η έννομη προστασία. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ (νομολογία του ΔΕΕ, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, η σχέση με την ΕΣΔΑ και το ΕΔΔΑ). Η Ιθαγένεια της Ένωσης. Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (έλεγχοι στα σύνορα, άσυλο, μετανάστευση, αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις). Οι κοινοτικές ελευθερίες (βασική νομοθεσία και σημεία τριβής με την αντίστοιχη ελληνική) και οι πολιτικές της Ένωσης,

ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ, Οικονομική και Νομισματική Ένωση (γενική αναφορά στις στρατηγικές επιλογές).

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιωακειμίδης, Π. (2010), Η Συνθήκη της Λισσαβόνας. Παρουσίαση, Ανάλυση, Αξιολόγηση, Αθήνα: Θεμέλιο.

Κανελλόπουλος, Π (2004), *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα: Κομοτηνή.

Μαραβέγιας, Ν. και Τσινισιζέλης, Μ. (2007), *Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση. Οργάνωση και Πολιτικές*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Μούσης, Ν. (2008), *Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Nugent, N. (2009), Πολιτική και Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα: Σαββάλας.

Πλιάκος, Α. (2006), *Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης Περί Θεσμών*, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών: Ο.Π.Α. Α.Ε.

Πλιάκος, Α. (2006), *Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περί Ελευθεριών*, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ο.Π.Α. Α.Ε.

Παπαγιάννης, Δ. (2007), *Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Quermonne, J-L., (2005), *Το Πολιτικό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Rosamond, B. (2006), *Θεωρίες Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Siedentop, L. (2002), *Δημοκρατία στην Ευρώπη*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Σκανδάμης, Ν. (2003), *Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Σκανδάμης, Ν. (2003), *Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Οργανική Υπόσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Σκανδάμης, Ν. (2003), *Λειτουργία των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Σκανδάμης, Ν. (2006), *Το Παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης – Μεταξύ Κυριαρχίας και Αγοράς*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Στεφάνου, Κ. (2002), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Τόμος Α': Γενικά και Θεσμικά Χαρακτηριστικά μετά τη Νίκαια*, Αθήνα Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

- Στεφάνου, Κ. και Τσινισιζέλης, Μ.Ι. (2006) (επιμ.), Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές: Ενοποιητική Δυναμική, Δικαιοταξία και Διακυβέρνηση, Αθήνα: Ι. Σιδέρης.
- Στεφάνου, Κ και Καταπόδης, Γ. (2008), *Οι Ευρωπαϊκές Συνθήκες μετά την Αναθεώρηση της Λισσαβόνας*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.
- Τσάτσος, Δ.. Θ. (2005), *Το Αξιακό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τσάτσος, Δ.. Θ. (2007), *Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία. Για μια Ευρωπαϊκή Ένωση των Κρατών, των Λαών, των Πολιτών και του Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Πολιτισμού*, Α. Λιβάνης, Αθήνα.
- Τσάτσος, Δ.. Θ. (2007), *Η Έννοια της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία*, Αθήνα: Πόλις.
- Τσινισιζέλης, Μ. Ι. (2001), *Quo Vadis Europa?*, Αθήνα: Σμυρνιωτάκης.
- Χρυσόχοου, Δ.Ν. (2003), *Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Χριστιανός, Β. (2009), Η συνθήκη της Λισαβόνας και οι νέοι κανόνες λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νο Β, 1, σελ. 818-824
- ‘‘Ευρωπαϊών Πολιτεία’’ Τεύχος 1 ,(2008), Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλας.
- Eur-lex, ‘‘ Συνθήκες’’, <http://eur-lex.europa.eu/el/treaties/index.htm>.
- Europa, ‘‘ Συνθήκη της Λισσαβόνας’’, http://europa.eu/lisbon_treaty/index_el.htm.

ΚΦ-Μ10: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στη παρουσίαση των βασικών εννοιών, θεωριών και πολιτικών που αφορούν την Τοπική και την Περιφερειακή Ανάπτυξη. Οι σπουδαστές θα αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των θεμάτων που αφορούν την εθνική περιφερειακή πολιτική, τον ρόλο των περιφερειών στην αναπτυξιακή διαδικασία, τη λειτουργία, την οργάνωση και τις πολιτικές της τοπικής και περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Επίσης θα παρουσιαστούν θέματα ειδικών πολιτικών ανάπτυξης στον κοινωνικό, τον πολιτιστικό και τον τουριστικό τομέα.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεωρίες Περιφερειακών Ανισοτήτων
- Η Οικονομική Περιφέρεια (Ορισμός και κατάταξη, Συστήματα Ταξινόμησης Περιφερειών, Μέθοδοι Οριοθέτησης, Χαρακτηριστικά διάκρισης Περιφερειών στη Διεθνή Πρακτική, περιφέρεια Διοικητική Οργάνωση)
- Περιφερειακή Πολιτική: Σκοποί, Στόχοι, Στρατηγική και Μέσα- Αξιολόγηση των αντικειμενικών σκοπών
- Ελληνική και Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Πολιτική και Επιχειρησιακός Σχεδιασμός
- Περιφερειακός Προγραμματισμός στην Ελλάδα
- Ειδικές Πολιτικές Τοπικής Ανάπτυξης
- Η Πολιτιστική Πολιτική ως συστατικό Ανάπτυξης σε Τοπικό, Περιφερειακό και Εθνικό Επίπεδο
- Τουρισμός και Ανάπτυξη
- Κοινωνικές Πολιτικές και Ανάπτυξη
- Συνέργειες για διαμόρφωση τοπικών στρατηγικών Ανάπτυξης.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρικοπούλου, Ε. και Κανκαλά, Γ. (2000) *Ο Νέος Ευρωπαϊκός Χώρος*, Αθήνα: Θεμέλιο.
Κόνσολας, Ν. (1997), *Σύγχρονη Περιφερειακή Πολιτική Οικονομική Πολιτική*. Αθήνα: Παπαζήσης.

- Παπαδασκαλόπουλος, Α. (2000), *Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Παπαδασκαλόπουλος, Α. και Χριστοφάκης Μ. (2009), *Περιφερειακός Προγραμματισμός*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης. (1999), Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 1260/99/21/6/99 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί των Γενικών Διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Βρυξέλες: Ε.Ε..
- Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2006), Κανονισμός (ΕΚ) 1083/2006 «περί Καθορισμού Γενικών Διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακή Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την Κατάργηση του Κανονισμού 1260/1999.
- Παπαδασκαλόπουλος Α. (2008), *Πρότυπα και Πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης*, Αθήνα: Διόνικος.
- Ψυχάρης, Π. (2004), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κριτική.
- Υπουργείο Οικονομίας, (2007), ΕΣΠΑ 2007-2013, Αθήνα.
- Χριστοφάκης, Μ. (2001), *Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτικής*, Αθήνα, Παπαζήσης.

ΚΦ-Μ11: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως βασικό σκοπό να βοηθήσει τους σπουδαστές να κατανοήσουν τη διαμόρφωση του πλαισίου τόσο των εθνικών, όσο και των ευρωπαϊκών κοινωνικών πολιτικών. Αυτό θεωρείται ως πεδίο κοινωνικής παρέμβασης, ιδωμένο υπό το πρίσμα της κοινωνικής μεταβολής και της συγκριτικής διάστασης, αλλά και κάτω από τον προβληματισμό, που αναπτύσσεται στους κόλπους της χώρας μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημαντικό ρόλο, που οι κοινωνικές αλλαγές διαδραματίζουν στη διαμόρφωση του οικονομικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, επιδιώκεται να προσεγγίσει τα πρότυπα, τα μοντέλα που εκφράζονται μέσα από τις επιμέρους πολιτικές για την απασχόληση και τη μετανάστευση, τις ίσες ευκαιρίες, τις πολιτικές για τα ΑμΕΑ, να θέσει ερωτήματα για την παρούσα αναδιάρθρωση και το μέλλον της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη και στη χώρα μας, να περιγράψει τη διαμόρφωση πολιτικής μέσα από τις πολιτικές λειτουργίες των διαφόρων οργάνων, να συνοψίσει την ακολουθούμενη στρατηγική στους διάφορους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας, όπως και να καταγράψει τα μέτρα, που προτάθηκαν ή ελήφθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της απασχόλησης, μετανάστευσης και πως αυτά μεταλλάχθηκαν στη χώρα μας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Το τέλος της απασχόλησης;
- Οι ανισότητες στην εργασία
- Απασχόληση και ΑμΕΑ
- Βασικές αρχές κοινωνικής πολιτικής και κράτος πρόνοιας
- Κοινωνική εναρμόνιση, σύγκλιση, συνοχή
- Τα όργανα της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Οι πολιτικές στήριξης της νόμιμης μετανάστευσης μέσα από τις συνόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την απασχόληση και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ενσωμάτωση
- Δομές στήριξης κοινωνικής πολιτικής σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο
- Ευρωπαϊκά δίκτυα

Θεσμοί και πολιτικές για την απασχόληση

- Το θεσμικό πλαίσιο της απασχόλησης
- Τα όργανα της Κοινωνικής Πολιτικής της Ε.Ε.
- Διαμόρφωση Πολιτικής Απασχόλησης μέσα από τις συνόδους του Συμβουλίου

Η στρατηγική και τα μέτρα για την Απασχόληση

- Οι κατευθυντήριες γραμμές
- Η δημιουργία των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την Απασχόληση
- Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού

Οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας και η αλλαγή του εργασιακού προτύπου

- Η ανάπτυξη της ευελιξίας της εργασίας και οι συνέπειές της
- Οι εξελίξεις στο σύστημα συλλογικών διαπραγματεύσεων και του τρόπου διαμόρφωσης των μισθών
- Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην επιχείρηση και τις εργασιακές σχέσεις

Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ. ΕΕ, (1999), Bilan de Cinq Années de Stratégie Européenne pour l' Emploi Com (2002) ,416final.

ΕΕ, (2000), Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις.

ΕΕ, (2001), Η Απασχόληση και η Κοινωνική Πολιτική της ΕΕ 1999-2001.

Ε.Ε., Η Λευκή Βίβλος.

Ε.Ε., Η Πράσινη Βίβλος.

(2002) , Plan d' Action de la Commission en Matière de Compétences et du Mobilité com, 72 final.

(7/3/2002), Vers d' Accroissement de la Participation au Marché du Travail et la Promotion du Vieillessement Actif-Rapport Conjoint de la Commission en Matière et du Conseil.

Κιουλάρα, Κ. και Σάραγκα, Λ., Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και Αγορά Εργασίας, IOBE .

Κουζής, Ι. (2001), *Εργασιακές Σχέσεις και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση*, ΙΝΕ.

L 2985, *L' Egalité des Chances Entre les Femmes et les Hommes dans l Union Européenne* ,
Lux :ISBN 92-894-4075-9.

L 2985 , *La Politique de l' Union Européenne en Matière de l' Emploi et de Protection
Sociale 1999-2001*, Lux; ISBN 92894-1534-7.

(2002), *Le Dialogue Social Européen, Force de Modernisation et de Changement* com, 431
final.

Λυμπεράκη Α., (2004), *Ευέλικτη Εργασία: Νέες Μορφές και Ποιότητα Απασχόλησης*, Αθήνα,
Κέρκυρα

Νικολακοπούλου-Στεφάνου, (2001), *Η Σύγκλιση Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλισης*, Αθήνα:
Σιδέρης.

Ρίφκιν , Τζ. (1996), *Το Τέλος της Εργασίας και το Μέλλον της*, Αθήνα: Νέα Σύνορα.

Σακελαρόπουλος, Θ. (2001), *Ευρωπαϊκές Κοινωνικές Πολιτικές*, Αθήνα: Κριτική.

Συμπεράσματα της Προεδρίας, Λισσαβόνα 2000, Στοκχόλμη 2000, Λάακεν 2001

Τσαούσης, Δ.(επιμ.) (1998), *Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική*, Αθήνα: Gutenberg.

**ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΚΦ-Ε01: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την προτυποποίηση των δημόσιων εγγράφων βάσει σύγχρονων προτύπων της Δημόσιας Διοίκησης (π.χ. Κανονισμός Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών), ηλεκτρονική ένταξη διοικητικών εγγράφων και πληροφοριών στη ροή εργασιών μιας υπηρεσίας και των βασικών δεξιοτήτων Επικοινωνιών και Πληροφορικής για την οργάνωση και παρουσίαση των πληροφοριών τόσο στο διαδίκτυο όσο και σε ένα κλασικό ακροατήριο.

Στόχος είναι :

- η ενημέρωσή για την εισαγωγή και την εξέλιξη των ψηφιακών τεχνολογιών και επικοινωνιακών υποδομών στη Δημόσια Διοίκηση
- η εξοικείωση των σπουδαστών με εργαλεία προτυποποίησης εγγράφων και πινάκων στο WORD σε μια δομή άμεσα επαναχρησιμοποιούμενη
- η εξοικείωση με την επεξεργασία και ανάδειξη δεδομένων με χρήση του EXCEL
- η ανάδειξη βέλτιστων τεχνικών ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων
- η εξοικείωση των σπουδαστών με μεθοδολογίες και τεχνικές παρουσιάσεων
- η εξοικείωση των σπουδαστών με το λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων POWERPOINT

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Ελληνικά Δημόσια Δίκτυα

- Ελληνικά Δημόσια Δίκτυα – Παροχής Τηλεπικοινωνιών
- Διαδικασίες εγκατάστασης, συντήρησης, επέκτασης δικτύων στο δημόσιο τομέα
- Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ»

2. Ηλεκτρονικό Έγγραφο/ Δημιουργία Πρότυπου από έγγραφο

- Αναγκαιότητα Προτυποποίησης εγγράφων
- Σύνταξη και Διαμόρφωση προτύπων
- Μορφοποίηση προτύπων
- Εισαγωγή αυτόματων παραμετρικών πεδίων
- Εισαγωγή αντικειμένων συμβόλων κλπ.
- Αποθήκευση προτύπων

3. Επεξεργασία Πρότυπου στο WORD -Χρήση προτύπων

- Άνοιγμα πρότυπου
- Τροποποίηση πρότυπου

- Κοινή χρήση πρότυπου σε δίκτυο
- Δημιουργία εγγράφων και πινάκων βάση προτύπων.
- Περιήγηση και χρήση διαθέσιμων προτύπων σε τοπικό επίπεδο και στο διαδίκτυο

4. Ομαδοποίηση και Κωδικοποίηση Προτύπων

- Διαχείριση προτύπων
- Κατηγοριοποίηση προτύπων-Κωδικοποίηση προτύπων
- Συσχέτιση εγγράφων σε συστήματα ροής εργασιών

5. Επεξεργασία Πινάκων στο EXCEL

- Εισαγωγή στο EXCEL
- Διαχείριση δεδομένων με το EXCEL
- Δημιουργία γραφημάτων
- Βασικές συναρτήσεις -SUM, AVERAGE, IF, COUNT IF, SUM IF
- Μερικά Αθροίσματα
- Πίνακες κορμού

6. Σύζευξη προτύπων και Βάσεων δεδομένων

- Δημιουργία βασικού αρχείου-εγγράφου
- Ορισμός Πηγής δεδομένων WORD - EXCEL
- .Σύζευξη αρχείων-εγγράφων
- Διαχείριση και εκτύπωση αποτελεσμάτων

7. Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων

- Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο
- Ηλεκτρονική Διακίνηση Εγγράφων
- Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων
- Θέματα Ασφάλειας Ηλεκτρονικού Εγγράφου

8.Μεθοδολογία, Τεχνικές, Τεχνολογίες Παρουσιάσεων

- Μεθοδολογία και Τεχνικές Παρουσιάσεων
- Δημιουργία παρουσιάσεων -Εισαγωγή στο Powerpoint
- Πρότυπα παρουσιάσεων, ενσωμάτωση και διαχείριση αντικειμένων
- Ειδικά χαρακτηριστικά και εφέ, προβολή παρουσιάσεων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Διακογιάνης, *Το μεγάλο βιβλίο του WORD*, Εκδόσεις ANUBIS, 2003

Διδακτικές Σημειώσεις ΕΣΔΔ, «Εισαγωγή στα πακέτα Λογισμικού», Αθήνα 2005

Ed Bott and Carl Siechert, *Microsoft Windows XP Inside out*, Microsoft Press, 2004

Mary Millhollon and Katherine Murray, *Microsoft Office Word 2003 Inside out*, Microsoft Press, 2004

Craig Stinson and Mark Dodge, *Microsoft Office Excel 2003 Inside out*, Microsoft Press, 2004

Online Training Solutions Inc, *Microsoft Office Word 2003 Step by Step*, Microsoft Press, 2003

Curtis Frye, *Microsoft Office Excel 2003 Step by Step*, Microsoft Press, 2003

Various Authors, *Microsoft Office 2003 Super Bible eBook*, Wiley Publishing, Inc., 2003

Brent Heslop, David Angell and Peter Kent, *Word 2003 Bible*, Wiley Publishing, Inc., 2003

Ξαρχάκος, Κωνσταντίνος Ι., Καρολίδης, Δημήτριος Α., *Microsoft Office Excel 2003*, Άβακας Tanenbaum, Andrew S. (Μετάφραση Στυλιανάκης Β.), *Δίκτυα Υπολογιστών*, 1996 (Πρώτη Ελληνική Έκδοση 2000), Εκδόσεις Παπασωτηρίου.

Faithe Wempen, *Powerpoint 2003 Bible*, Wiley 2003

<http://office.microsoft.com/en-us/training/HA102262291033.aspx>- 2003 Office System training courses

Ellen Finkelstein, *How to do everything with Microsoft Office Powerpoint 2003*, Mc Graw Hill Osborne 2003

<http://office.microsoft.com/en-us/powerpoint/default.aspx>

ΚΦ-Ε02: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών για την υποστήριξη της εισαγωγής, ανάπτυξης και αξιοποίησης πληροφοριακών συστημάτων (ΠΣ) και βάσεων δεδομένων (ΒΔ) στη Δημόσια Διοίκηση.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η εξοικείωση των σπουδαστών με μεθοδολογίες ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων κάνοντας χρήση του συγκεκριμένου εργαλείου MS ACCESS.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Βασικές έννοιες και Ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων

- Ορισμός και στοιχεία ΠΣ
- Κατηγορίες ΠΣ
- Βασικές Λειτουργίες ΠΣ
- Κύκλος Ζωής ανάπτυξης ΠΣ
- Τεχνικές Ανάλυσης και Σχεδίασης συστημάτων – παραδείγματα

2. Εισαγωγή στις Βάσεις Δεδομένων

- Ορισμοί ΒΔ και Συστημάτων Διαχείρισης ΒΔ
- Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα χρήσης Συστημάτων Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων - ΣΔΒΔ
- Κατηγορίες Χρηστών
- Μοντέλα Βάσεων Δεδομένων
- Σχεσιακές βάσεις δεδομένων (Πίνακες, πεδία, σχέσεις, κλειδιά κ.λπ.)
- Η Γλώσσα SQL
- Το περιβάλλον λειτουργίας ενός σχεσιακού συστήματος διαχείρισης βάσεων δεδομένων (π.χ. MS Access)
- Δημιουργία μιας νέας βάσης δεδομένων - Χρήση του Οδηγού Βάσεων Δεδομένων - Δημιουργία κενής βάσης δεδομένων - Χρήση της βοήθειας της MS Access

3. Παρουσίαση Μελέτης Περίπτωσης

- Παράδειγμα σταδιακής ανάπτυξης σε MS Access, θέματος που σχετίζεται με την Δημόσια Διοίκηση

4. Διαχείριση Πινάκων

- Πίνακες (Tables) - Οδηγοί (Wizards) - Όψη σχεδίασης - Όψη χρήσης - Δημιουργία πίνακα με χρήση του οδηγού (Wizard) - Δημιουργία πίνακα με το εργαλείο σχεδίασης Ορισμός πεδίων
- Τύποι δεδομένων - Ιδιότητες πεδίων - Μάσκα εισαγωγής στοιχείων
- Πρωτεύον κλειδί (Primary Key) - Ορισμός κανόνα εγκυρότητας πίνακα
- Ευρετήρια (Indexes)
- Διαγραφή πινάκων - Μετονομασία πινάκων - Μετονομασία πεδίων - Παρεμβολή - αντιγραφή - διαγραφή - μετακίνηση πεδίων
- Αλλαγή ιδιοτήτων - τύπων δεδομένων - Αλλαγή πρωτεύοντος κλειδιού - Φίλτρα δεδομένων
- Είδη Σχέσεων – Σύνδεση Πινάκων
- Επεξεργασία δεδομένων σε πίνακα
- Εισαγωγή δεδομένων από εξωτερικές πηγές – Εξαγωγή / Σύνδεση με εξωτερικές πηγές δεδομένων

5. Ερωτήματα σε Βάσεις Δεδομένων

- Οι όψεις του Query tool της MS Access - Όψη σχεδίασης (Design View) - Όψη χρήσης (Datasheet View) - Όψη SQL (SQL View) - Το QBE - Είδη ερωτημάτων (σύντομη περιγραφή)
- Ερωτήματα επιλογής (Select Queries) - Δημιουργία ερωτήματος με χρήση οδηγού (Wizard) - Δημιουργία ερωτήματος με το εργαλείο σχεδίασης
- Επιλογή, διασύνδεση πινάκων - Επιλογή πεδίων πινάκων - Καθορισμός ιδιοτήτων πεδίων - Εισαγωγή κριτηρίων επιλογής - Χρήση ημερομηνιών και ωρών στα κριτήρια – Ταξινόμηση
- Ερωτήματα ομαδοποίησης εγγραφών (Sum Queries) - Group By, Count, Sum, Expressions (κ.λπ.) - Χρήση παραμέτρων στα ερωτήματα - Ερωτήματα διασταύρωσης (Crosstab Queries) - Ερωτήματα ενεργειών (Action Queries) - Ερωτήματα

Ενημέρωσης (Update Queries) - Ερωτήματα Προσάρτησης (Append Queries) - Ερωτήματα Διαγραφής (Delete Queries) - Ερωτήματα Δημιουργίας Πίνακα (Create Table Queries)

6. Ανάπτυξη Φορμών

- Χρήσεις των φορμών - Ξενάγηση στις φόρμες
- Δημιουργία μιας φόρμας - Δημιουργία αυτόματης φόρμας - Δημιουργία φόρμας με χρήση των οδηγών φορμών (Forms Wizards) - Σχέση φόρμας – πίνακα / ερωτήματος
- Όψεις μιας φόρμας - Όψη σχεδίασης (Design View) - Όψη Φόρμας (Form View) - Όψη Φύλλου δεδομένων (Datasheet View) - Όψη προεπισκόπησης εκτύπωσης (Print Preview)
- Αντικείμενα (controls) μιας φόρμας (Παρουσίαση, χρήση κάθε αντικειμένου) - Δημιουργία μιας φόρμας με εργαλεία σχεδίασης
- Τροποποίηση της φόρμας - Σύνθετα πλαίσια και πλαίσια καταλόγων - Πλαίσια ελέγχου και κουμπιά επιλογών
- Αναδυόμενες και αποκλειστικές φόρμες
- Δευτερεύουσες φόρμες και Συνδεδεμένες φόρμες

7. Ανάπτυξη Εκθέσεων

- Χρήσεις των εκθέσεων - Διαφορές και ομοιότητες με τις φόρμες - Ξενάγηση στις εκθέσεις - Βασικοί τύποι εκθέσεων - Δημιουργία μιας έκθεσης - Δημιουργία αυτόματης έκθεσης - Δημιουργία έκθεσης με χρήση των οδηγών εκθέσεων (Reports Wizards)
- Σχέση έκθεσης – πίνακα / ερωτήματος - Όψεις μιας έκθεσης - Όψη σχεδίασης (Design View) - Διαμόρφωση εκτύπωσης έκθεσης - Όψη προεπισκόπησης εκτύπωσης
- Δημιουργία μιας έκθεσης με εργαλεία σχεδίασης - Τροποποίηση της έκθεσης - Ιδιότητες μιας έκθεσης - Ιδιότητες των αντικειμένων μιας έκθεσης - Ενότητες της έκθεσης και σημασία τους.
- Επίπεδα ομαδοποίησης έκθεσης - Υπολογιζόμενα πεδία - Δημιουργία δευτερεύουσας έκθεσης

8. Αξιοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων

- Παρουσίαση βέλτιστων πρακτικών υλοποίησης πληροφορικών συστημάτων στην ελληνική και ευρωπαϊκή Δημόσια Διοίκηση
- Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης και Συστήματα υποστήριξης και λήψης αποφάσεων (DCS)
- Επιπτώσεις Πληροφοριακών Συστημάτων στον Ανασχεδιασμό Διαδικασιών και Οργανωτικών Δομών

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευάγγελου Κιουντούζη, «Μεθοδολογίες Ανάλυσης & Σχεδιασμού Πληροφοριακών Συστημάτων» Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Ε.Μπένου, (2009)

Avison, D. and Fitzgerald, G., «Information Systems Development», (2006)

Halpin T., Morgan T., «Information Modeling and Relational Databases: From Conceptual Analysis to Logical Design», (2008)

R.Elmasri, S.B.Navathe, «Θεμελιώδεις Αρχές Συστημάτων Βάσεων Δεδομένων» Τόμος Α', Διάυλος (2005)

Silberschatz, Korth, Sudarshan, «Συστήματα Βάσεων Δεδομένων - Η Πλήρης Θεωρία των Βάσεων Δεδομένων», Εκδόσεις Μ.Γκιούρδας - 4η Έκδοση, (2003)

J. Ullman, J. Widom, «Βασικές Αρχές για τα Συστήματα Βάσεων Δεδομένων», Εκδόσεις Κλειδάριθμος (2008)

R. Ramakrishnan ,J. Gehrke, «Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, 3η έκδοση», Εκδόσεις Α. Τζιόλα & Υιοί, (2011)

Γουλιτίδης Χ, «Βάσεις δεδομένων – Ελληνική Access 2003», Κλειδάριθμος (2007)

John L. Viescas, «Ο οδηγός της Microsoft για τη Microsoft Office Access 2003», Κλειδάριθμος (2004)

Allen G. Taylor & Virginia Andersen , «Εγχειρίδιο Προγραμματισμού της Access 2003 με VBA», Μ.Γκιούρδα (2004)

Worden, «MS Office Access 2003 Βήμα-Βήμα Επίτ. 2», Β.Γκιούρδας (2006)

Julitta Korol , «Access 2003 Programming by Example with VBA, XML, and ASP», Wordware Publishing, Inc (2005)

Prague, Irwin , Reardon, «Access 2003 Bible», Wiley Publishing (2004)

Michael Vine, «Microsoft Access VBA Programming for the Absolute Beginner Second Edition», TOMSON (2004)

David Boctor, «Microsoft Office 2000 Visual Basic for Applications Fundamentals», Microsoft Press (1999)

Gary Robinson, «Real World Microsoft Access Database Protection and Security», Apress (2004)

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Microsoft Access in Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Microsoft_Access

Microsoft Access Home Page: <http://office.microsoft.com/en-us/access/>

FAQ site about Microsoft Access: <http://access.mvps.org/access/>

ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών είναι η βελτίωση και διεύρυνση των δεξιοτήτων που εξασφαλίζουν την επιχειρησιακή χρήση της γλώσσας, τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο, προκειμένου τα μελλοντικά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης να καταστούν ικανά να επικοινωνούν με ευχέρεια μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές περιβάλλον.

Η στρατηγική που ακολουθεί το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών είναι η παροχή σχεδιασμένων μαθησιακών δραστηριοτήτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο χειρισμό ειδικών θεμάτων και ορολογίας, καθώς και στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με θεσμικούς μηχανισμούς που σχετίζονται με τους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητας των δημοσίων λειτουργιών.

Οι ειδικότεροι στόχοι των μαθημάτων ξένων γλωσσών στην Κοινή Φάση Σπουδών είναι:

- Η ανάπτυξη των γενικών λειτουργικών δεξιοτήτων του γραπτού και προφορικού λόγου μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.
- Η κατανόηση βασικών εννοιών και όρων που περιλαμβάνονται στους θεματικούς άξονες του συνολικού προγράμματος της Κοινής Φάσης Σπουδών.

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του προγράμματος ξένων γλωσσών, λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια, η προηγούμενη εμπειρία στην κάθε γλώσσα, η ομοιογένεια των τμημάτων από πλευράς επιπέδου γλωσσομάθειας, ο ενδεδειγμένος αριθμός σπουδαστών ανά τμήμα, η ποιότητα της διδασκαλίας έτσι ώστε να εξασφαλίζονται υποδειγματικά πρότυπα και να προκαλείται παραγωγικός διάλογος καθώς και το επιθυμητό με την ειδική θεματολογία περιεχόμενο της διδασκαλίας.

Τέλος, είναι βέβαιο ότι ο πολιτισμός αποτελεί ισχυρό καταλύτη στην ανάπτυξη μιας χώρας και μπορεί να αναδείξει τους τομείς παρέμβασης τόσο σε τοπικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέσα από τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών προάγεται η ιδιαίτερη του αξία ενισχύοντας έτσι τη διαπολιτισμική έκφραση των εκπαιδευομένων. Ακόμη, τους καλλιεργείται η συνείδηση ότι ανήκουν σε μια ευρύτερη κοινότητα πολιτισμικών αξιών, μέσα στην οποία έχοντας ως εργαλείο επικοινωνίας τη γλώσσα ενθαρρύνουν και προωθούν την κατανόηση των λαών και τον εποικοδομητικό διαπολιτισμικό διάλογο.

II. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η εκπαιδευτική προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί από την ΕΣΔΔΑ ακολουθεί μια εντατική μαθησιακή διαδικασία, η οποία οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας των μελλοντικών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης πάνω σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με τον εργασιακό τους χώρο. Ως εκ τούτου το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών επικεντρώνει τη δράση του στα ακόλουθα πεδία:

- Στην προώθηση σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών αξιοποιώντας την υπάρχουσα εμπειρία και γνώση των εκπαιδευομένων μέσα από την ενεργητική συμμετοχή τους.
- Στην εξάσκηση των δεξιοτήτων κατανόησης κειμένων γραπτού και προφορικού λόγου, με στόχο οι εκπαιδευόμενοι, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στην ΕΣΔΔΑ, να αναπτύξουν και νέες δυνατότητες επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών με συναδέλφους τους σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνώς, με κύριο στοιχείο τη διαπολιτισμικότητα.
- Στη χρήση τεχνικών και μεθοδολογίας με διαθεματική προσέγγιση, που προάγουν την αλληλεπίδραση, την εκπόνηση συλλογικών σχεδίων δράσης, τη διασύνδεση της μάθησης με πραγματικές περιστάσεις επικοινωνίας, όπως συμμετοχή σε παρουσιάσεις, συνέδρια, και ευρωπαϊκές επιτροπές.
- Στην εξειδίκευση σε ευθεία και αντίστροφη μετάφραση, η οποία βοηθά στην κατανόηση κανονισμών και κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία της Δημόσιας Διοίκησης και αυτοδιοίκησης στη χώρα μας.
- Στην ταχύρυθμη εξειδίκευση στην ορολογία και σε ειδικά θέματα που αφορούν καίριους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, όπως Ευρωπαϊκοί Θεσμοί, Οικονομία, Απασχόληση και Κοινωνική Ασφάλιση, Υγεία, Νομικά Θέματα, Περιβάλλον, Πολιτισμός, Τουρισμός, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.

Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται προέρχεται από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και διαμορφωμένο από τους εισηγητές σύμφωνα πάντα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των εκπαιδευομένων.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι δεξιότητες μέσω των οποίων επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη της ξενόγλωσσης επικοινωνίας των εκπαιδευομένων τόσο στο γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο.

Γραπτός Λόγος

- κατανόηση κειμένων αυξανόμενου βαθμού δυσκολίας
- ανάλυση περιεχομένου
- γλωσσολογική επεξεργασία
- ικανότητα γρήγορης άντλησης πληροφοριών από γραπτά κείμενα
- τεχνικές κατάρτισης εγγράφων διαφόρων τύπων
- κατάρτιση και συμπλήρωση ερωτηματολογίου
- σύνταξη αίτησης
- σύνταξη βιογραφικού σημειώματος
- σύνταξη επιστολών
- περίληψη κειμένων
- σύνταξη αναφοράς

Προφορικός Λόγος

- ικανότητα στην άμεση και πλήρη κατανόηση νοημάτων σε θέματα αυξανόμενης δυσκολίας (παρουσίαση θέματος, αυθεντικοί διάλογοι, χρήση οπτικοακουστικών μέσων)
- ικανότητα γρήγορης έκφρασης με χρήση δόκιμων όρων
- δεξιότητες επικοινωνίας
- διαπροσωπική επικοινωνία
- επικοινωνία σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες
- τεχνικές διαπραγματεύσεων
- εναλλαγή ρόλων

Η έμφαση στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας δίνεται σε αυτό που έχει ονομαστεί Γλώσσα για Ειδικούς Σκοπούς. Είναι ωστόσο φυσικό, η διδασκαλία της Γλώσσας για Ειδικούς Σκοπούς να προϋποθέτει τη γνώση των γενικών στοιχείων της συγκεκριμένης ξένης γλώσσας. Η άρτια γνώση των ξένων γλωσσών αποτελεί σημαντικότερη προϋπόθεση για την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στο σημερινό απαιτητικό της ρόλο. Η κατάργηση των συνόρων ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κράτη και η αυξανόμενη κινητικότητα μεταξύ των ευρωπαϊκών εργαζομένων δημιούργησαν νέες δυνατότητες αλλά και υποχρεώσεις των στελεχών του ανθρώπινου δυναμικού του Δημόσιου

Τομέα για συνεργασία με τους ομολόγους τους σε τέτοιο βαθμό ώστε η ανάγκη για βελτίωση και επέκταση των δεξιοτήτων στις ξένες γλώσσες να κρίνεται όλο και περισσότερο αναγκαία.

Η ΕΣΔΔΑ έχει αναγνωρίσει την ανάγκη αυτής της γνώσης και για το λόγο αυτό, οι ξένες γλώσσες σχεδιάζονται με βάση α) την κλίμακα των επιπέδων γλωσσομάθειας που προτείνει το Συμβούλιο της Ευρώπης στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για την Εκμάθηση των Γλωσσών και β) τα επίπεδα ικανότητας (γενική ικανότητα, ικανότητες στις κατηγορίες «Σπουδές», «Εργασία», «Κοινωνία και Τουρισμός») όπως έχουν οριστεί από την ALTE (Association of Language Testers in Europe).¹ Επιπλέον λαμβάνονται υπόψη και οι ειδικές απαιτήσεις του χώρου της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο το Πρόγραμμα λειτουργεί προς την κατεύθυνση ενός ευέλικτου συστήματος γνώσεων και δεξιοτήτων (κατανόηση / παραγωγή προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου και κατανόηση γραπτού λόγου) με στόχο την οργανική ένταξη και συμβολή του στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΣΔΔΑ.

Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. οι εκπαιδευόμενοι παρακολουθούν υποχρεωτικά την αγγλική γλώσσα, καθώς και μία δεύτερη, την οποία δηλώνουν κατά την εγγραφή τους.

Ως κύρια γλώσσα θεωρείται η ξένη γλώσσα με την οποία οι εκπαιδευόμενοι έχουν εισαχθεί στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Όμως, εκπαιδευόμενος που έχει εισαχθεί με ξένη γλώσσα, για την οποία δεν επαρκεί ο αριθμός των εκπαιδευομένων για τη δημιουργία ομοιογενούς τμήματος, δηλώνει ως κύρια γλώσσα την αγγλική. Ο ελάχιστος αριθμός εκπαιδευομένων για τη δημιουργία, ομοιογενούς ως προς το επίπεδο γλωσσομάθειας, τμήματος ξένης γλώσσας είναι οκτώ (8).

Η επίδοση επί της κύριας ξένης γλώσσας λαμβάνεται υπόψη για τη διαμόρφωση του βαθμού σε κάθε εκπαιδευτική φάση. Η επίδοση επί της δεύτερης ξένης γλώσσας που παρακολουθούν οι εκπαιδευόμενοι δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολογία, συμπεριλαμβάνεται ωστόσο στον ατομικό υπηρεσιακό τους φάκελο, όπου αναφέρεται το επίπεδο της γλωσσομάθειας.

¹ Η ALTE είναι μία ένωση εξεταστικών φορέων γλωσσομάθειας που ιδρύθηκε το 1990. Στα μέλη της συγκαταλέγονται πολλοί από τους κορυφαίους παγκοσμίως εξεταστικούς φορείς γλωσσομάθειας (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Goethe-Institut, Instituto Cervantes, Università per Stranieri di Perugia, Centre International d' Etudes Pedagogiques, κ.ά.).

Ειδική Φάση Σπουδών:

Το Πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών εστιάζει στην εφαρμοσμένη και εξειδικευμένη γνώση και αποσκοπεί στην ανάπτυξη των επιστημονικών δεξιοτήτων και την υψηλού επιπέδου επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευομένων, καθώς και στην προετοιμασία τους για τις θέσεις για τις οποίες προορίζονται.

Η Ειδική Φάση Σπουδών επιμερίζεται σε τέσσερις (4) διαδοχικούς κύκλους εκπαίδευσης:

(α) Πρώτος Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών.

(β) Πρακτική Εκπαίδευση, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών.

(γ) Δεύτερος Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης, διάρκειας τριών (3) μηνών.

(δ) Κύκλος εκπόνησης και αξιολόγησης των Τελικών Εργασιών των εκπαιδευομένων, διάρκειας δύο (2) μηνών.

Τα μαθήματα / εργαστήρια τόσο του Πρώτου, όσο και του Δεύτερου Κύκλου Εξειδίκευσης, διαρθρώνονται και αυτά σε πέντε άξονες. Κάθε άξονας αντιστοιχεί σε μια θεματική ενότητα. Οι ενότητες είναι οι ακόλουθες:

ΑΞΟΝΑΣ 1^{ος}: Δημόσια Διοίκηση

ΑΞΟΝΑΣ 2^{ος}: Οικονομία

ΑΞΟΝΑΣ 3^{ος}: Θεσμοί και Δημόσιες Πολιτικές

ΑΞΟΝΑΣ 4^{ος}: Τεχνολογίες Υποστήριξης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΑΞΟΝΑΣ 5^{ος}: Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών

Α' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης

Ο Πρώτος Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης περιλαμβάνει μαθήματα, εργαστήρια, ημερίδες, διαλέξεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις και άλλες δραστηριότητες, Στο πλαίσιο των μαθημάτων και των εργαστηρίων είναι δυνατό να ανατίθεται στους εκπαιδευόμενους η εκπόνηση εργασιών και ασκήσεων.

Τα μαθήματα και τα εργαστήρια του Πρώτου Κύκλου της Ειδικής Φάσης Σπουδών παρέχουν στους εκπαιδευόμενους ένα διεπιστημονικό υπόβαθρο γνώσεων και αρχών. Μέσω της εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων, οι εκπαιδευόμενοι εξοικειώνονται με τις θεμελιώδεις αρχές άσκησης δημόσιας πολιτικής και αποκτούν σύγχρονη διοικητική αντίληψη.

Η διδακτική ώρα κάθε μαθήματος ή εργαστηρίου ορίζεται σε πενήντα (50') λεπτά.

Η κλίμακα βαθμολογίας για κάθε μάθημα, εργαστήριο, σεμινάριο ή εργασία ορίζεται από το ένα (1) έως το δέκα (10). Ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή/και να ορίζεται με ακρίβεια μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.

Αναβαθμολόγηση μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εργασιών δεν επιτρέπεται, ενώ διόρθωση βαθμού επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που έχει εμφολωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα και ύστερα από σχετικό έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντος και απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Τα γραπτά βαθμολογούνται και παραδίδονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. από τους διδάσκοντες – βαθμολογητές εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους.

Η βαθμολογία των μαθημάτων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και εργασιών του Α' κύκλου εξειδίκευσης, καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο κάθε εκπαιδευομένου, ανακοινώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής. Η ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τη βαθμολογία δύναται να παρέχεται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (4 μήνες)		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΩΡΕΣ
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΕΔ-Μ01	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	26
ΕΔ-Μ02	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	20
ΕΔ-Μ03	ΔΗΜΟΣΙΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ	20
ΕΔ-Ε01	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ	20
ΕΔ-Ε02	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	17
ΕΔ-Ε03	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	14
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		117
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΕΔ-Μ04	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.	20
ΕΔ-Ε04	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.	23
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		43
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
ΕΔ-Μ05	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ	20
ΕΔ-Μ06	ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	20
ΕΔ-Ε05	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	14
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		54
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		
ΕΔ-Ε06	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	20
ΕΔ-Ε07	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	41
ΕΔ-Ε08	ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	35
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		96
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ		
ΕΔ-Ε01	ΑΓΓΛΙΚΑ	38
ΕΔ-Ε02	ΓΑΛΛΙΚΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ – ΙΣΠΑΝΙΚΑ – ΙΤΑΛΙΚΑ	38
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		76
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		386

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΕΔ-Μ01: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κατανόηση της σκοπιμότητας και των μεθόδων προγραμματισμού του διοικητικού έργου αποτελεί το σκοπό του εν λόγω μαθήματος. Ο διοικητικός προγραμματισμός συγκροτείται από ένα σύνολο μεθόδων ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης δεδομένων αναγκαίων για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των δημοσίων πολιτικών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφού προσδιοριστούν οι διάφοροι τύποι του διοικητικού έργου του συζητούνται εκτενώς:

- οι διαφορές της δημόσιας παραγωγικής διαδικασίας από την ιδιωτική παραγωγή υπηρεσιών
- τα επίπεδα διοικητικού προγραμματισμού και η διαδοχή τους από τον στρατηγικό προγραμματισμό, δια του επιχειρησιακού προγραμματισμού στον προγραμματισμό της εφαρμογής
- τα στάδια προγραμματισμού από την τεκμηρίωση και την επεξεργασία των δεδομένων στην λήψη των αποφάσεων
- η ποσοτική διάσταση του διοικητικού προγραμματισμού και η χρήση δεικτών
- η χρονική διάσταση του διοικητικού προγραμματισμού και η χρήση εργαλείων χρονοπρογραμματισμού
- η έννοια της ολικής ποιότητας
- οι εσωτερικοί και εξωτερικοί χρήστες και η ανίχνευση των αναγκών τους
- πρόγραμμα ποιότητας σε δημόσια υπηρεσία
- εργαλεία και τεχνικές παραμέτρων ποιότητας
- ειδική μνεία γίνεται για την χρησιμότητα και τις τεχνικές της διοίκησης έργου
- η παρακολούθηση (monitoring) οι μορφές και τα στάδια αξιολόγησης του διοικητικού έργου και αποτελέσματος

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bouckaert G. και Dooren W.v., (2003), ‘‘Performance Management in Public Sector Organizations’’, σε Löffler E. και Bovaird T., (Επιμ.): *Public Management and Governance*, London: Routledge.
- Bryson, J. (2004), *Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: A Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement*, Jossey-Bass.
- Patton, C. και Sawicki, D. S.(1993), *Basic Methods of Policy Analysis and Planning*, N.Jersey: Prentice Hall.
- Koontz, H., και O'donnell, C., (1984), *Οργάνωση και Διοίκηση*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Mintzberg, H. (1994), *Rise and Fall of Strategic Planning*, N.Jersey: Prentice-Hall.
- Monahan, K.E., (2000), *Balanced Measures for Strategic Planning: A Public Sector Handbook*, Management Concepts.
- Wirick, D.W. , (2009), *Public-Sector Project Management: Meeting the Challenges and Achieving Results*, [NYSE](#) : John Willey & Sons.
- Wysocki, R.K. (2009), *Effective Project Management*, [NYSE](#): John Wiley & Sons.
- Τσέκος, Θ. (2007), *Ποιότητα Υπηρεσιών και Δημόσιο Marketing*, Αθήνα: Σάκκουλας.
- Ραμματά, Μ. (2011), *Σύγχρονη ελληνική δημόσια διοίκηση : ανάμεσα στη γραφειοκρατία και το μάνατζμεντ*, Αθήνα εκδ. Κριτική

ΕΔ-Μ02: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των σπουδαστών με τη σκοπιμότητα και τις τεχνικές της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού σε περιβάλλον δημοσίων οργανώσεων. Η διαχείριση αυτή πέραν των τυπικών ζητημάτων της υπηρεσιακής κατάστασης κάθε υπαλλήλου, που αποτελεί αντικείμενο της διοίκησης προσωπικού υπό την στενή έννοια και αντιμετωπίζεται με διαδικαστικά και νομικά εργαλεία (υπαλληλικός κώδικας, πειθαρχικό, κλπ), περιλαμβάνει τα ζητήματα της υποκίνησης αλλά και ανάπτυξης του έμψυχου δυναμικού με μεθόδους όπως η εκπαίδευση, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων, η προσωπική και συλλογική ενδυνάμωση, η διαμόρφωση κινήτρων και αποτελεσματικών μορφών ηγεσίας, η βελτίωση της ενδο-οργανωτικής και δια-προσωπικής επικοινωνίας κ.α. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά στα πλαίσια των σύγχρονων (και δημοσίων) οργανώσεων η συμπληρωματικότητα και η συνεργασία μεταξύ των εξειδικευμένων μονάδων ανθρώπινου δυναμικού και των καθ' ύλη αρμόδιων προϊσταμένων (line managers).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα αναλυθούν ζητήματα όπως:

- η έννοια και το περιεχόμενο της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού
- στελέχωση, ανάλυση και περιγραφή θέσεων εργασίας
- προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού
- η υποκίνηση, η μέτρηση ικανοποίησης και η ενδυνάμωση (empowerment) προσωπικού
- η ατομική (mentoring, & coaching) και ομαδική (team building) ανάπτυξη
- η ηγεσία και τα διάφορα ηγετικά στυλ
- σημασία και πλεονεκτήματα της εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού
- η αξιολόγηση προσωπικού

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Berman, E.M., Bowman, J.S., West, J.P. και Van Wart M.R., (Επιμ), (2009), *Human Resource Management in Public Service: Paradoxes, Processes and Problems*, [Thousand Oaks](#), California: Sage Publications.

Condrey, S.E. (Επιμ), (2010), *Handbook of Human Resource Management in Government*, Jossey-Bass.

Hays, S.W., Kearney, R. και Cogburn, J.D. (2008), *Public Human Resource Management: Problems and Prospects*, N.Jersey: Prentice Hall.

Klingner,D.E., Nalbandian, J. και Llorens, J.E. (2009), *Public Personnel Management*, N.Jersey: Prentice Hall.

Pynes, J. (2009) *Human Resources Management for Public and Nonprofit Organizations: A Strategic Approach*, Jossey-Bass.

Ραμματά, Μ. (2011), *Σύγχρονη ελληνική δημόσια διοίκηση : ανάμεσα στη γραφειοκρατία και το μάνατζμεντ*, Αθήνα εκδ. Κριτική

ΕΔ-Μ03: ΔΗΜΟΣΙΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρέχει στους σπουδαστές τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να γνωρίζουν επακριβώς τις υποχρεώσεις, τη νομική σχέση που τους συνδέει με το δημόσιο και την ειδικότερη διαμόρφωση των σχέσεων αυτών. Η γνώση για τους κανόνες της υπηρεσιακής κατάστασης του ανθρώπινου δυναμικού συνδυάζεται με τους κανόνες και τις αρχές ορθής διοικητικής συμπεριφοράς απέναντι στους πολίτες και εν γένει στους συναλλασσόμενους με τη δημόσια διοίκηση

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Δημοσιοϋπαλληλικός κώδικας.
- Διορισμός.
- Υποχρεώσεις – Περιορισμοί – Κωλύματα/ασυμβίβαστα – Δικαιώματα.
- Υπηρεσιακή κατάσταση και υπηρεσιακές μεταβολές.
- Πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές/πειθαρχική διαδικασία - συμβούλια – δικαιώματα/ένδικα μέσα.
- Συλλογικά όργανα.
- Κώδικες και κανόνες συμπεριφοράς και ηθική της εργασίας

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγόπουλος, Θ. (1999), *Εγχειρίδιο Υπαλληλικού Δικαίου*, Αθήνα: Σταμούλης.

Ναυπλιώτης, Γ. (2003), *Πειθαρχικό Δίκαιο: Συστηματική Κατ' άρθρο Ερμηνεία του ισχύοντος Υπαλληλικού [Πειθαρχικού] Κώδικα*, Αθήνα: Σάκκουλα.

Τάχος, Α. και Συμεωνίδης, Ι. (2007), *Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα , Τόμοι Α' και Β'*, Αθήνα: Σάκκουλα.

Σπηλιωτόπουλος, Ε. και Χρυσανθάκης Χ. (1995), *Βασικοί Θεσμοί Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου*, Αθήνα: Σάκκουλα.

Φθενάκης, Χ. (2000), *Η Πολιτεία και το Δίκαιο των Δημοσίων Υπαλλήλων*, Αθήνα: Σάκκουλα.

Χρυσανθάκης, Χ. (2001), Συστήματα Προσλήψεων των Δημοσίων Υπαλλήλων Αθήνα: Σάκκουλα.

Ανδρονόπουλου, Β. (2005), Σύστημα προσλήψεων στο Δημόσιο Τομέα – Κωδικοποίηση

Παπαδοπούλου, Μ. (2005), Οι προσλήψεις στο Δημόσιο μέσω του ΑΣΕΠ (ν.2190/1994), Αθήνα: Σάκκουλα.

Νόμος 3528/2007 [ΦΕΚ 26/Α] Κώδικας Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Νόμος 3839/2010 [ΦΕΚ 51/Α] Σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων με αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια – Σύσταση Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.)

ΕΔ-Ε01: ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εισαγωγή των σπουδαστών στις αρχές και τις διαδικασίες καλής νομοθέτησης. Το αίτημα για μια αποτελεσματικότερη δημόσια διοίκηση είναι σε άμεση συνάφεια με τους κανόνες απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, την κωδικοποίηση των ρυθμίσεων, την ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου και την αξιολόγηση των συνεπειών των ρυθμίσεων στην οικονομία. Επιπλέον παρουσιάζονται τα ισχύοντα στην Ε.Ε. και τη χώρας μας μέσα από τη σκιαγράφηση μιας οριζόντιας πολιτικής για τη διασφάλιση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Η ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων

- Πολιτικοί, νομικοί και οικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων
- Μέθοδοι και διαδικασίες διασφάλισης της καλής ποιότητας των κανονιστικών και νομοθετικών ρυθμίσεων

2. Η εξέλιξη της κανονιστικής μεταρρύθμισης

- Η κανονιστική μεταρρύθμιση ως οριζόντια δημόσια πολιτική
- Η κανονιστική μεταρρύθμιση ως μέρος των διοικητικών μεταρρυθμίσεων
- Από την «απορρύθμιση» στην «κανονιστική μεταρρύθμιση» και την «κανονιστική διακυβέρνηση»

3. Αρχές και εργαλεία καλής νομοθέτησης

- Αρχές της καλής ποιότητας των ρυθμίσεων: απλούστευση, κωδικοποίηση, αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής, ενσωμάτωση κοινοτικού δικαίου, δημόσια διαβούλευση και κοινωνική συναίνεση
- Ευρωπαϊκή πολιτική για την καλή νομοθέτηση – Η στρατηγική της Λισσαβόνας
- Η ενσωμάτωση της κοινοτικής στην εθνική νομοθεσία: Μέθοδοι και τεχνικές – Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

- Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων
- Η κοινωνική διαβούλευση
- Μέτρηση διοικητικών βαρών- Το Τυποποιημένο Μοντέλο Κόστους
 - Περιγραφή του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (ΤΜΚ): Πληροφοριακές Υποχρεώσεις, Απαιτήσεις Δεδομένων, Διοικητικές Δραστηριότητες / παραδείγματα - Η χρήση των μαθηματικών τύπων/παραδείγματα - Τα είδη Μέτρησης: Μετρήσεις Περιόδου Βάσης, Μέτρηση Νέας Ρύθμισης - Κατηγοριοποίηση των Πληροφοριακών Υποχρεώσεων με βάση την πηγή των ρυθμίσεων και το είδος κόστους
 - Φάσεις Εφαρμογής του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους

4. Ρυθμιστικό πλαίσιο για την απλούστευση των διαδικασιών

- Ετήσιο πρόγραμμα απλούστευσης: Υπουργείο Εσωτερικών – Εμπλεκόμενοι Φορείς - Οργάνωση διαβούλευσης: οι μέτοχοι και η διαδικασία
- Τι πρέπει να περιλαμβάνει το εκάστοτε πρόγραμμα απλούστευσης
- Τα κριτήρια επιλογής των ρυθμίσεων που επιλέγονται για απλούστευση – Μείωση των διοικητικών βαρών
- Μονάδες τεκμηρίωσης: Αρμοδιότητες της Μονάδας του Υπουργείου Εσωτερικών και των άλλων Υπουργείων – Έκθεση ανάλυσης επιπτώσεων, αποτίμησης εφαρμογής της ρύθμισης και μέτρησης των διοικητικών βαρών

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό Υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες στη βάση των αντικειμένων της προσομοίωσης.

ΕΔ-Ε02: ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων σύνταξης και προτυποποίησης νόμιμων και τεχνικά άρτιων διοικητικών εγγράφων και κανονιστικών πράξεων και η ηλεκτρονική ένταξή τους στη ροή εργασιών μιας υπηρεσίας.

Πρωταρχική σημασία ενέχει η εξοικείωση των σπουδαστών με τους κανόνες της έγγραφης επικοινωνίας της Δημόσιας Διοίκησης τόσο με τους πολίτες, όσο και μεταξύ των υπηρεσιών, με τα εργαλεία προτυποποίησης εγγράφων και πινάκων σε μια δομή άμεσα επαναχρησιμοποιούμενη και η παρουσίαση βέλτιστων τεχνικών ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Προϋποθέσεις εγκυρότητας Διοικητικών Εγγράφων
2. Σύνταξη Σχεδίου Εγγράφου
3. Είδη Δημοσίων Εγγράφων
 - Έγγραφα ευρείας χρήσης
 - Εγκύκλιοι
 - Έγγραφα επικοινωνίας εντός της Υπηρεσίας (Έγγραφοι εισηγήσεις, Υπηρεσιακά και Ενημερωτικά Σημειώματα)
 - Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
 - Πρακτικά Συλλογικών Οργάνων (Συμβουλίων / Επιτροπών)
 - Κατάρτιση και προώθηση σχεδίων νόμων
 - Αιτιολογική έκθεση
 - Ειδική έκθεση
 - Διαδικασία κατάθεσης και ψήφισης στη Βουλή
 - Περιεχόμενο διατάξεων
 - Αξιολόγηση των επιπτώσεων των Ρυθμίσεων
 - Εκτελεστές Πράξεις (Αποφάσεις, Προεδρικά Διατάγματα)
 - Προσωπικά Έγγραφα
4. Κανόνες Σύνταξης Δημοσίων Εγγράφων

- Έγγραφα ευρείας χρήσης
- Αποφάσεις

5. Διακίνηση Δημοσίων Εγγράφων

6. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

7. Ηλεκτρονική Διαχείριση Εγγράφων

8. Αρχαιοθέτηση Δημοσίων Εγγράφων

Συστήνεται η εκπόνηση σχεδίου νόμου και Προεδρικού Διατάγματος, σε ομαδική άσκηση-εργασία.

ΙΙΙ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΥΠΕΣΔΔΑ, (2003), *Κανονισμός Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών*, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

Σπηλιωτόπουλος, Ε. (1999), *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Τάχος, Α. (2000), *Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999)*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα.

ΕΔ-Ε03: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο έχει ως βασικό σκοπό την εξοικίωση των σπουδαστών με εκείνες τις ενότητες της Επικοινωνίας που θα τους επιτρέψουν να αποκτήσουν κοινωνική υπευθυνότητα, επαγγελματισμό και συναισθηματική νοημοσύνη μέσα από εξειδικεύσεις στην αποτελεσματική ακρόαση και την αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου καθώς και στην αποτελεσματική διαχείριση των διαφωνιών και συγκρούσεων. Ειδική έμφαση θα δοθεί στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις τεχνικές στη «Γλώσσα του Σώματος»

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Αποτελεσματική Ακρόαση
- Συζήτηση πρόσωπο με πρόσωπο
- Γλώσσα Σώματος
- Αποτελεσματική Διαχείριση του Χρόνου
- Αποτελεσματική διαχείριση Συγκρούσεων
- Κοινωνική Υπευθυνότητα και Συναισθηματική νοημοσύνη
- Βιωματική και μελέτες περιπτώσεων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αλεξιάκης, Γ. (2006). *Η τέχνη της Διαχείρισης*. Αθήνα: Σμίλη

Γεώργας, Γ. (1999⁵). *Κοινωνική Ψυχολογία* (Τομ. Β'). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Γιούρι, Ο. (2001). *Πώς να ξεπερνάτε την κρίση. Από την αντιπαλότητα στην συνεργασία*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Εμβλωτής, Α. (2002). Στοχεύοντας στην ανάλυση της εσωτερικής δυναμικής των ομάδων: Νεότερα δεδομένα στην οπτικοποίηση των κοινωνικών δικτύων *Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου* (Τομ. Α', σσ. 66-79). Ιωάννινα: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μπακιρτζής, Κ. (1996). *Η δυναμική της αλληλεπίδρασης στην επικοινωνία*. Αθήνα: Gutenberg

Asher, S., & Hymel, S. (1981). Social competence in peer-relations: Sociometric and behavioural assessment. In J. Wine, & Smye, M. (Ed.), *Social Competence*. New York: Guilford Press.

Berg, B. (1998). *Qualitative research methods for the social sciences* (3 ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Berkowitz, L. (1966). Personality and Group Position. In P. Hare, Borgatta, E., & Bales, R. (Ed.), *Small Groups: Studies in Social Interaction*. New York: 1966.

Blanchet, A., & Trognon, A. (1997). *Ψυχολογία Ομάδων: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Εφαρμογές των Ομαδικών Μοντέλων*. Αθήνα: Σαββάλας.

Forsyth, D. R. (1999). *Group dynamics* (3rd ed.). Belmont, Calif.: Brooks/Cole.

Give Great Presentations. Steps to Success. London: A&C Black

Goldstein Kenneth M. (1999). *Interest Groups, Lobbying and Participation in America*. Port Chester, NY: Cambridge University Press

Grosbie, P. (1975). *Interaction in Small Groups*. New York: Macmillan Publishing Co., Inc.

Lax, D. A. and Sebenius (1986). *The Manager as Negotiator*. London: Collier Macmillan Publishers

Επιλεγμένη Βιβλιογραφία θα δοθεί κατά τη διάρκεια των μαθημάτων

ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΔ-Μ04: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.

I. ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τις βασικές αρχές του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και της Διοίκησης Έργου μέσα στο περιβάλλον της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης. Τονίζεται ο πολυτομεακός χαρακτήρας του Προγράμματος και αναλύονται οι οικονομικές διαστάσεις με χρονικό ορίζοντα πέραν του έτους.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013

- Στοχοθεσία
- Επιχειρησιακά Προγράμματα: Σκοπός και Περιγραφή
 - Τομεακά:
 - Ε.Π. Ενίσχυση Προσπελασιμότητας
 - Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
 - Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση
 - Ε.Π. Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη
 - Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
 - Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
 - Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση
 - Περιφερειακά:
 - Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης
 - Ε.Π. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Θράκης
 - Ε.Π. Αττικής
 - Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
 - Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
- Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας
 - Διασυνοριακά Προγράμματα
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Βουλγαρία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Ιταλία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Αλβανία»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-ΠΓΔΜ»
 - Πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία» (σε αναστολή)
 - Πρόγραμμα Αδριατικής
 - Πρόγραμμα Θαλάσσιας Λεκάνης της Μεσογείου
 - Πρόγραμμα Μαύρη Θάλασσα
 - Διακρατικά Προγράμματα
 - Μεσογειακού Χώρου
 - Νοτιοανατολικής Ευρώπης

- Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα INTERREG IV C
- Δίκτυα INTERACT, ESPON και URBACT

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Ετήσια Έκθεση του Ταμείου Συνοχής 2000*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2001

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Οι Περιφέρειες στη Νέα Οικονομία – Κατευθύνσεις*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ε. Κ., 2001

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Στην Υπηρεσία των Περιφερειών*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2001

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Συνεργασία χωρίς Σύνορα. Οι Διαρθρωτικές Πολιτικές και τα Εδάφη της Ευρώπης*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2002

Λίτσος Η. *Επιχειρησιακά Προγράμματα και Διαδικασίες Προγραμματισμού στους ΟΤΑ*. Αθήνα: Περιοδικό «Επιθεώρηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», τεύχος 101, 2002

Παπαδασκαλόπουλος Αθ. – Χριστοφάκης Μαν. *Περιφερειακός Προγραμματισμός*. Αθήνα: Παπαζήσης, 2002

Σπιλάνης Γιάννης. *Περιφερειακός Οικονομικός Σχεδιασμός και Περιβάλλον*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 1996

Τσουνής Ν. – Κατσουλάκος Ι. – Κούκιος Ε. *Η Συμβολή της Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Περιφερειακή Ανάπτυξη. Περίπτωση Ελλάδας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003

Χριστοφάκης Μαν. *Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική*. Αθήνα: Παπαζήσης, 2001

ΕΔ-Ε04: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ Ε.Σ.Π.Α.

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο αποσκοπεί στην κατανόηση όλων των φάσεων ενός έργου και την ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων διαχείρισης του. Θα αναλυθούν τα στάδια από το σχεδιασμό της χρηματοδότησης του, την προκήρυξη, τη κατάρτιση σύμβασης, την παρακολούθηση υλοποίησης και την αξιολόγηση του.

Το εργαστήριο είναι χωρισμένο σε τέσσερις θεματικές ενότητες.

Η πρώτη ενότητα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των σπουδαστών με τη σύνταξη Τεχνικών Δελτίων Έργου και υποέργων. Θα παρουσιασθούν οι διαδικασίες υποβολής και ένταξης έργων καθώς και οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Η δεύτερη ενότητα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των σπουδαστών με την διατύπωση προτάσεων και τη σύνταξη προκηρύξεων για την υλοποίηση έργων στις υπηρεσίες τους. Ειδικότερα, θα αναπτυχθεί το εθνικό θεσμικό πλαίσιο και οι κοινοτικές οδηγίες και θα αναλυθούν οι βασικοί παράμετροι, οι ενότητες, οι όροι και γενικότερα το περιεχόμενο των προκηρύξεων για όλες τις κατηγορίες έργων. Επίσης, θα αναπτυχθούν και δοθούν τεύχη οδηγιών σύνταξης προκηρύξεων ανά κατηγορία έργου, τρόποι και μεθοδολογίες προσέγγισης λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, κ.λ.π.

Η τρίτη ενότητα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των σπουδαστών με τη σύνταξη συμβάσεων για την υλοποίηση έργων. Ειδικότερα, θα αναπτυχθεί το θεσμικό πλαίσιο και θα αναλυθούν οι βασικοί παράμετροι, οι ενότητες, οι όροι κλπ που πρέπει να περιέχουν οι συμβάσεις υλοποίησης όλων των κατηγοριών έργων. Επίσης, θα δοθούν και αναπτυχθούν οδηγίες σύνταξης των συμβάσεων, ανά κατηγορία έργου.

Η τέταρτη ενότητα έχει ως σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων για την αξιολόγηση έργων. Ειδικότερα, θα αναπτυχθούν θέματα για τη αξιολόγηση όλων των κατηγοριών έργων. Θα αναπτυχθούν όλα τα θέματα σχετικά με μεθόδους και διαδικασίες αξιολόγησης των έργων, σύμφωνα και με το πλαίσιο του εθνικού θεσμικού πλαισίου, αλλά και των οδηγιών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λ.π..

II. ANTIKEIMENO TOY ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η ενότητα

- Σύνταξη Τεχνικών Δελτίων Έργου και υποέργων
- Διαδικασίες υποβολής έργων
- Διαδικασίες ένταξης έργων
- Φορείς Διαχείρισης - εμπλεκόμενοι φορείς.

2^η ενότητα

- Παρουσίαση και Ανάπτυξη πρότυπων προκηρύξεων για κάθε κατηγορία έργων
- Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για θέματα και προβλήματα κατά την σύνταξη προκηρύξεων έργων
- Μεθοδολογίες και τεχνικές διαστασιολόγησης έργων

3^η ενότητα

- Παρουσίαση και ανάπτυξη προτύπων συμβάσεων για το σύνολο των κατηγοριών έργων
- Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για εξειδικευμένα θέματα και προβλήματα κατά την σύνταξη συμβάσεων έργων

4^η ενότητα

- Διαδικασία – Έγγραφα – Ειδικοί Όροι
- Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών ελέγχου δικαιολογητικών υποψήφιων αναδόχων για τα νομικά χαρακτηριστικά τους και τα απαιτούμενα έγγραφα, εξειδικεύσεις, διαφοροποιήσεις κλπ ανά κατηγορία έργων. Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών τεχνικής αξιολόγησης ελέγχου υποψήφιων αναδόχων.
- Ανάπτυξη πρότυπων διαδικασιών Αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών
- Αντιμετώπιση Προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τις παραπάνω διαδικασίες αξιολόγησης για όλες τις κατηγορίες έργων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Johnson, G. και Scholes, K. (2002), “Exploring Corporate Strategy”, *Prentice Hall*, 6th edition.

Grant, R. (2002), “*Contemporary Strategy Analysis*”, Blackwell , 4th edition.

James, P. (2000), *Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Harvard Business Review για την Αλλαγή, (2003), Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2003.

Αρχείο Έργων- Μελέτες ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

ΕΔ-Μ05: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το συγκεκριμένο μάθημα επικεντρώνεται στη θεσμική και κοινωνικοπολιτική ανάλυση των βασικών τεχνικών κοινωνικής προστασίας σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Παράλληλα αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και εμπειριών για τους θεσμούς, τους κανόνες και τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις (διερεύνηση υφιστάμενου νομικού και κανονιστικού πλαισίου) στους τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και την ανάδειξη των τεχνικών οργάνωσης και λειτουργίας των πολιτικών ασφάλισης.

Με αφετηρία τη βασική θέση ότι το Σύστημα Υγείας, ως ένα λειτουργικά διαφοροποιημένο κοινωνικό σύστημα, αποτελεί το βασικό θεσμό του Κράτους Πρόνοιας που χαρακτηρίζεται για την αυξημένη πολυπλοκότητα του, το γνωστικό και διδακτικό ενδιαφέρον του μαθήματος στοχεύει στη θεωρητικά θεμελιωμένη και εμπειρικά τεκμηριωμένη προσέγγιση, διερεύνηση, ανάλυση και κατανόηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων διάπλασης και οργάνωσης των δομών και λειτουργικών διαδικασιών, που συγκροτούν ένα λειτουργικά ολοκληρωμένο και λογικά συνεκτικό σύστημα υγείας με αυξημένη λειτουργική-διοικητική ικανότητα από την σκοπιά του συστημικά προσανατολισμένου Δημοσίου Μάνατζμεντ Υγείας (Public Health Management).

Τέλος, περιγράφει το μεταναστευτικό φαινόμενο, προσδιορίζει τους παράγοντες που το διαμορφώνουν και εξηγεί το διεθνές πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται τα σύγχρονα μεταναστευτικά ρεύματα.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το σύστημα υγείας ως ένας λειτουργικά διαφοροποιημένος κοινωνικο-κρατικός θεσμός

- Σκιαγράφηση του αναλυτικού πλαισίου – εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Ανάπτυξη ενός μοντέλου δομής και λειτουργίας συστήματος υγείας
- Θεμελιώδεις αρχές και κριτήρια διάπλασης ενός συστήματος υγείας

2. Λειτουργική διαφοροποίηση του συστήματος υγείας ως πλαίσιο αναφοράς βέλτιστης δόμησης και άριστης κατανομής πόρων

- Κρίση των συστημάτων υγείας (health system crisis)
- Ανάπτυξη μεθοδολογικού πλαισίου δομημένης προσέγγισης
- Άριστη κατανομή των πόρων και βέλτιστη δόμηση του συστήματος υγείας
- Η οργανωτική διάπλαση-δόμηση του συστήματος υγείας ως ζήτημα μίας δυναμικής διαδικασίας προσαρμογής

3. Ελληνικό Σύστημα Υγείας

- Συστηματική παρουσίαση Ελληνικού Συστήματος Υγείας
- Κριτική ανάλυση Ελληνικού Συστήματος Υγείας

4. Κοινωνική Ασφάλιση

- Συστήματα ασφαλιστικής προστασίας και φορείς κάλυψης στην Ελλάδα/ Οργάνωση και διοίκηση του θεσμού)
- Η τυποποίηση των ασφαλιστικών παροχών
- Έννοια και κατηγορίες των ασφαλιστικών παροχών

5. Το σύστημα χρηματοδότησης και ρόλος της κοινωνικής ασφάλισης υγείας

- Αντικείμενο και διαδικασία χρηματοδότησης
- Εναλλακτικές μορφές δόμησης συστήματος χρηματοδότησης
- Κοινωνική και Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας: Συγκριτική παρουσίαση
- Σκοπός, λειτουργίες και διάπλαση συστημάτων αμοιβών και αποζημίωσης

6. Μεταναστευτική πολιτική: Θεωρία και πρακτικές

- Η διαχρονική διάσταση του μεταναστευτικού φαινομένου
- Το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και οι σύγχρονες μεταναστευτικές ροές
- Η Ελλάδα ως χώρα υποδοχής μεταναστών
- Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης
- Τα ζητήματα της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των μεταναστών
- Ελληνική διοίκηση, Φορείς και μετανάστευση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Σύστημα Υγείας

Busse, R., Schreyoog, J., Gierecke, J., (2010), (Επιμ.), *Management im Gesundheitswesen*. München: Springer.

Busse, R., και Schelte, S. (2007-2010), (Επιμ.), *Health Policy Developments. Issue 1-13: International Trends and Analyses. Bertelsmann Foundation. Gütersloh, (<http://www.healthpolicymonitor.org>)*.

Cacace, M., Gotze, R., Schmid, A. και Rothang, H., (2008), ‘‘Explaining Convergence and Common Trends in the Role of the State in OECD Healthcare Systems’’, στο: *Harvard Health Policy Review*, 9(1), Spring 2008, pp 1-16.

Κυριακόπουλος, Γ., Μπουρσανίδης, Χ. και Οικονόμου, Χ., (2001), (Επιμ.), *Η Ασφάλιση Υγείας στην Ελλάδα*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Μπουρσανίδης, Χρ. (2010), ‘‘Συγκριτική Πολιτική Υγείας: Δομές διακυβέρνησης και εργαλεία μανάτζμεντ στα συστήματα υγείας στις χώρες της ΕΕ’’, στο Κοντιάδης Ξ. και Σουλιώτης, Κ. (Επιμ.), *Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας*. Αθήνα: Παπαζήσης, σελ. 247-295

Μπουρσανίδης, Χρ. (2009), *Οργάνωση Συστημάτων Υγείας*. Διδακτικές Σημειώσεις-Typescript, Αθήνα: Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.

Μπουρσανίδης, Χρ. (2008), *Δημόσιο Μάνατζμεντ Υγείας στην Ελλάδα - Σκέψεις για μια νέα αρχιτεκτονική και διοικητική κουλτούρα στο σύστημα υγείας*, Συλλογή δημοσιευμένων άρθρων, Αθήνα: Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.

B. Κοινωνική Ασφάλιση

Αμίτσης, Γ. (2003), *Το Ελληνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης*, Αθήνα: Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Γκολνά, Χ., Ξενοφών, Κ. και Κυριάκος Σ. (2005), *Φαρμακευτική Πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Λειτουργία της Αγοράς και Ρυθμιστικό Πλαίσιο*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Κοντιάδης, Ξ. (2004), *Συνταγματικές Εγγυήσεις και Θεσμική Οργάνωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης*, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.

Ρομπόλης, Σ., Ρωμανιάς, Γ. και Μάργιος, Β. (2001), *Αναλογιστική Μελέτη του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα*, Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ.

Τήνιος, Π. (2001) , *Κοινωνία, Οικονομία, Συντάξεις – Κρυμμένος Θησαυρός*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2008), *Η Ελληνική Έκθεση Στρατηγικής για τις Συντάξεις*, Αθήνα.

Γ. Μεταναστευτική Πολιτική

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2003), *Μετανάστευση, Ένταξη και Απασχόληση*, COM(2003) 336 Τελικό, Βρυξέλλες.

Λυμπεράκη Α., και Λαμπριανίδης, Λ. (2005) *Αλβανοί Μετανάστες στη Θεσσαλονίκη*, Αθήνα, Πατάκης.

Μπάγκαβος, Χ. (2003), *Δημογραφικές Μεταβολές, Αγορά Εργασίας και Συντάξεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Gutenberg.

Μπάγκαβος, Χ.(2003), *Δημογραφικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*, στο Κασιμάτη Κ. (επιμ), σελ. 45-90.

ΕΔ-Μ06: ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο σκοπό έχει να αναφέρει γενικά τις κύριες πηγές δημοσίων εσόδων δηλαδή των φόρων – εισφορών – κρατήσεων, καθώς και τους μηχανισμούς είσπραξης τους, ενώ παράλληλα θα αναλύσει την έννοια της δημόσιας περιουσίας το νομικό καθεστώς που τη διέπει, τις μεθόδους και το τρέχον πρόγραμμα αξιοποίησής της.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Μηχανισμοί Δημοσιονομικών Εσόδων

1. Κύριες Πηγές Δημοσίων Εσόδων

- Φόροι – Προσαυξήσεις φόρων –πρόστιμα- τέλη επί δηλωθέντων εισοδημάτων.
- Φόροι-προσαυξήσεις φόρων-πρόστιμα επί ελεγχθέντων εισοδημάτων.
- Φορολογία Ακίνητης Περιουσίας.
- Φόροι –εισφορές –κρατήσεις κατά την καταβολή μηνιαίων αποδοχών και συντάξεων.

B. Μηχανισμοί Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

- Η είσπραξη.
- Ο έλεγχος.
- Η πορεία της είσπραξης.

Γ. Η αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας

- Έννοια δημόσιας περιουσίας.
- Νομικό καθεστώς και προσδιορισμός της αξίας της δημόσιας περιουσίας.
- Μέθοδοι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.
- Οι προσπάθειες για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας στην Ελλάδα:

ιστορική επισκόπηση

- Το τρέχον πρόγραμμα αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στην Ελλάδα: στόχοι, θεσμική οργάνωση, κρίσιμα ζητήματα, αποτελέσματα

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες με βασικούς νόμους που διέπουν την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, διατάξεις, καθώς και μελέτες περιπτώσεων.

ΕΔ-Ε05: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η παροχή βασικών γνώσεων που αφορούν την Επιστήμη του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, δεδομένου ότι τα θέματα αυτά αφορούν το σύνολο των δραστηριοτήτων της Δημόσιας Διοίκησης. Επίσης, το εργαστήριο αποβλέπει στην εξοικείωση των σπουδαστών με τους βασικούς άξονες του δικαίου του περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι άξονες αυτοί, οι οποίοι είναι διάσπαρτοι στη νομοθεσία, αποσκοπείται να εκτεθούν κατά τρόπο ώστε οι σπουδαστές να κατανοήσουν ότι το δίκαιο του περιβάλλοντος πρέπει να διατρέχει κάθε δημόσια πολιτική και να αποκτήσουν τη δεξιότητα ένταξης του στοιχείου της προστασίας του περιβάλλοντος σε κάθε είδους διοικητική δραστηριότητα. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού οι σπουδαστές πρέπει να εξοικειωθούν με όλες τις επιμέρους πτυχές του δικαίου του περιβάλλοντος (φυσικού, οικιστικού, πολιτιστικού).

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Πολιτική Περιβάλλοντος

- Περιβάλλον και Οικολογία.
- Περιβαλλοντικές επιδράσεις φυσικών πόρων και παραγωγικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο.
- Περιφερειακά συστήματα περιβαλλοντικής ποιότητας και ισορροπίας.
- Περιφερειακά πληροφοριακά συστήματα προστασίας περιβάλλοντος.
- Αναπτυξιακές όψεις της περιφερειακής περιβαλλοντικής πολιτικής.
- Διεθνείς διαστάσεις πολιτικής περιβάλλοντος.
- Ελληνική και Ευρωπαϊκή Πολιτική για το περιβάλλον.
- Άριστο επίπεδο προστασίας περιβάλλοντος.
- Οικονομικά και Διοικητικά μέσα περιβαλλοντικής πολιτικής.
- Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Περιφερειακά υποδείγματα διαδικασίας λήψης αποφάσεων για το περιβάλλον.

Οικονομική του Περιβάλλοντος

- Καθορισμός του Άριστου Επιπέδου Όχλησης.
- Μέσα επίτευξης του Άριστου Επιπέδου Όχλησης.
- Οικονομική Ανανεώσιμων Φυσικών Πόρων.
- Οικονομική Μη-Ανανεώσιμων Φυσικών Πόρων.
- Σπανιότητα Φυσικών Πόρων σε Αθροιστικό Επίπεδο.
- Βιώσιμη Περιβαλλοντικά Οικονομική Ανάπτυξη.
- Λήψη Αποφάσεων και Αξιολόγηση Προγραμμάτων και Πολιτικών.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μπίθας, Κ. (2001), *Βιώσιμες Πόλεις. Θεωρία- Πολιτική*, Αθήνα: Τυπωθήτω.

Μπίθας, Κ. (2003), *Οικονομική Θεώρηση της Περιβαλλοντικής Προστασίας*, Αθήνα: Τυπωθήτω.

Σιούτη, Γλ. και Καράκωστας, Ιω. (1993), *Εισαγωγή στο Κοινοτικό Δίκαιο Περιβάλλοντος*, Αντ. Σάκκουλας.

Σιούτη, Γλ., Γιαννακούρου, Τζ. και Κρεμλής, Γ. (2007), *Η Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου Περιβάλλοντος στην Ελλάδα*, Αντ. Σάκκουλας.

Titenberg, T., *Οικονομική Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων*, Αθήνα: Gutenberg.

Χριστοφιλόπουλος, Δ. (2002), *Πολιτιστικό Περιβάλλον, Χωρικός Σχεδιασμός και Βιώσιμη Ανάπτυξη*, Αθήνα- Θεσσαλονίκη : Σάκκουλας.

**ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΕΔ-Ε06: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η απόκτηση δομημένης γνώσης σχετικά με τη διαχείριση έργων. Σήμερα, παρατηρείται μια διαρκής τάση για αναδιοργάνωση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και των υπηρεσιών που παρέχει. Στα πλαίσια αυτά είναι επιτακτική η ανάγκη για διενέργεια μεγάλων έργων πληροφορικής και επομένως και η παρουσία στον δημόσιο τομέα στελεχών με τις απαιτούμενες γνώσεις για την διαχείριση και διοίκηση των έργων αυτών. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναλύονται όλες οι φάσεις ενός έργου, επιμέρους μέθοδοι προγραμματισμού, το κόστος και οι πόροι που είναι αναγκαίοι αλλά και οι τρόποι διενέργειας των απαιτούμενων ελέγχων. Τα παραπάνω παρουσιάζονται προσαρμοσμένα στις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε ένα έργο πληροφορικής προορισμένο για το δημόσιο τομέα.

Επιπρόσθετα σκοπός του εργαστηρίου είναι κατανόηση των μεθοδολογιών και τεχνικών διοίκησης έργου και η εξοικείωση των σπουδαστών με το σχεδιασμό, τον έλεγχο και την παρακολούθηση έργου μέσω του εργαλείου MS- Project.

Ειδικότερα οι σπουδαστές μετά το τέλος των μαθημάτων θα πρέπει:

- να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της Διοίκησης Έργου,
- να μπορούν να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες έργων Πληροφορικής,
- να επιμερίζουν, να αναθέτουν και να ορίζουν χρονικά τα επιμέρους τμήματα ενός έργου Πληροφορικής
- να παρακολουθούν, να ελέγχουν και να διορθώνουν την πορεία υλοποίησης
- να εκπονούν αναφορές σχετικά με την εξέλιξη του έργου Πληροφορικής
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς και να χειρίζονται επαρκώς το ανάλογο εργαλείο Microsoft Project.

II. ANTIKEIMENO TOY ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Εισαγωγή στη Διαχείριση Έργου

- Σχετικοί ορισμοί και έννοιες, χαρακτηριστικά έργου, κατηγορίες αποφάσεων που αφορούν τη διαχείριση έργων
- Στόχοι και κανόνες διαχείρισης έργων
- Έναρξη, επιλογή και προσδιορισμός στοιχείων έργου
- Στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου
- Οργάνωση και ανάπτυξη έργου
- Παραδείγματα διαχείρισης έργων στη ελληνική δημόσια διοίκηση
- Προγραμματισμός
- Στόχοι και περιορισμοί για την ανάπτυξη ενός έργου πληροφορικής
- Προσδιορισμός δραστηριοτήτων
- Εκτίμηση διάρκειας και απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του έργου
- Δημόσιος τομέας και προγραμματισμός έργων

Μέθοδοι χρονικού προγραμματισμού έργων

- Ανάπτυξη δικτύου έργου
- Μέθοδος Κρίσιμου Δρόμου (Critical Path Method – CPM)
- Μέθοδος PERT (Project Evaluation Review Technique)
- Διάγραμμα GHANNT
- Μέθοδοι προγραμματισμού έργων πληροφορικής

Κόστος και χρήση Πόρων έργου πληροφορικής

- Άμεσο, έμμεσο και συνολικό κόστος έργου
- Χρονική κατανομή κόστους έργου
- Συμπύεση χρονικής διάρκειας δραστηριοτήτων
- Σχέση κόστους-χρονικής διάρκειας έργου
- Εξομάλυνση κατανομής πόρων
- Διαχείριση πολλαπλών έργων

Επιλογή και αξιολόγηση έργου

- Ανάλυση κόστους - οφέλους,
- Ανάλυση κόστους - αποτελεσματικότητας
- Πολυκριτηριακή αξιολόγηση

Έλεγχος Έργου

- Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης έργου (Project Management Information Systems)
- Διοίκηση ολικής ποιότητας στη διαχείριση έργου
- Μέθοδοι αξιολόγησης έργων

ΙΙΙ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

RORY BURKE (Πρόλογος Σέργιος Λαμπρόπουλος), «*Διαχείριση Έργου (Project Management – Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου)*», Εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ, 1^η έκδοση, 2002

DAVIS, TONY. «*The relationship manager: the next generation of project management*. Burlington: Gower Publishing Company», 2003. Heerkens, Gary R. Project management. New York : McGraw-Hill, 2002.

HALLOWS, JOLYON, «*Information Systems Project Management: How to Deliver Function & Value in Information Technology Projects*», New York: AMACOM, 1998.

LEVINE, HARVEY A. “*Practical project management: tips, tactics, and tools*”, New York : John Wiley & Sons Inc., 2002.

LEWIS, JAMES P. “*Project planning, scheduling and control : a hands-on guide to bringing projects in on time on budget*”, 3rd ed. Toronto : McGraw-Hill, 2001.

TAYLOR, JAMES. “*Managing information technology projects: applying project management strategies to software, hardware, and integration initiatives*”, New York: AMACOM, 2004.

ΕΔ-Ε07: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η δομημένη παράθεση των βασικών εννοιών και των υποστηρικτικών τεχνολογιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-Governance), η παρουσίαση των πολιτικών για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση μέσα από πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση τόσο των εσωτερικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης (ΔΔ), όσο και των συναλλαγών και της όλης επικοινωνίας της με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις με χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) (information and communication technologies - ICT).

Προτεραιότητα του μαθήματος είναι αφενός να εισάγει τους σπουδαστές στις αρχές και έννοιες της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και αφετέρου να παρουσιάσει εφαρμοσμένες καλές πρακτικές προς την κατεύθυνση αυτή παρέχοντας τις κατάλληλες επιχειρησιακές δεξιότητες για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη καθημερινή πρακτική της δημόσιας Διοίκησης.

Τα ανωτέρω πραγματώνονται μέσω της:

- παρουσίασης των πολιτικών και των χρηματοδοτικών εργαλείων σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό Επίπεδο για τη προώθηση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,
- παράθεσης των αποτελεσμάτων έργων σημαία που είτε έχουν υλοποιηθεί, είτε είναι σε φάση σχεδιασμού και υλοποίησης σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό Επίπεδο.
- πρακτικής εξάσκησης των σπουδαστών στη χρήση και αξιοποίηση παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ΤΠΕ για την υποστήριξη της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης.
- παρουσίασης καλών πρακτικών οργανωτικών δομών για την υποστήριξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- επισκόπησης των βασικών προϋποθέσεων για την ορθολογική ανάπτυξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, όπως είναι η Ασφάλεια των Ηλεκτρονικών Συναλλαγών και η Διαλειτουργικότητα
- κατανόησης των εννοιών αποτελεσματικής, ανοιχτής και ευέλικτης διακυβέρνησης μέσω αξιοποίησης των ΤΠΕ
- κατανόησης των απαιτήσεων στη Δ.Δ. για τη μετάβαση από τη διαχείριση αρμοδιοτήτων και διαδικασιών στη διοίκηση πολιτικών αποτελεσμάτων και υπηρεσιών

II. ANTIKEIMENO TOY MAΘHMATOS

1. Πολιτικές και παραδείγματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο

- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση - Ορισμοί
- Βασικές Έννοιες
- Πολιτικές Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο και χρηματοδοτικά εργαλεία.
- Βασικά δομικά στοιχεία για την υποστήριξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,
- Ασκήσεις με πρακτικά παραδείγματα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση της ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,
- Αξιολόγησης της υλοποίησης της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

2. Πολιτικές και Παραδείγματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε Ελληνικό Επίπεδο.

- Εθνική Στρατηγική για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση,
- Οριζόντια έργα σημαίες στην Ελλάδα (Ενιαίο Σύστημα Εξυπηρέτησης Πολιτών και Επιχειρήσεων, Σύστημα διαχείρισης Ανθρώπινου Κεφαλαίου, Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων, Κέντρο Δεδομένων Δημόσιου Τομέα),
- Ασκήσεις με πρακτικά παραδείγματα ηλεκτρονικών υπηρεσιών στην Ελλάδα όπως Πύλη ΕΡΜΗΣ, Taxis, Γενικό Εμπορικό Μητρώο, Εθνικό Τυπογραφείο, Διαύγεια, Ανοιχτή διακυβέρνηση, Απογραφή Μισθοδοτούμενος από το Δημόσιο Τομέα

3. Διαδικτυακοί τόποι Δημόσιας Διοίκησης

- Πλαίσιο Πιστοποίησης Δημόσιων Διαδικτυακών Τόπων
- Δομή και περιεχόμενο διαδικτυακών τόπων του Δημόσιου Τομέα
- Προσβασιμότητα και θέματα ασφάλειας στους διαδικτυακούς τόπους
- Οργανωτικά θέματα για τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων
- Νομικά θέματα για τη λειτουργία των διαδικτυακών τόπων
- Ασκήσεις και παραδείγματα με εργαλεία για την αξιολόγηση διαδικτυακών τόπων

4. Τεχνικές και μεθοδολογίες Ασφάλειας Ηλεκτρονικών Συναλλαγών

- Απαιτήσεις Ασφάλειας
- Ψηφιακή Οπτικοποίηση

- Πλαίσιο Ψηφιακής Αυθεντικοποίησης
- Ηλεκτρονική υπογραφή PKI
- Ψηφιακά πιστοποιητικά και Πάροχοι Ψηφιακών Πιστοποιητικών
- Ασκήσεις με τις διαδικασίες έκδοσης ψηφιακών πιστοποιητικών
- Παραδείγματα αυθεντικοποίησης και αποτελέσματα από το έργο Ευρωπαϊκό έργο STORK
- Ασκήσεις με παραδείγματα χρήσης ψηφιακών Ψηφιακά Πιστοποιητικά
- Ασφάλεια Επικοινωνιών
- Προστασία χρηστών

5. Διαλειτουργικότητα

- Επίπεδα Διαλειτουργικότητας (τεχνική διαλειτουργικότητα, επιχειρησιακή διαλειτουργικότητα, εννοιολογική διαλειτουργικότητα)
- Ανοικτά Πρότυπα
- Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας (European Interoperability Framework)
- Ελληνικό Ενιαίο Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας
- Οδηγία Inspire
- Ασκήσεις με παραδείγματα συστημάτων που διαλειτουργούν

6. Ηλεκτρονικές προμήθειες και ηλεκτρονική τιμολόγηση

- Βασικά στοιχεία για την υλοποίηση Ηλεκτρονικών προμηθειών
- Αποτελέσματα ευρωπαϊκού έργου PEPPOL
- Εθνικό σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Προμηθειών
- Θεσμικό πλαίσιο για ηλεκτρονική τιμολόγηση
- Μοντέλα ηλεκτρονικής τιμολόγησης
- Μορφότυπα ηλεκτρονικών τιμολογίων
- Παραδείγματα ηλεκτρονικών προμηθειών και ηλεκτρονικής τιμολόγησης

7. Οδηγία των Υπηρεσιών και Παροχή Διασυνοριακών Υπηρεσιών

- Λειτουργία των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης

- Διαδικτυακός τρόπος για τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης στην Ευρώπη. Ηλεκτρονική διεκπεραίωση διαδικασιών
- Ελληνικό Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης
- Αποτελέσματα του έργου SPOCS για διασυνοριακές υπηρεσίες για την Οδηγία των υπηρεσιών
- Ασκήσεις με χρήση διασυνοριακών υπηρεσιών

8. Διαφάνεια και συμμετοχικότητα

- Ηλεκτρονική δημοκρατία
- Ηλεκτρονική ψηφοφορία
- Παραδείγματα για ηλεκτρονική διαβούλευση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ανοιχτή διακυβέρνηση στην Ελλάδα
- Διαύγεια
- Ασκήσεις με χρήση υπηρεσιών διαβούλευσης

Προγράμματα Ανάπτυξης της Ηλεκτρονικής Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

- «ΕΣΠΑ», «Ψηφιακή Σύγκλιση», «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Οδηγία των Υπηρεσιών, ISA, ICT Governance and Policy Modeling κ.λπ.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. Αποστολάκης, Ε. Λουκής, I. Χάλαρης, «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – Οργάνωση, Τεχνολογία και Εφαρμογές», Εκδόσεις Παπαζήση, 2008

Organization for Economic Co-Operation & Development (OECD) (2003), “The e-Government Imperative”, Paris, France.

Organization for Economic Co-Operation & Development (OECD) (2003), “Promises and Problems of e-Democracy: Challenges of Online Citizen Engagement”, Paris, France.

Commission of the European Communities (2006), “i2010 eGovernment Action Plan: Accelerating eGovernment in Europe for the Benefit of All”, COM (2006) 173, Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels.

Ελληνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης – ΠΔΗΔ (e-Government Interoperability Framework), Διαχειριστική Αρχή Ε.Π. ΚτΠ, ΚΠΣ 2000 - 2006

European Interoperability Framework for Pan-European Government Services Framework, IDA, 2004

Μαστρογιάννη Κ. (Επίβλεψη Ι. Αποστολάκης), *Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση από την Πολιτική στην Πράξη: Θεωρητικό Πλαίσιο και Βέλτιστες Πρακτικές*, Τελική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 2003

Davenport T., *Process Innovation – Reengineering Work through Information Technology*, Harvard Business School Press, 1993

Hammer M., Champy J., *Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business*, Harper Business, 1993

Loukis E. & Kokolakis S., *An Architecture of a Flexible Public Sector Collaborative Environment based on Business Process Modelling*, e-Journal of Electronic Commerce Technology and Applications, January 2004

UK Office of the e-Envoy, *E-government Strategy Framework Policy and Guidelines: Registration and Authentication*, London, Sept. 2002

Γκρίτζαλης Στ., Κάτσικας Σ. & Γκρίτζαλης Δ., *Ασφάλεια Δικτύων Υπολογιστών*, Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα 2003

Διευθύνσεις Διαδικτύου

Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/>

Ευρωπαϊκό Σχέδιο δράσης για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2011 – 2015
http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/action_plan_2011_2015/index_en.htm Καλές πρακτικές για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο
<http://www.epractice.eu/home>

Πλατφόρμα για ανταλλαγή πόρων και λογισμικού σε Ευρωπαϊκό επίπεδο
<http://joinup.ec.europa.eu/>

ΓΕΜΗ www.geminet.gr, [www.businessregistry.gr/](http://www.businessregistry.gr)

Taxis www.taxisnet.gr

Πλαίσιο Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης www.e-gif.gov.gr

eID STORK <https://www.eid-stork.eu/>

PEPPOL www.peppol.eu

Διαδικτυακός τόπος για τα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης στην Ευρώπη
http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/

Ελληνικό Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης <http://gis.ermis.gov.gr/sdportal/index.jsp>

Έργο SPOCS <http://www.eu-spocs.eu/>

Interactive Policy Making: http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/index_en.htm

Διαύγεια <http://et.diavgeia.gov.gr/>

Ανοιχτή διακυβέρνηση <http://www.opengov.gr/home/>

Διαδικτυακός τόπος του Ebusiness Forum: <http://www.ebusinessforum.gr/>

Διαδικτυακοί τόποι Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκληση», www.infosociety.gr &
www.ktpae.gr

Διαδικτυακός τόπος του διεθνούς οργανισμού Workflow Management Coalition:
www.wfmc.org

Διαδικτυακός τόπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κοινωνία της Πληροφορίας:
europa.eu.int/information_society

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο eGovernment: europa.eu.int/ISPO/ida/egovo

Διαδικτυακοί τόποι ΟΟΣΑ για θέματα eGovernment: www.oecd.org/topic,
www1.oecd.org/puma/

Διαδικτυακοί τόποι σημαντικών Ευρωπαϊκών έργων στην περιοχή eGovernment: www.sibis-eu.org/sibis, www.prisma-eu.net, www.eurodyn.com/icte-pan, www.egov-project.org

Διαδικτυακός τόπος Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων: www.eett.gr

Διαδικτυακοί τόποι του e-Εnvoγ και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Μ. Βρετανίας: www.e-envoγ.gov.uk, www.localegov.gov.uk

Διαδικτυακός τόπος διεθνούς οργανισμού για το SSL: www.ssl.com

Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης www.e-gif.gov.gr.

Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης «ΕΡΜΗΣ» www.ermis.gov.gr

Ανοιχτή διακυβέρνησης www.opengov.gr

ΕΔ-Ε08: ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να παράσχει στους σπουδαστές τις γνώσεις που απαιτούνται ώστε να αναλύουν και να επεξεργάζονται δεδομένα, να παράγουν και να παρουσιάζουν πληροφορίες που υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδα λειτουργικού και διοικητικού ελέγχου καθώς και στην χάραξη στρατηγικών επί θεμάτων που αφορούν στην Δημόσια Διοίκηση. Η εξοικείωση με ποσοτικές μεθόδους και πρότυπα λήψης αποφάσεων αποτελεί βασικό σκοπό του εργαστηρίου.

Ειδικότεροι επιδιώκεται η :

- κατανόηση των βασικών εννοιών στη λήψη αποφάσεων
- εξοικείωση με τις μεθοδολογίες στατιστικής λήψης αποφάσεων
- εξοικείωση με τις μεθοδολογίες περιγραφικής παρουσίασης δεδομένων

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Α΄ ΕΝΟΤΗΤΑ :Εισαγωγή στη Στατιστική & Στατιστική Συμπερασματολογία

- Περιγραφική Στατιστική
- Τεχνικές ανάλυσης δεδομένων μέσω περιγραφικών στατιστικών μεθόδων. Περιγραφικά στατιστικά μέτρα.
- Παρουσιάσεις δεδομένων με τη βοήθεια πινάκων και διαγραμμάτων
- Εισαγωγή στην ανάλυση παλινδρόμησης. Πολυπαραγοντική ανάλυση παλινδρόμησης.
- Συσχέτιση ποσοτικών μεταβλητών. Παραμετρικός συντελεστής γραμμικής συσχέτισης. Μη παραμετρικοί συντελεστές γραμμικής συσχέτισης.
- Ορισμός και διερεύνηση αιτιολογικών σχέσεων με τη βοήθεια υποδειγμάτων γραμμικής παλινδρόμησης.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: Περιεχόμενο και μεθοδολογία της Επιχειρησιακής Έρευνας

- Η έννοια της Απόφασης.
- Τα στοιχεία της λήψης απόφασης.
- Μοντελοποίηση προβλήματος
- Λήψη Αποφάσεων με ενδεχόμενα άγνωστης πιθανότητας.
- Λήψη Αποφάσεων Από Ομάδες Αποφασιζόντων (Group Decision Making)
- Η εξοικείωση με τις βασικές τεχνικές της Λήψης αποφάσεων σε περιβάλλοντα ομάδων (Group Decision Making)
- Εισαγωγή στα Συστήματα Λήψης Αποφάσεων (Decision Support Systems)
- Ανάλυση του σκοπού των Συστημάτων Λήψης Απόφασης
- Χαρακτηριστικά των ΣΥΑ
- Παρουσίαση ενός απλού συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων
- Παίγνια
- Διαπραγματεύσεις

ΙΙΙ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Agresti A. (1990) Categorical Data Analysis. John Wiley and Sons, New York.

Bartholomew D.J., Forbes A.F. and McClean S.I. (1991) Statistical techniques for manpower planning, 2nd edition. John Wiley and Sons, Chichester, UK

Γναρδέλλης Χ. (2003) Εφαρμοσμένη Στατιστική. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Γναρδέλλης Χ. (2006) Ανάλυση δεδομένων με το SPSS 14.0 for Windows. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Collett D. (1991) Modelling Binary Data. Chapman and Hall, London.

Cox D.R. and Snell E.J. (1989) Analysis of Binary Data, 2nd edition. Chapman and Hall, London.

Draper N.R. and Smith H. (1966) Applied Regression Analysis. John Wiley and Sons, New York.

- Everitt B.S. (1992) *The Analysis of Contingency Tables*, 2nd edition. Chapman and Hall, London.
- Hosmer D.W. and Lemeshow S. (1989) *Applied Logistic Regression*. John Wiley and Sons, New York.
- Κολύβα-Μαχαίρα Φ., Μπόρα-Σέντα Ε. *Στατιστική*. Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη 1998.
- Kleinbaum D., Kupper L., Muller K., Nizam A. (1998) *Applied Regression Analysis and Other Multivariable Methods*, Third Edition. Duxbury Press, Pacific Grove, CA.
- Μαυρομάτης Γ. (1999) *Στατιστικά Μοντέλα και Μέθοδοι Ανάλυσης Δεδομένων*. University Studio Press, Θεσσαλονίκη.
- McCullagh P. and Nelder J.A. (1989) *Generalized Linear Models*, 2nd edition. Chapman and Hall, London.
- Newbold P. (1991) *Statistics for Business and Economics*, Third Edition. Prentice- Hall, London.
- Παπαδημηρίου Ι (2005) . *Περιγραφική Στατιστική*. Αθήνα, Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Ott L. (1988) *An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis*, 3rd edition. PWS-KENT Publishing Company, Boston.
- Snedecor G. and Cochran W. (1980) *Statistical Methods*, Seventh Edition. The Iowa State University Press, Iowa, U.S.A.
- Tukey J.W. (1977) *Exploratory Data Analysis*. Addison-Wesley, Reading , Mass.
- ALBRIGHT (2001), “Data Analysis and Decision Making with Microsoft Excel”, ITPS
- BRATKO (2000), “Prolog Programming for Artificial Intelligence”, Addison Wesley
- DEWHURST F. (2002), “Quantitative Methods for Business Management”, McGraw-Hill
- FIGUERIA, GRECO, Ehrgott (2004), “Multiple Criteria Decision Analysis, Springer”
- HILLIER F.S., LIEBERMAN G. J. (1995), “*Introduction to Operations Research*”, McGraw-Hill International Editions
- JACKSON (1999), “*Introduction to Expert Systems*”, Addison Wesley
- LAPIN L. (1994), “*Quantitative Methods for Business Decisions with Cases*”, Harcourt Brace Jovanovich College Publishers
- JOHN WILEY, “*Introduction to Decision Technology*”, Liberatorre, Nudick (2002)
- MALLACH G. E. (1994), “*Understanding Decision Support and Expert Systems*”, Irwin/McGraw-Hill
- MCCLAVE T. J., BENSON P. G. (1991), “*Statistics for Business and Economics*”, Maxwell MacMillan International Editions
- SMITH G. S. (2004), “*Business Statistics and Decision Making*”, Prentice Hall

TAHA H. A. (1992), “Operations Research: An Introduction”, MacMillan

TURBAN E. (2004), “Decision Support Systems and Intelligence Systems”, Prentice-Hall

WISNIEWSKI (2001), “Quantitative Methods for Decision Makers”, Prentice-Hall

ΠΡΑΣΤΑΚΟΣ (2000), “Διοικητική Επιστήμη- Λήψη Επιχειρησιακών Αποφάσεων στην Κοινωνία της Πληροφορίας”, Σταμούλης

ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων, χρηστικού και επαγγελματικού τύπου, σε θέματα, που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων της σχολής, με μεγαλύτερη πλέον έμφαση στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται :

- με τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων και την επεξεργασία ιδεών
- με περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας χρηστικού και επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία, κ.λ.π.)
- με εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του κύκλου σεμιναρίων εξειδίκευσης, με εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών.

Το πρόγραμμα σπουδών των Ξένων Γλωσσών στην Ειδική Φάση διαρθρώνεται σε θεματικές ενότητες

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται προέρχεται από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και διαμορφωμένο από τους εισηγητές σύμφωνα πάντα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των εκπαιδευομένων.

Πρακτική Εκπαίδευση

Η Πρακτική Εκπαίδευση πραγματοποιείται σε φορείς, που καθορίζονται από την Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ορίζονται:

- οι Υπεύθυνοι Σπουδών και Έρευνας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ως Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Πρακτικής Εκπαίδευσης, ο οποίος αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και συντονισμό του Προγράμματος Πρακτικής Εκπαίδευσης και
- ένας διοικητικός υπάλληλος της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ως Οργανωτικός Υπεύθυνος Πρακτικής Εκπαίδευσης, ο οποίος αναλαμβάνει τη διοικητική και οργανωτική υποστήριξη του Προγράμματος Πρακτικής Εκπαίδευσης.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές του Οργανωτικού Υπεύθυνου Πρακτικής Εκπαίδευσης.

Για κάθε εκπαιδευόμενο ορίζονται ένας Εκπαιδευτής και ο αναπληρωτής αυτού, οι οποίοι επιλέγονται από το Μητρώο Εκπαιδευτών Πρακτικής Εκπαίδευσης. Ο Εκπαιδευτής καταρτίζει το Πρόγραμμα Πρακτικής Εκπαίδευσης του εκπαιδευομένου. Ο εκπαιδευόμενος έχει την ευθύνη να αποστείλει στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. το Πρόγραμμα Πρακτικής Εκπαίδευσης σε χρονικό διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία τοποθέτησης στην υπηρεσία της Πρακτικής Εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Εκπαίδευσης, ο εκπαιδευόμενος μπορεί να επικοινωνεί με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και τον Οργανωτικό Υπεύθυνο Πρακτικής Εκπαίδευσης για την επίλυση τυχόν ζητημάτων που αναφύονται.

Οι εκπαιδευόμενοι αναλαμβάνουν να εκπονήσουν εργασία με θέμα άρρηκτα συνυφασμένο με την τρέχουσα επικαιρότητα, αλλά και την εμπειρία που απέκομισαν και το έργο που επιτέλεσαν στα πλαίσια υλοποίησης του Προγράμματος Πρακτικής Εκπαίδευσης, την οποία και παρουσιάζουν ενώπιον των λοιπών εκπαιδευομένων του οικείου κλιμακίου κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης.

Μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της Πρακτικής Εκπαίδευσης υποβάλλονται στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α.:

Από τον Εκπαιδευτή:

- Το Έντυπο Αξιολόγησης του εκπαιδευομένου.

Από τον εκπαιδευόμενο:

- Το Έντυπο Αξιολόγησης Πρακτικής Εκπαίδευσης.
- Η Έκθεση Πρακτικής Εκπαίδευσης.
- Η Εργασία Πρακτικής Εκπαίδευσης.

Η αξιολόγηση της Πρακτικής Εκπαίδευσης πραγματοποιείται ενώπιον Διμελών Επιτροπών Αξιολόγησης που συγκροτούνται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Ως μέλη των εν λόγω Επιτροπών ορίζονται στελέχη από το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Κύριου Διδακτικού Προσωπικού του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. Η δε αξιολόγηση της Πρακτικής Εκπαίδευσης περιλαμβάνει:

(α) την αξιολόγηση, από τη Διμελή Επιτροπή Πρακτικής Εκπαίδευσης, της Έκθεσης και της Εργασίας Πρακτικής Εκπαίδευσης κάθε εκπαιδευόμενου και

(β) την αξιολόγηση κάθε εκπαιδευόμενου από τον Εκπαιδευτή του.

B' Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης

Ο Δεύτερος Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης περιλαμβάνει σεμινάρια, μαθήματα, εργαστήρια, ημερίδες, διαλέξεις, εκπαιδευτικές επισκέψεις και άλλες δραστηριότητες.

Τα εργαστήρια προσομοίωσης τα οποία αξιολογούνται μέσω ομαδικών εργασιών είναι η περαιτέρω εμβάθυνση και εμπλουτισμός γνώσεων σε επιμέρους θεματικά πεδία, μέσα από την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευομένων, η οποία συνίσταται στην εκπόνηση συλλογικών εργασιών / ασκήσεων, στην παρουσίαση και υποστήριξή τους και στη συμμετοχή τους στο διάλογο που προκύπτει.

Στα ανωτέρω πλαίσια ανατίθεται στους εκπαιδευόμενους η εκπόνηση συλλογικών εργασιών (έκτασης 3.500 έως 4.000 λέξεων/ανά εκπαιδευόμενο), που αφορούν σε θεματικές περιοχές αιχμής. Τα θέματα καθορίζονται από τους διδάσκοντες σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας, ο δε τρόπος επιλογής τους από τους εκπαιδευόμενους καθορίζεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Η επιλογή των θεμάτων από τις ομάδες πραγματοποιείται στο τέλος του Α' Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης, ενώ οι εν λόγω εργασίες παρουσιάζονται από κάθε ομάδα εκπαιδευομένων ενώπιον των λοιπών εκπαιδευομένων του οικείου κλιμακίου κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.

Κάθε σπουδαστής συμμετέχει υποχρεωτικά σε τρία εργαστήρια επιλογής του από τα τέσσερα που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του Β' Κύκλου Εξειδίκευσης.

Η διδακτική ώρα κάθε μαθήματος ή εργαστηρίου ορίζεται σε πενήντα (50') λεπτά.

Η κλίμακα βαθμολογίας για κάθε μάθημα, εργαστήριο, σεμινάριο ή εργασία ορίζεται από το ένα (1) έως το δέκα (10). Ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή/και να ορίζεται με ακρίβεια μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.

Αναβαθμολόγηση μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και εργασιών δεν επιτρέπεται, ενώ διόρθωση βαθμού επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που έχει εμφίλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα και ύστερα από σχετικό έγγραφο του αρμόδιου διδάσκοντος και απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η βαθμολογία των μαθημάτων, εργαστηρίων, σεμιναρίων και εργασιών της κοινής φάσης, καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελο κάθε εκπαιδευομένου, ανακοινώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Σχολής. Η ενημέρωση των εκπαιδευομένων σχετικά με τη βαθμολογία δύναται να παρέχεται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (3 μήνες)		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΩΡΕΣ
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΕΔ-Ε09	ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	20
ΕΔ-Ε10	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	16
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		36
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΕΔ-Ε11	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	14
ΕΔ-Ε12	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	14
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		28
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
ΕΔ-Ε13	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	20
ΕΔ-Ε14	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	20
ΕΔ-Ε15	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	20
ΕΔ-Ε16	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	20
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		80
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		
ΕΔ-Μ07	ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	20
ΕΔ-Ε17	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	20
ΕΔ-Ε18	ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	20
ΕΔ-Ε19	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	20
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		80
ΑΞΟΝΑΣ 5: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΕΔ-ΕΓ03	ΑΓΓΛΙΚΑ	32
ΕΔ-ΕΓ04	ΓΑΛΛΙΚΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ – ΙΣΠΑΝΙΚΑ – ΙΤΑΛΙΚΑ	32
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		64
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		288

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΕΔ-Ε09: ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Ι. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η ανάπτυξη και βελτίωση των δεξιοτήτων, ικανοτήτων και τεχνικών που θα οδηγήσουν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση σε όλα τα επίπεδα της Δημόσιας Διοίκησης θέτοντας τα θεμέλια μιας νέας αντίληψης για συνεργατική, αποτελεσματική και ποιοτική Δημόσια Διοίκηση.

Πιο συγκεκριμένα, **απώτερος στόχος του εργαστηρίου** είναι οι συμμετέχοντες/χουσες να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που είναι αναγκαίες για να **λειτουργήσουν ως μια «αποτελεσματική ομάδα»**. Μετά το τέλος, οι συμμετέχοντες/χουσες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν ποια είναι τα στοιχεία και οι προϋποθέσεις για να μπορέσουν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ως άτομα, αλλά και ως μέλη μιας ολιγομελούς ή διευρυμένης ομάδας.

Ο συνολικός σχεδιασμός του σεμιναρίου με κυρίαρχη τη διαδραστική μέθοδο μάθησης έχει δομηθεί έτσι ώστε καθόλη τη διάρκεια του όλες οι ασκήσεις, τα παιχνίδια ρόλων, οι μελέτες περίπτωσης, η διάδραση, αλλά και ο ελεύθερος χρόνος να προσαρμόζονται και να υπακούν στις αρχές της αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου (time management).

Αντικείμενο του εργαστηρίου:

- αναλύουν τα πρότυπα ηγετικής συμπεριφοράς και πως η συμπεριφορά της ηγεσίας επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της ομάδας,
- επιλύουν τις διαφορές που προκύπτουν και να διαπραγματεύονται με άλλες ομάδες,
- επικοινωνούν αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την επικοινωνία,
- κατανοούν τρόπους παρακίνησης των μελών μιας ομάδας και ανάληψης πρωτοβουλίας
- λαμβάνουν αποφάσεις ομαδικά αξιοποιώντας όλες τις γνώμες και απόψεις,

με τρόπο βιωματικό, και μέσα σε δεδομένα χρονικά πλαίσια (time management) για κάθε άσκηση.

Το εργαστήριο υλοποιείται σε 20 ώρες και απαιτεί ομάδες των 28 ατόμων. Για κάθε εργαστήριο χρειάζεται ένας/μία Συντονιστής/στρια και άλλοι τέσσερις εισηγητές/σύμβουλοι.

ΕΔ-Ε10: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών, οι οποίοι οργανωμένοι σε ομάδες και με ανάληψη συγκεκριμένων ρόλων θα έχουν τη δυνατότητα:

- να προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης
- να αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους
- να αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης
- να εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1^η Ενότητα

Τρόποι Προσέγγισης

- Εισαγωγική Άσκηση Διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες
- Θεωρητικό Πλαίσιο
- Τρόποι Προσέγγισης της διαπραγμάτευσης

2^η Ενότητα

Τέχνη της Διαπραγμάτευσης

3^η Ενότητα

Εξάσκηση

- Εξάσκηση στη Διαπραγμάτευση
- Προετοιμασία και Διεξαγωγή Διαπραγμάτευσης

ΑΕΟΝΑΣ 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΔ-Ε11: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τη μεθοδολογία εφαρμογής του Δημόσιου Λογιστικού και τη σύνδεσή του με το Διπλογραφικό Λογιστικό, για όσους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης εφαρμόζουν και τα δύο συστήματα.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Περιγραφή του Δημόσιου Λογιστικού - διαδικασίες τήρησης
- Προβλήματα Απλογραφικού Λογιστικού Συστήματος
- Πλεονεκτήματα Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος και διαφορές των δύο συστημάτων
- Φορείς Γενικής Κυβέρνησης που τηρούν και τα δύο λογιστικά συστήματα
- Η σύνδεση του Δημόσιου Λογιστικού με το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ν. 2362/95 *Κώδικας Δημόσιου Λογιστικού*

Σολδάτος Δημήτρης (2001) *Δημόσιο Λογιστικό*

Νικολόπουλος Κοσμάς (2004) *Οικονομική Διοίκηση και Διαχείριση των ΟΤΑ*

Γέροντας - Ψάλτης (1998) *Δημοσιονομικό Δίκαιο*

Γκουζής Αθανάσιος (1991) *Δημόσιο Λογιστικό*

Ράλλης Ιωάννης (2007) *Η Λογιστική των ΟΤΑ*

ΕΔ-Ε12: ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η κατανόηση εκ μέρους των σπουδαστών της σύνδεσης του «φυσικού αντικειμένου» των δημοσίων υπηρεσιών με το «οικονομικό αντικείμενο» τους και η ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάλυσης των διαδικασιών παραγωγής των παρεχομένων υπηρεσιών και εκτίμησης του κόστους που οι διαδικασίες αυτές προκαλούν.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Βασικές έννοιες κοστολόγησης
- Κοστολόγηση υπηρεσιών
- Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα (Activity-based costing)
- Κοστολόγηση βάσει στόχου
- Κοστολόγηση έργου.
- Προϋπολογισμός Απόδοσης (Performance Budgeting)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βενιέρης, Γ. , Κοέν, Σ. και Κωλέτση, Μ. (2005), *Λογιστική Κόστους. Αρχές και Εφαρμογές*, Αθήνα: Pela Ioannidou Publishing.

Baker, J. (1998), *Activity-based costing and activity-based management for health care*, Jones & Bartlett Learning.

Brown, R., Myring, M. and Gard, C. (1999), “Activity-Based Costing in Government: Possibilities and Pitfalls”, *Public Budgeting & Finance*, 19, σελ. 3-21.

Cokins, G. (2006), *Activity-based Cost Management in Government*, Management Concepts

Diamond, J. (2003), “From Program to Performance Budgeting The Challenge for Emerging Market Economies”, *IMF Working Paper*, αρ. 03/169 , σελ. 1-28 .

Granof, M., Platt, D. and Vaysman, I. (2000), *Using Activity-Based Costing to Manage More Effectively*, Grant Report, The Pricewaterhouse Coopers Endowment for the Business of Government

Mensah, Y., Schoderbek, P. and Werner, H. (2007), “A Methodology for Evaluating the Cost-Effectiveness of Alternative Management Tools in Public-Sector Institutions: Application to Public Education” , *SSRN papers*.

McNab, Martin, R. and Francois, M. (2001), *Implementing GPRA: Examining The Prospects For Performance Budgeting In The Federal Government Defense Resources Management Institute Naval, Postgraduate School Working Paper*, αρ. 01-01.

Michel, G. (2004), *Cost Analysis and Activity-Based Costing for Government* , Government Finance Officers Association

Stapleton, D., Sanghamitra, P. and Beach E. Poomicap J., (2004), “Activity based costing for logistics and marketing”, *Business Process Management Journal*, 10(5), σελ. 584-597.

Φύλιος, Β. (1998), *Διοικητική Λογιστική*, Έλλην

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

ΕΔ-Ε13: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το συγκεκριμένο εργαστήριο αφορά στην κατανόηση του πλέγματος των αποκεντρωμένων αρμοδιοτήτων που διαφαίνονται μεταξύ Κεντρικής, Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Θα διοργανωθούν ομαδικές εργασίες / ασκήσεις σε επίκαιρα ζητήματα και θέματα πολιτικών χρηματοδότησης μέσω τοπικών προνοιακών πολιτικών, προγραμμάτων- επιχορηγήσεων, πολιτιστικής πολιτικής ως συστατικό της ανάπτυξης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, πολιτιστικής διάστασης της τοπικής ανάπτυξης, τουριστικής ανάπτυξης κ.α. Στόχος του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλημάτων ειδικών τοπικών πολιτικών.

II. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό Υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες στη βάση των αντικειμένων της προσομοίωσης.

ΕΔ-Ε14: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το συγκεκριμένο εργαστήριο αφορά στην κατανόηση του πλέγματος των πολιτικών υγείας και ασφάλισης. Θα αξιοποιηθούν οι γνώσεις που αποκομίστηκαν κατά τον προηγούμενο κύκλο εξειδίκευσης και θα γίνει πρακτική εφαρμογή τους μέσα από ομαδικές εργασίες σε θέματα τεχνικών οργάνωσης φορέων υγείας, τυποποίησης ασφαλιστικών εισφορών κ.α. Στόχος του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλημάτων σε θέματα υγείας και ασφάλισης

II. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό Υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες στη βάση των αντικειμένων της προσομοίωσης.

ΕΔ-Ε15: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το συγκεκριμένο εργαστήριο αφορά στην κατανόηση του πλέγματος των κοινωνικών πολιτικών και ειδικότερα των πολιτικών απασχόλησης και μετανάστευσης και της αλληλεπίδρασης των επιπέδων διακυβέρνησής τους (υπερεθνικό, εθνικό, τοπικό). Θα διοργανωθούν ομαδικές εργασίες / ασκήσεις σε επίκαιρα ζητήματα και θέματα απασχόλησης, ανεργίας, μετανάστευσης, ενσωμάτωσης κ.α. Στόχος του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλημάτων κοινωνικής πολιτικής

II. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό Υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες στη βάση των αντικειμένων της προσομοίωσης.

ΕΔ-Ε16: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο αποσκοπεί να αντιμετωπίσει ζητήματα που αφορούν σε μηχανισμούς διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης έργων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, την εξέλιξη των εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού, την ανάλυση των δαπανών κατά Υπουργείο / Πολιτική, τα βασικά μεγέθη στόχους δημοσιονομικής πολιτικής κα. Στόχος του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλημάτων δημοσιονομικής πολιτικής.

II. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό Υλικό από φακέλους που διαμορφώνονται από τους διδάσκοντες στη βάση των αντικειμένων της προσομοίωσης.

**ΑΞΟΝΑΣ 4: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΕΔ-Μ08: ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει στους σπουδαστές τις προοπτικές αξιοποίησης της δημόσια πληροφορίας. Θα εξετασθούν οι δυνατότητες για μία εθνική στρατηγική ανοιχτών δεδομένων και οι συνέπειες που αυτή μπορεί να έχει για τις πολιτικές ανοιχτής διακυβέρνησης. Ο διαρκώς αυξανόμενος όγκος της ψηφιακής ή ψηφιοποιημένης πληροφορίας στο χώρο της δημόσιας διοίκησης αναδεικνύει μία σειρά από προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν αλλά και ευκαιρίες που μπορούν να αξιοποιηθούν με τη χρήση ανοιχτών δημοσίων δεδομένων.

Πρωταρχικής σημασίας ενέχει η εξοικείωση των σπουδαστών με τη φιλοσοφία των ανοιχτών δεδομένων και την καλή διαχείριση της ψηφιακής ή ψηφιοποιημένης πληροφορίας στο χώρο της δημόσιας διοίκησης.

Ειδικότερα επιδιώκεται η:

- κατανόηση του οικονομικού μοντέλου πίσω από την ανοιχτή και συμμετοχική παραγωγή
- γνώση των βασικών συμβατικών - αδειοδοτικών δομών που υποστηρίζουν ανοιχτό λογισμικό/ πρότυπα/ δεδομένα/ περιεχόμενο/ υπηρεσίες
- κατανόηση των βασικών τεχνικών μέσων για την υποστήριξη και σχεδιασμό ανοικτών συστημάτων
- γνώση των βασικών ρυθμιστικών υποδομών για τη χρήση ανοιχτού λογισμικού/ δεδομένων/ περιεχομένου/ υπηρεσιών από τη δημόσια διοίκηση
- Επισκόπηση των δραστηριοτήτων ανοιχτής διακυβέρνησης και ανοιχτών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Η.Π.Α και Αυστραλία/ Ν. Ζηλανδία

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενότητα 1 : Νομικά– Ρυθμιστικά θέματα Διαχείρισης Ανοιχτών Δεδομένων

Στόχος της ενότητας αυτής είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν τα βασικά στοιχεία του ρυθμιστικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο μπορεί να πραγματοποιηθεί η ανάπτυξη και διαχείριση ανοιχτών δεδομένων ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση αναγκών ανοιχτής διακυβέρνησης. Η ύλη στην ενότητα αυτή διαρθρώνεται σε δύο επίπεδα: αφενός

παρουσιάζονται βασικά νομοθετικά κείμενα και αφετέρου άλλα νομικά εργαλεία, όπως άδειες, συμβάσεις, διακηρύξεις αλλά και κείμενα αυτορύθμισης. Στο νομοθετικό επίπεδο εξετάζεται η τάση μετάβασης από ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε θέματα πρόσβασης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας. Στο επίπεδο των άλλων νομικών εργαλείων αναλύονται τα βασικά ήδη ανοιχτών αδειών και γίνεται εκτενής παρουσίαση άλλων τυποποιημένων νομικών εργαλείων, όπως συμβάσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, παροχής συναίνεσης στις περιπτώσεις επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμβάσεις κοινοπραξιών για ομάδες οργανισμών που παράγονται και διαχειρίζονται ανοιχτά δεδομένα και τέλος μία σειρά από εργαλεία αυτορύθμισης, όπως κώδικες καλής πρακτικής, όροι χρηματοδότησης και διακηρύξεις ανά τομέα δράσης. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα:

- Διανοητική ιδιοκτησία και δημόσια διοίκηση (κτήση, διαχείριση, εκμετάλλευση)
- Περαιτέρω χρήση δημόσιας πληροφορίας και η οδηγία PSI
- Πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα
- Διαύγεια
- Η Νομοθεσία για τη Διαλειτουργικότητα και Εθνικό Πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως μέσο για την άσκηση πολιτικής ανοιχτών δεδομένων
- Ανοιχτά Γεωχωρικά δεδομένα και η Οδηγία INSPIRE
- Άδειες GPL, Creative Commons, Open Data
- Διακηρύξεις COMMUNIA, Europeana, CLARIN, BBB
- Μοντέλα συμβάσεων εκκαθάρισης, μνημονίων συνεργασίας και κοινοπραξιών

Ενότητα 2: Τεχνολογικά Θέματα Διαχείρισης Ανοιχτών Δεδομένων

Η υλοποίηση πολιτικών ανοιχτών δεδομένων δεν είναι δυνατή χωρίς τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογικών υποδομών. Η συγκεκριμένη ενότητα ασχολείται με την παρουσίαση των τεχνολογιών αυτών σε δύο κυρίως επίπεδα: (α) την παρουσίαση των βασικών προτύπων και μορφοτύπων που είναι απαραίτητοι προκειμένου περιεχόμενο και δεδομένα να είναι πραγματικά ανοιχτά (β) την παρουσίαση άλλων τεχνολογιών όπως μητρώα και αποθετήρια που είναι αναγκαία ώστε να επιτελείται η συλλογή και διαχείριση των ανοιχτών δεδομένων. Ειδικότερα καλύπτονται τα ακόλουθα ζητήματα:

- προσδιορισμός ανοιχτών προτύπων και μορφοτύπων σε διάφορους τομείς δράσεις της δημόσιας διοίκησης
- κεντρικές και αποκεντρωμένες υποδομές για την αποθήκευση και διαχείριση δεδομένων.
- Οντολογίες και γλώσσες περιγραφής νομικής πληροφορίας (π.χ. XrML, RDF)

- Ευρωπαϊκά πρότυπα στον τομέα αυτό

Ενότητα 3: Κοινωνικά θέματα Διαχείρισης Ανοιχτών Δεδομένων

Το ζήτημα των ανοιχτών δεδομένων έχει αποτελέσει το αντικείμενο εξαιρετικά ενδιαφέρουσας κοινωνιολογικής έρευνας που αφορά τόσο στις συνθήκες που κάνουν τα ανοιχτά δεδομένα κυρίαρχο κοινωνικό φαινόμενο, αλλά και τις συνέπειες που το φαινόμενο αυτό έχει για τον τρόπο με τον οποίο διαρθρώνονται βασικές κοινωνικές σχέσεις και μορφές δραστηριοποίησης όπως η εργασία, η δημιουργική παραγωγή και η διοίκηση. Στο πλαίσιο αυτό, το φαινόμενο των ανοιχτών δεδομένων αντιμετωπίζεται ως μέρος μιας γενικότερης αλλαγής του τρόπου με τον οποίο διαρθρώνονται οι ανθρώπινες κοινωνίες ως αποτέλεσμα της ολοένα αυξανόμενης ρυθμιστικής επιρροής της πληροφορίας. Η ενότητα αυτή εξετάζει το έργο θεωρητικών της διάχυσης της πληροφορίας από το χώρο της κοινωνιολογίας της πληροφορικής και της ρυθμιστικής θεωρίας. Ειδικότερα καλύπτονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Βασικές αρχές ρυθμιστικής θεωρίας
- Τεχνολογία, έλεγχος και ρύθμιση
- Τα γραφειοκρατικά θεμέλια της τεχνολογίας
- Αίτια και συνέπειες του φαινομένου της αυτο-αναπαραγωγής της πληροφορίας

Ενότητα 4: Επιχειρησιακά – Οργανωτικά θέματα διαχείρισης Ανοιχτών Δεδομένων

Προκειμένου να εφαρμοστεί οποιοδήποτε σχέδιο παραγωγής, χρήσης και διαχείρισης Ανοιχτών Δεδομένων από τη δημόσια διοίκηση είναι απαραίτητο να υπάρχει καλή κατανόηση του βασικού οικονομικού μοντέλου των ανοιχτών δεδομένων, η τυπολογία των βασικών μοντέλων ροής ανοιχτών δεδομένων και τέλος οι βασικές οργανωτικές δομές πάνω στις οποίες οι ροές αυτές είναι δυνατόν να στηριχθούν. Το οικονομικό μοντέλο της ομότιμης παραγωγής αποτελεί ένα γενικό πρότυπο το οποίο εξειδικεύεται σε κάθε πεδίο δραστηριότητας και η ενότητα αυτή έχει ως βασικό στόχο να εξηγήσει πως το μοντέλο αυτό είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα η ενότητα αυτή εξετάζει:

- Οικονομικά ζητήματα διαχείρισης κοινών πόρων
- Το μοντέλο της κοινής ομότιμης παραγωγής ή της κοινωνικής παραγωγής
- Οργανωτικά μοντέλα ροής ανοιχτών δεδομένων
- Μοντέλα δημόσιας διοίκησης για τη ροή ανοιχτών δεδομένων

Ενότητα 5: Βέλτιστες πρακτικές Ανοιχτών Δεδομένων.

Η εφαρμογή πολιτικών ανοιχτών δεδομένων μας επιτρέπει να δούμε τα στοιχεία που παρουσιάζονται στις παραπάνω ενότητες σε εφαρμογή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και μέσα στο πλαίσιο της περιπλοκότητας ενός πραγματικού περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα μας δίνεται η δυνατότητα να αποτυπώσουμε τις πλέον καλές πρακτικές για την εφαρμογή ενός συγκροτημένου προγράμματος ανοιχτών δεδομένων. Στην ενότητα αυτή αναλύονται με βάση τα θεωρητικά στοιχεία που παρουσιάζονται στα παραπάνω κεφάλαια τρεις διαφορετικές μορφές εφαρμογής πλαισίων ανοιχτών δεδομένων και αποδελτιώνονται οι καλύτερες σχετικές πρακτικές:

- το μοντέλο του Ηνωμένου Βασιλείου, της Αυστραλίας και της Ν. Ζηλανδίας
- το μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών
- το Ευρωπαϊκό Μοντέλο

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τέλος πως τα στοιχεία αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ενός Ελληνικού μοντέλου και του τρόπου με τον οποίο αυτό θα μπορούσε να τεθεί σε εφαρμογή.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Benkler, Y. (2007), *The Wealth of Networks: How Social Production Transforms Markets and Freedom*, Yale: Yale University Press.

Birnhack, M.D. (2006), ‘‘More or Better? Shaping the Public Domain’’, στο Guilbault, L. και Hugenholtz, P.B. (επιμ.) *The Future of the Public Domain: Identifying the Commons in Information Law*, Kluwer Law International σελ. 59-86.

Boyle, J. (2009), *The Public Domain: Enclosing the Commons of the Mind*, Yale: Yale University Press.

Boldrin, M. και Levine, D.K. (2008), [*Against Intellectual Monopoly*](#), Cambridge: Cambridge University Press.

Bollier, D. (2009), [*Viral Spiral: How the Commoners Built a Digital Republic of Their Own*](#), New Press.

Bollier, D. (2009), [*Silent Theft: The Private Plunder of Our Common Wealth*](#) (Routledge 2002);

Cohen, J. (2006), ‘‘Copyright, Commodification, and Culture: Locating the Public Domain’’, στο Guilbault, L. και Hugenholtz, P.B. (επιμ.), *The Future of the Public Domain: Identifying the Commons in the Information Law*, σελ. 121-166.

Andelson, R.V. (επιμ.), (1991), *Commons Without Tragedy, The Social Ecology of Lana Tenure and Democracy*, Center for Incentive Taxation.

David, Paul A. (2008), ‘‘New Moves in ‘Legal Jujitsu’ to Combat the Anticommons. Mitigating IPR Constraints on Innovation Thru a ‘Bottom-up’ Approach to Systemic Institutional Reform’’ *Intellectual Property Rights*, 81, στο <http://www.dime-eu.org/working-papers/wp14>;

David, P.A. και Jared, R. (2008), ‘‘Restricting Access to Books on the Internet: Some Unanticipated Effects of U.S.’’ *Copyright Legislation*, 5 REV. ECON. RES. COPYRIGHT 23, στο http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1260527.

Drahos, P. και Braithwaite, J. (2002), *Information Feudalism: Who Owns the Knowledge Economy?*, Earthscan Publications.

Dusollier, S. (2007), *Sharing Access to Intellectual Property Through Private Ordering*, 82 CHI-KENT L. REV. 1391, στο http://www.communia-project.eu/communiafiles/conf2008p_Sharing_access_to_intellectual_property_through_private_ordering.pdf;

Elkin-Koren, N. (2006), ‘‘Exploring Creative Commons: A Skeptical View of a Worthy Pursuit’’, στο Guibault, L. και Hugenholtz, P.B. (επιμ.), *The Future of the Public Domain: Identifying the Commons in the Information Law*, σελ. 325-345.

Hardin, G. (1968), *The Tragedy of the Commons*, 162 SCIENCE 1243.

Heald, P.J. (2007), ‘‘Property Rights and the Efficient Exploitation of Copyrighted Works: An Empirical Analysis of Public Domain and Copyrighted Fiction Best Sellers’’, στο McMillan, F. (επιμ.), 6 *NEW DIRECTIONS IN COPYRIGHT LAW*, Edward Elgar Publishing.

Heller, M.A. (1998), *The Tragedy Of The Anticommons: Property In The Transition From Marx To Markets*, 111 *HARV. L. REV.* 621.

Hess, C. και Ostrom, E. (2003), *Ideas, Artifacts, and Facilities, Information as a Common-Pool Resources*, 66 *Law & Contemp. Probs.* 111.

Hugenholtz, P.B. και Guibault, L. (επιμ.), (2006), ‘‘The Future of the Public Domain: An Introduction’’, στο *The Future of the Public Domain: Identifying the Commons in Information Law*, 1 Kluwer Law International.

Landes, W. και Posner, R. (2003), *The Economic Structure of Intellectual Property Law*, Harvard: Harvard University Press.

Lee, D. (2006), ‘‘Should the Logic of ‘Open Source’ Be Applied to Digital Cultural Goods? An Exploratory Essay’’, στο Porsdam, H. (επιμ.) [Copyright and Other Fairy Tales: Hans Christian Andersen and the Commodification of Creativity](http://www.edwardelgar.com/Books/Books.asp?BookID=129) 129, Edward Elgar Publishing Ltd.

- Lessing, L. (2008), *Remix: Making Art and Commerce Thrive in the Hybrid Economy*, Bloomsbury.
- Netanel, N.W. (2008), ‘‘Why Has Copyright Expanded: Analysis and Critique’’, στο Macmillan, F. (επιμ.), *6 NEW DIRECTIONS IN COPYRIGHT LAW* 3-34, Edward Elgar, στο <http://ssrn.com/abstract=1066241>.
- Ostrom, E. (2002), *The Drama of the Commons*, National Academies Press,
- Pollack, M. (2004), ‘‘[The Democratic Public Domain: Reconnecting the Modern First Amendment and the Original Progress Clause](#)’’ (a.k.a. Copyright and Patent Clause), *45 Jurimetrics J.* 23.
- Pollock, R. (2006), *The Value of the Public Domain*, UK Institute for Public Policy Research, στο <http://www.ippr.org.uk/publicationsandreports/publication.asp?id=482>;
- Reichman, J.H. και Franklin, J.A. (1999), ‘‘Privately Legislated Intellectual Property Rights: Reconciling Freedom of Contract with Public Good Uses of Information’’, *147 U. PENN. L. REV.* 875.
- Ricolfi, M. (2008), *Copyright Policies for Digital Libraries in the Context of the i2010 Strategy*, paper presented at the 1st COMMUNIA Conference, στο <http://www.communia-project.eu/node/110>.
- Rightscom Ltd, (2009), *Economic and Social Impact of the Public Domain: Cultural Institutions and the PSI Directive* (May 5, 2009) (report prepared for the European Commission), στο http://www.epsiplus.net/psi_library/reports/economic_and_social_impact_of_the_public_domain_eu_cultural_institutions_and_the_psi_directive_may_2009.
- Rose, C.M. (2003), ‘‘Romans, Roads and Romantic Creators: Traditions of Public Property in the Information Age’’, *66 LAW & CONTEMP. PROB.* 89.
- Samuelson, P. (2006), ‘‘[Enriching Discourse on Public Domain](#)’’, *55 Duke L.J.* 783.
- Tsiavos P, *INSPIREd by Openness: The Case of the Implementation of Directive 2007/2/EC in Greece as a General Model for Open Data Regulation within the Context of Public Sector Information*, ePSI platform Report No: 16 http://www.epsiplus.net/topic_reports/topic_report_no_16_inspired_by_openness
- Van Gompel, S. (2007), ‘‘Unlocking the Potential of Pre-Existing Content: How to Address the Issue of Orphan Works in Europe?’’, *38 IIC* 669.
- Van Schijndel, M. και Joost S. (2006), ‘‘Imagining a World Without Copyright: the Market and Temporary Protection, a Better Alternative for Artists and Public Domain’’, στο Porsdam, (επιμ.), *Copyright and Other Fairy Tales: Hans Christian Andersen and the Commodification of Creativity* 129, Edward Elgar Publishing Ltd.

Writen, H.E. (2008), [*Terms of Use: Negotiating the Jungle of the Intellectual Commons*](#)
Toronto: University of Toronto Press.

ΕΔ-Ε17: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η βελτίωση των γνώσεων και η ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμμετεχόντων για την αποτελεσματική εφαρμογή έργων αποτύπωσης διαδικασιών στην Δημόσια Διοίκηση με βάση τα υφιστάμενα πλαίσια και οδηγίες της Ε.Ε. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση μετά το τέλος του προγράμματος να αναλύουν και να αποτυπώνουν διαδικασίες που διατρέχουν οριζόντια μία Δημόσια Υπηρεσία, αξιοποιώντας κατάλληλα μεθοδολογίες μοντελοποίησης. Επίσης, θα μάθουν να χειρίζονται κατάλληλο λογισμικό για την υποστήριξη της συστηματικής αποτύπωσης επιχειρησιακών διαδικασιών. Τέλος θα γίνεται συσχέτιση των λειτουργιών και διαδικασιών που αναλύονται αναφορικά με τη συνεισφορά τους στην επίτευξη των στόχων του φορέα (στοχοθεσία), θα αξιολογείται η ποιότητά τους και ο βαθμός συνεισφοράς τους και θα ανασχεδιάζονται με στόχο να ενσωματώνουν τις ΤΠΕ και να βελτιώνουν τη συνολική απόδοση.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

- Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας
- Μοντέλο Τεκμηρίωσης για την αποτύπωση των Διαδικασιών
- Εφαρμογή του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο Υπουργείο Εσωτερικών.
- Πλοήγηση στο ληξιαρχείο διαλειτουργικότητας του Ερμή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- Μεθοδολογίες αποτύπωσης διαδικασιών, χάρτες διαδικασιών (Process map), διαγράμματα ροής δεδομένων Data Flow Diagrams.
- Η σημειογραφία της μοντελοποίησης επιχειρησιακών διαδικασιών (Business Process Modeling Notation/BPMN)
- Παρουσίαση λογισμικού μοντελοποίησης και μεθοδολογίας BPMN.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- Στοχοθεσία Ν.3032. Δείκτες παρακολούθησης επίτευξης στόχων. Συνεισφορά επιμέρους λειτουργιών στην επίτευξη των στόχων. Διαδικασίες αυτοαξιολόγησης επίτευξης των στόχων. Εξασφάλιση ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών:
- Αξιολόγηση της στρατηγικής και αρχιτεκτονική των διαδικασιών με την χρήση του κατάλληλου λογισμικού . Εισαγωγή κατάλληλων μετρικών για τις διαδικασίες
- Ο προγραμματισμός του έργου ανασχεδιασμού και η κατανόηση των χαρακτηριστικών του με την χρήση του κατάλληλου λογισμικού.
- Η καινοτομική διάσταση του ανασχεδιασμού με την χρήση κατάλληλου λογισμικού.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- Δημιουργία και επανακαθορισμός ρόλων στην νέα κατάσταση και η σημασία του ανθρώπινου παράγοντα με την χρήση λογισμικού.
- Αποτίμηση και αξιολόγηση του ανασχεδιασμού με χρήση κατάλληλου λογισμικού

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

- Ολοκληρωμένη ανάλυση μελέτης περίπτωσης ανασχεδιασμού επιχειρησιακών διαδικασιών στην Δημόσια Διοίκηση με την χρήση κατάλληλου λογισμικού.

ΙΙΙ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ/ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

www.e-gif.gov.gr: Πλαίσιο Παροχής υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα διαλειτουργικότητας.

ΕΔ-Ε18: ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να παρουσιάσει στους σπουδαστές:

α) Τις βασικές τεχνολογικές εξελίξεις του Σημαιολογικού Ιστού και του Web 2.0 και τις απαιτούμενες διοικητικές γνώσεις για τη διαχείριση των συστατικών στοιχείων αυτών των τεχνολογιών,

β) Τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα διοίκησης και οργάνωσης στο εσωτερικό των επιχειρήσεων (π.χ. social semantic networks, semantic knowledge management, communities of practice, κ.λπ.),

γ) Τις ευκαιρίες και προκλήσεις για τη δημόσια διοίκηση από την ανάπτυξη δικτύων δημιουργίας αξίας και γνώσης (value and knowledge networks),

δ) Τις βέλτιστες πρακτικές (best practices), τα παραδείγματα εφαρμογής (showcases) και τις εμπειρίες (lessons learned) από εφαρμογές (case studies) φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχουν ήδη προχωρήσει στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών,

Στόχος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τη φιλοσοφία του Σημαιολογικού Ιστού και του Συνεργατικού Διαδικτύου που εισάγει το Web 2.0 και η απόκτηση πρακτικών γνώσεων για τη διαχείριση εφαρμογών στο νέο επικοινωνιακό και τεχνολογικό περιβάλλον.

Ειδικότερα επιδιώκεται η:

- κατανόηση των βασικών εννοιών του Σημαιολογικού Ιστού.
- εξοικείωση με τις συνεργατικές εφαρμογές του Web 2.0
- εξοικείωση με τις συνεργατικές εφαρμογές του Web 2.0 σε επίπεδο λειτουργίας και διαχείρισης.
- απόκτηση γνώσεων και εμπειρίας στη σχεδίαση συνεργατικών εφαρμογών για τη δημόσια διοίκηση ιδίως σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά επιμέρους θεματικών τομέων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Ενότητα 1: Δίκτυα Γνώσης, Κοινωνικά Δίκτυα και Συνεργατικές Εφαρμογές.

Η ενότητα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα δίκτυα γνώσης συμβάλουν στη δημιουργία και τη διάχυση της γνώσης στις επιχειρήσεις και τις παραμέτρους εκείνες που υποβοηθούν την

ανάπτυξή και την αποτελεσματικότητά τους. Η ενότητα παρουσιάζει τις σημαντικότερες μεθοδολογίες δημιουργίας δικτύων γνώσης. Επίσης εξετάζεται ο ρόλος των κοινωνικών δικτύων στη δημόσια διοίκηση. Τέλος, θα μελετηθούν -τόσο σε θεωρητικό όσο και πρακτικό επίπεδο- οι σύγχρονες συνεργατικές τεχνολογίες που συνθέτουν το νέο, πιο συμμετοχικό Internet στη μορφή του Web 2.0. Οι τεχνολογίες αυτές περιλαμβάνουν υφιστάμενες εφαρμογές groupware αλλά και αναδυόμενα συστήματα social media, semantic blogs, wikis και εν γένει τον ευρύτερο τομέα των δυναμικών εφαρμογών που λειτουργούν στο περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού.

Ενότητα 2: Συνεργατικές εφαρμογές στη Δημόσια Διοίκηση

Στην ενότητα εξετάζονται σε βάθος, από τεχνολογική και πρακτική κυρίως πλευρά, οι συνεργατικές εφαρμογές που μπορούν να αξιοποιηθούν για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των υφιστάμενων πληροφοριακών πόρων στη Δημόσια Διοίκηση. Στο επίπεδο της υλοποίησης έμφαση θα δοθεί στις εφαρμογές που λειτουργούν στο περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τα συστήματα διαχείρισης περιεχομένου (CMS: Content Management Systems). Στο πλαίσιο αυτό θα αναλυθούν το μοντέλο λειτουργίας, η αρχιτεκτονική των εφαρμογών και ιδιαίτερα η σχεδίαση και λειτουργικότητα των διεπαφών, τόσο σε σχέση με τους επισκέπτες-χρήστες (frontend-users) όσο και σε σχέση με τους διαχειριστές (backend-users). Παράλληλα, εξετάζονται θέματα που αναφέρονται στις τεχνολογίες ανάπτυξης των εφαρμογών, όπως η ευχρηστία, η προσβασιμότητα και τα πρότυπα του Ιστού (Web standards).

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολάκης, Ι., *Συνεργατικό διαδίκτυο και κοινωνία*. Αθήνα. Εκδ. Παπαζήση, σελ 1026.

Γκιμπερίτης, Β. *Εφαρμογές Τηλεματικής και Πληροφορικής*. Αθήνα: Εκδ. Τζιόλα, σελ. 648.

Γιαννακάς, Ε., Καπούλας, Β., Μπούρας, Χ. και Τσιάτσος, Θ. (2005), *Δικτυακά Εικονικά Περιβάλλοντα*, Αθήνα: Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σελ. 152.

Burnett, R. και Marshall, P.D. (2003), *Web Theory: an Introduction*. New York: Routledge, p. 242.

Eggers, W.D. (2005), *Government 2.0: Using Technology to Improve Education, Cut Red Tape, Reduce Gridlock, and Enhance Democracy*. Lanham MD, U.S.A.: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.. ISBN 978-0742541757

Governor, J., Hinchcliffe, D. και Nickull, D. (2009), *Web 2.0 Architectures: What Entrepreneurs and Information Architects Need to Know*. Sebastopol: O'Reilly, p. 249.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://www.imu.iccs.gr/projects/dern/index.html>

http://www.espa.gr/elibrary/Episimo_Keimeno_EP_Psifiaki_Syglisi.pdf

<http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html>

<http://americanlibrariesmagazine.org/features/02092010/10-technology-ideas-your-library-can-implement-next-week>

<http://semanticweb.org/>

<http://webscience.org/>

ΕΔ-Ε19: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εισαγωγή στις τεχνολογίες εφαρμογής των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στη Δημόσια Διοίκηση, στην Περιφερειακή και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στόχος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων που αφορούν στοιχεία χαρτογραφίας, εξοικείωση με μοντέλα γεωγραφικών δεδομένων και με αντίστοιχα λογισμικά υποστήριξης γεωγραφικών δεδομένων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Στοιχεία Χαρτογραφίας
- Χάρτες, μοντέλα, κλίμακες, μετασχηματισμοί, συστήματα αναφοράς,
- προβολές, είδη χαρτών
- Εισαγωγή στα ΓΣΠ
- Πακέτα ΓΣΠ / Το ARCVIEW
- Παρουσίαση των εμπορικών πακέτων - Σύγκριση
- Εισαγωγή στο ARCVIEW (Views -Themes - Η έννοια του Project)
- Εισαγωγή στο περιβάλλον ARCVIEW
- Παρουσίαση του ARCVIEW
- Ολοκληρωμένη εφαρμογή ΓΣΠ

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

MAGUIRE D.J., M. GOODCHILD, D. RHIND (eds.), *Geographical Information Systems: Principles and Applications*, (two volumes), 1991

Fundamentals of Geographic Information Systems, 2nd Edition by Michael N. DeMers; Hardcover, 1990

PETER A. BURROUGH, ET AL, *Principles of Geographical Information Systems (Spatial Information Systems and Geostatistics)*, Paperback, 1992

P. LONGLEY - M. GOODCHILD - D. MAGUIRE - D. RHIND, *Geographical Information Systems and Science*, 1994

PHILIPPE RIGAUX, ET AL, *Spatial Databases: With Application to GIS*, Hardcover, 1995

MICHAEL ZEILER, *Modeling Our World: The ESRI Guide to Geodatabase Design*, 2000

GIS Data Conversion: Strategies, Techniques, and Management, Pat Hohl (Editor); Paperback, 1995

ESRI Press Dictionary of GIS Terminology, Heather Kennedy (Editor), et al, 1995

The ESRI Guide to GIS Analysis, Volume 1: Geographic Patterns & Relationships Andy Mitchell; Paperback, 1995

Spatial Analysis and GIS, Stewart Fotheringham, Peter Rogerson (Editor); Paperback, 2000

Spatial Analysis, Paul Longley (Editor), et al, 2000

SCOTT HUTCHINSON, LARRY DANIEL, *Inside ArcView GIS (with CD-ROM for DOS, Windows, Mac, and UNIX)*, 1995

TIM ORMSBY, JONELL ALVI, *Extending ArcView GIS: with Network Analyst, Spatial Analyst and 3D Analyst*, 1995

Arcview Gis Exercise Book, Pat Hohl, Brad Mayo (Contributor); Paperback, 2000

R. W. GREENE, *GIS in Public Policy: Using Geographic Information for More Effective Government*, Paperback, 2000

JOHN A. O' LOONEY, *Beyond Maps: GIS Decision Making in Local Government*, Paperback, 2000

JAY LEE, DAVID WING-SHUN WONG, *Statistical Analysis with ArcView GIS (r)*, 2000

ED MADEJ, *Cartographic Design Using Arcview Gis* , 2000

BORDEN D. DENT, *Cartography with ArcView GIS Software & Map Projection Poster*, Hardcover, 2000

Allan Brown, *Web Cartography Menno-Jan Kraak*, 1998

CHRISTIAN HARDER, JACK DANGERFIELD (INTRODUCTION), *Serving Maps on the Internet* , 1998

BRANDON PLEWE, *GIS Online: Information Retrieval, Mapping, and the Internet*, Paperback, 1995

TERRY A. SLOCUM, *Thematic Cartography and Visualization*, Hardcover, 1997

AMIR H. RAZAVI, *Arc View Developer's Guide*, 1997

PAT HOHL-BRAD MAYO, *Arc View Exercise Book*, 1997

AMIR H. RAZAVI, *Arcview GIS / Avenue Developer's Guide*, 1996

AMIR H. RAZAVI - VALERIE WARWICK, *Arcview Gis/Avenue Programmer's Reference: Class Hierarchy Quick Reference and 100+ Scripts*, 1997

SCOTT HUTCHINSON - LARRY DANIEL, *Inside Arcview GIS*, 1996

CHRISTIAN HARDER, *ArcView GIS Means Business with CDROM*, 1997

ΑΞΟΝΑΣ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων, χρηστικού και επαγγελματικού τύπου, σε θέματα, που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων της σχολής, με μεγαλύτερη πλέον έμφαση στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται :

- με τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων και την επεξεργασία ιδεών
- με περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας χρηστικού και επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία, κ.λ.π.)
- με εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του κύκλου σεμιναρίων εξειδίκευσης, με εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών.

Το πρόγραμμα σπουδών των Ξένων Γλωσσών στην Ειδική Φάση διαρθρώνεται σε θεματικές ενότητες.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται προέρχεται από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και διαμορφωμένο από τους εισηγητές σύμφωνα πάντα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των εκπαιδευομένων.

Εκπόνηση Τελικών Εργασιών

Με το πέρας του Δεύτερου Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης ανατίθενται στους εκπαιδευόμενους οι Τελικές Εργασίες. Με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ορίζονται οι Υπεύθυνοι Σπουδών και Έρευνας ως Επιστημονικοί Υπεύθυνοι του Κύκλου εκπόνησης και αξιολόγησης των Τελικών Εργασιών, οι οποίοι αναλαμβάνουν το σχεδιασμό και συντονισμό του εν λόγω εκπαιδευτικού κύκλου. Με ευθύνη των τελευταίων, καταρτίζεται κατάλογος με τις θεματικές ενότητες και τους τίτλους των Τελικών Εργασιών. Η θεματολογία των Τελικών Εργασιών αντλείται από το σύνολο της διδακτέας ύλης του Προγράμματος Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Ο κατάλογος των Τελικών Εργασιών περιέχει αριθμό εργασιών προσαυξημένο τουλάχιστον κατά δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού των εκπαιδευομένων και ανακοινώνεται στους εκπαιδευόμενους κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης.

Η επιλογή Τελικής Εργασίας από τον ανωτέρω κατάλογο είναι δεσμευτική για τους εκπαιδευόμενους. Σε περίπτωση που για την ίδια εργασία εκδηλώνουν ενδιαφέρον περισσότεροι του ενός εκπαιδευόμενοι, τότε προτεραιότητα δίνεται στον εκπαιδευόμενο που προηγείται στη βαθμολογική κατάταξη, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά την αξιολόγηση και του Πρώτου Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης της Ειδικής Φάσης Σπουδών. Για κάθε εκπαιδευόμενο ορίζεται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ένας Επιβλέπων, ο οποίος ανήκει υποχρεωτικά στο Μητρώο Κύριου Διδακτικού Προσωπικού του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και κατά προτίμηση έχει παράσχει διδακτικό έργο στα πλαίσια της τρέχουσας εκπαιδευτικής σειράς.

Οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε προγραμματισμένες συναντήσεις, συνολικής διάρκειας μέχρι έξι (6) ωρών, με τον Επιβλέποντα την εργασία τους, στα πλαίσια των οποίων συζητούν την πρόοδο των εργασιών και επιλύουν τυχόν ζητήματα που ανακύπτουν.

Οι εκπαιδευόμενοι καταθέτουν ένα έντυπο αντίτυπο της Τελικής Εργασίας (έκτασης 10.000 έως 15.000 λέξεων) και δύο αντίτυπα σε ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τις οριζόμενες προδιαγραφές και εντός των εκάστοτε τασσόμενων αποκλειστικών προθεσμιών. Ουδεμία εργασία γίνεται δεκτή μετά την πάροδο των τασσόμενων προθεσμιών.

Η αξιολόγηση της Τελικής Εργασίας κάθε εκπαιδευόμενου πραγματοποιείται ενώπιον Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., κατόπιν εισήγησης των Επιστημονικών Υπευθύνων του Κύκλου εκπόνησης και αξιολόγησης των Τελικών Εργασιών. Στην Επιτροπή συμμετέχουν:

- ο Επιβλέπων την Τελική Εργασία και

- δύο (2) αξιολογητές, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Κύριου Διδακτικού Προσωπικού του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Όλες οι εργασίες αρχειοθετούνται στη Βιβλιοθήκη του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. κατά εκπαιδευτική σειρά και είναι διαθέσιμες σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. δύναται να αναρτά τις εργασίες των εκπαιδευομένων στο δικτυακό του τόπο, να προβαίνει σε μετάφραση και επεξεργασία των κειμένων και γενικότερα να αξιοποιεί τις εργασίες για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Όλα τα ανωτέρω τελούν υπό την προϋπόθεση της τήρησης των διατυπώσεων που τίθενται από την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Αποφοίτηση

Η σειρά αποφοίτησης καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης, ο οποίος συντίθεται από:

- (i) το βαθμό της Κοινής Φάσης Σπουδών υπολογιζόμενο με συντελεστή βαρύτητας 25%.
- (ii) το βαθμό της Πρακτικής Εκπαίδευσης υπολογιζόμενο με συντελεστή βαρύτητας 15%.
- (iii) το βαθμό των μαθημάτων, σεμιναρίων και εργαστηρίων του Πρώτου και Δεύτερου Κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης της Ειδικής Φάσης Σπουδών υπολογιζόμενο με συντελεστή βαρύτητας 40%.
- (iv) το βαθμό της Τελικής Εργασίας υπολογιζόμενο με συντελεστή βαρύτητας 20%,

Οι εκπαιδευόμενοι που ολοκληρώνουν το πλήρες Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., κατατάσσονται με βάση τον τελικό βαθμό αποφοίτησης σε μία από τις παρακάτω βαθμίδες:

Πρώτη βαθμίδα:

- Αριστούχος αποφοιτήσας (βαθμός μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5)

Δεύτερη βαθμίδα:

- Επιτυχώς αποφοιτήσας (βαθμός μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5)

Τρίτη βαθμίδα:

- Φοιτήσας (βαθμός μικρότερος του 5).